

OTANIEMEN LUKION MINI-OPS lukuvuodelle 2019-2020

- 1 Äidinkieli ja kirjallisuus**
- 2 Toinen kotimainen kieli / B-ruotsi**
- 3 Vieraat kielet**
 - 3.1 A-englanti**
 - 3.2 A-saksa**
 - 3.3 / 3.4 B2- ja B3-saksa**
 - 3.5 B3-espanja**
 - 3.6 A-ranska**
 - 3.7 B-ranska**
- 4 Matematiikka**
 - 4.1 A-matematiikka**
 - 4.2 B-matematiikka**
- 5 Biologia**
- 6 Maantiede**
- 7 Fysiikka**
- 8 Kemia**
- 9 Filosofia**
- 10 Psykologia**
- 11 Historia**
- 12 Yhteiskuntaoppi**
- 13 Evankelis-luterilainen uskonto**
- 14 Elämäkatsomustieto**
- 15 Terveystieto**
- 16 Liikunta**
- 17 Musiikki**
- 18 Kuvataide**
- 19 Teatteri ja ilmaisutaito**
- 20 Media**
- 21 Opinto-ohjaus**

- 22 Teemaopinnot**
- 23 Taiteidenväliset kurssit**
- 24 Lukiodiplomit**

1 ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

1.1 Suomen kieli ja kirjallisuus

Äidinkielen ja kirjallisuuden opiskelussa korostuvat opiskelijan oma elämys, kokemus ja yhteisöllinen oppiminen. Kaikilla kursseilla syvennetään kirjoitetun kielen hallintaan ja kehitetään lukemisen, kirjoittamisen ja puheviestinnän taitoja sekä luetaan runsaasti kaunokirjallisia ja muita tekstejä kunkin kurssin näkökulmasta.

Pakollisia äidinkielen ja kirjallisuuden kursseja on kuusi (ÄI1-ÄI6). Valtakunnallisia syventäviä kursseja (VS) on kolme: Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen (ÄI7), Kirjoittamistaitojen syventäminen (ÄI8), Lukutaitojen syventäminen (ÄI9). Yo-kokeen tehtävät liittyvät pakollisiin ja valtakunnallisiin syventäviin kursseihin.

Lisäksi Otaniemen lukiossa on tarjolla koulukohtaisia (K) soveltavia kursseja: ÄI10 Luova kirjoittaminen, ÄI11 Kirjallisuusklubi, ÄI12 Kielenhuolto, ÄI13 Median maailma, ÄI14 Äidinkielen tukikurssi, ÄI15 Verkkoviestinnän kurssi ja ÄI16 Kirjallisuusdiplomi.

Suoritusjärjestys

Pakollisista kursseista ensimmäisenä vuonna suoritetaan kurssit 1-3 ja toisena vuotena kurssit 4-6. Kolmantena vuotena suoritetaan kurssit Kirjoittamistaitojen syventäminen (ÄI8) ja Lukutaitojen syventäminen (ÄI9), jotka valmentavat yo-kirjoituksiin. Yhden jakson aikana on mahdollista suorittaa vain yksi pakollinen äidinkielen kurssi.

Kurssin Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen (ÄI7) voi suorittaa missä tahansa opintojen vaiheessa. Kurssi on suositeltavaa suorittaa ennen valtakunnallista Puheviestinnän koetta, joka tehdään yleensä kolmantena opintovuonna.

Koulukohtaisia kursseja voi vapaasti valita opintojen eri vaiheessa.

Itsenäisen opiskelun periaatteet

Äidinkielen ja kirjallisuuden kursseja ei voi opiskella itsenäisesti.

Arviointi

Äidinkielen ja kirjallisuuden kurssien arviointi kohdistuu monipuolisesti oppiaineen eri alueisiin. Kurssiarvosanaan vaikuttavat kokeet, kirjalliset ja suulliset tuotokset sekä aktiivinen osallistuminen. Kunkin kurssin alussa opettaja nimeää tehtävät työt ja antaa aikataulun, jonka noudattaminen on tärkeä aktiivisuuden alue. Henkilökohtainen tavoitteenasettelu ja palaute sekä toisilta opiskelijoilta että opettajalta ovat opiskelijan puheviestinnän ja kirjoittamisen taitojen kehittymisessä tärkeitä.

Opiskelussa kehitetään opiskelijan itsearviointitaitoja, joiden avulla hän voi rakentaa myönteistä mutta realistista käsitystä itsestään puhujana, lukijana ja kirjoittajana. Saadaksean äidinkielen ja

kirjallisuuden kurssista arvosanan opiskelijan on oltava läsnä oppitunneilla, luettava sovittu määrä kirjallisuutta, palautettava vaaditut kirjalliset työt ja suoritettava sovitut suulliset työt. Äidinkielen ja kirjallisuuden kurssit arvioidaan numeroin poisluettuna koulukohtaiset kurssit, joista saa suoritusmerkinnän. Kaikilla pakollisilla kursseilla kirjoitetaan pääsääntöisesti essee, lukutaidon tehtävä sekä tehdään jokin kolmas suullinen tai kirjallinen tehtävä. Kokeessa voi lisäksi olla kysymyksiä kurssin sisällöistä.

Pakolliset kurssit

ÄI01 Tekstit ja vuorovaikutus (P)

Opiskelijan käsitys monimuotoisista teksteistä ja vuorovaikutuksesta syvenee. Hänen monilukutaitonsa sekä kykynsä toimia vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti ja tarkoituksenmukaisesti lisääntyvät. Hän harjaantuu tarkkailemaan ja kehittämään omia taitojaan kuuntelijana, puhujana, lukijana ja kirjoittajana erilaisissa ympäristöissä.

ÄI02 Kieli, kulttuuri ja identiteetti (P)

Opiskelijan käsitys kielen ja muiden ilmaisutapojen merkityksiä rakentavasta luonteesta, kielen vaihtelusta, kulttuurin merkityksestä ja vuorovaikutuksesta monipuolistuu. Opiskelija saa yleiskuvan siitä, mikä merkitys kielellä ja kulttuurilla on yksilön identiteetille ja yhteiskunnalle.

ÄI03 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa (P)

Opiskelijan käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee. Opiskelija harjaantuu tulkitsemaan kaunokirjallisia tekstejä ja nauttimaan kaunokirjallisuudesta eri muodoissaan.

ÄI04 Tekstit ja vaikuttaminen (P)

Opiskelija oppii tarkastelemaan monimuotoisia tekstejä ja niiden ilmaisutapoja sekä vuorovaikutusta erityisesti vaikuttamisen ja osallisuuden näkökulmista. Hän perehtyy vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoihin sekä syventää niihin liittyviä tietoja ja taitoja.

ÄI05 Teksti ja konteksti (P)

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä maantieteellisissä, kielellisissä, ajallisissa ja kulttuurisissa konteksteissa ja suhteessa muihin teksteihin. Opiskelija harjaantuu erittelemään, tulkitsemaan ja tuottamaan eri tyyllisiä ja -lajisia tekstejä.

ÄI06 Nykykulttuuri ja kertomukset (P)

Opiskelija oppii tarkastelemaan nykykulttuurin ilmiöitä erityisesti kertomusten ja kertomuksellisuuden näkökulmasta. Opiskelijan käsitys suomalaisesta nykykulttuurista ja sen moninaisuudesta syvenee. Opiskelija syventää tietojansa vuorovaikutusetiikasta.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ÄI07 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen (VS)

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puhe- ja vuorovaikutustaitojaan ja niihin liittyviä tietojaan sekä kehittää kykyään ennakoita, mukauttaa ja arvioida viestintäänsä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija oppii arvioimaan puhe- ja vuorovaikutustaitojen merkitystä

ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä. Opiskelijalle voidaan tarjota mahdollisuus osallistua toisen asteen puheviestintätaitojen päättökokeeseen eli Puhvi-kokeeseen.

ÄI08 Kirjoittamistaitojen syventäminen (VS)

Opiskelija syventää taitojaan tuottaen erilaisia tekstejä, erityisesti asiatyylisiä laajoja aineistopohjaisia tekstejä. Opiskelija perehtyy ajankohtaisiin kulttuurin, median ja yhteiskunnallisen keskustelun aiheisiin.

ÄI09 Lukutaitojen syventäminen (VS)

Opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan eritellä, tulkita, tuottaa ja arvioida erilaisia tekstejä. Hänen kriittinen ja kulttuurinen lukutaitonsa syvenee. Opiskelija harjaantuu tuottamaan tekstien tulkintoja sekä puhuen että kirjoittaen.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

ÄI10 Luova kirjoittaminen (K)

Kirjoitetaan ja luetaan erilaisia fiktiivisiä tekstejä. Harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista. Tutustutaan erilaisiin kerronnan keinoihin ja yhteisölliseen kirjoittamiseen. Kurssin aikana jokainen pyrkii tuottamaan paljon erilaisia tekstejä, joita käsitellään keskustellen. Opiskelija valitsee mieleisiään tehtäviä ja viimeistelee parhaat arvioitaviksi. Mahdollisuuksien mukaan tehdään kirjallisuusaiheisia vierailuja.

ÄI11 Kirjallisuusklubi (K)

Kurssilla tutustutaan monipuolisesti eri maiden kirjallisuuteen ja kulttuuriin muun muassa keskustelujen ja vierailujen kautta. Kurssi koostuu erilaisista suorituksista. Kurssin pohjalta on mahdollisuus suorittaa valtakunnallinen kirjallisuusdiplomi.

ÄI12 Kielenhuolto (K)

Kurssilla kerrataan kielenhuollon perusasioita ja kirjoitetaan erilaisia tekstejä.

ÄI13 Median maailma (K)

Kurssilla perehdytään median rakenteeseen, peruskäsitteisiin ja välineisiin sekä eri joukkotiedotusvälineiden sisällöllisiin ja ilmaisullisiin erityispiirteisiin. Kurssin aikana tutkitaan median valtaa ja vastuuta, median välittämiä mielikuvia sekä mielikuvien vaikutusta arvomaailmaan. Kurssilla perehdytään lehden toimittamiseen käytännön harjoitusten avulla ja monipuolisten työtapojen kautta. Kurssin aikana kootaan, muokataan ja kirjoitetaan erilaisia lehtitekstejä.

ÄI14 Äidinkielen tukikurssi (K)

Kurssilla kerrataan äidinkielen kurssien taitoja ja kerrataan ylioppilaskirjoituksia varten. Jokaiselle opiskelijalle tehdään oma henkilökohtainen kurssisuunnitelma. Kurssilla on myös mahdollista tehdä pakollisten kurssien puuttuvia töitä.

ÄI15 Verkkoviestinnän kurssi (K)

Kurssilla perehdytään sähköisen viestinnän eri muotoihin, kuten bloggaamiseen, vloggaamiseen, tubettamiseen ja videotyöhakemukseen. Opiskelijat harjaantuvat tuottamaan sisältöä myös koulun viestimiin.

ÄI16 Kirjallisuusdiplomi (K)

Kurssin ÄI11 pohjalta on mahdollisuus suorittaa kirjallisuusdiplomi. Kurssilla luetaan runsaasti kirjoja (15 - 20 kirjaa). Diplomin suoritustapa sovitaan opettajan kanssa. Tehtävät ovat monipuolisia, esim. keskusteluja, ryhmätöitä, vierailukäyntejä ja kirjallisia töitä. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

Suomi toisena ja vieraana kielenä -opiskelijoille on tarjolla oma S2-diplomin suorittaminen.

1.2 Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

Suomi toisena kielenä -opiskelussa korostuvat opiskelijan oma elämys, kokemus ja yhteisöllinen oppiminen. Kaikilla kursseilla syvennetään kirjoitetun kielen hallintaan ja kehitetään lukemisen, kirjoittamisen ja puheviestinnän taitoja sekä luetaan kaunokirjallisia ja muita tekstejä kunkin kurssin näkökulmasta. Tärkeää on arjen vuorovaikutustilanteiden harjoittelu.

Suoritusjärjestys

Pakollisista kursseista ensimmäisenä vuonna suoritetaan kurssit 1 ja 2, toisena vuonna kurssit 3 ja 4 ja kolmantena vuonna kurssit 5 ja 6. Yhden jakson aikana on mahdollista suorittaa vain yksi pakollinen kurssi. 6-kurssilla harjoitellaan Suomi toisena kielenä -ylioppilaskirjoituksiin.

Itsenäisen opiskelun periaatteet

Suomi toisena kielenä -kurseja ei voi opiskella itsenäisesti.

Arviointi

Suomi toisena kielenä -kurssien arviointi kohdistuu monipuolisesti oppiaineen eri alueisiin. Kurssiarvosanaan vaikuttavat kokeet, kirjalliset ja suulliset tuotokset sekä aktiivinen osallistuminen. Kunkin kurssin alussa opettaja nimeää tehtävät työt ja antaa aikataulun, jonka noudattaminen on tärkeä aktiivisuuden alue. Henkilökohtainen tavoitteenasettelu ja palaute sekä toisilta opiskelijoilta että opettajalta ovat opiskelijan puheviestinnän ja kirjoittamisen taitojen kehittämisessä tärkeitä.

Opiskelussa kehitetään opiskelijan itsearviointitaitoja, joiden avulla hän voi rakentaa myönteistä mutta realistista käsitystä itsestään puhujana, lukijana ja kirjoittajana.

Pakolliset kurssit

S201 Tekstit ja vuorovaikutus (P)

Opiskelija syventää käsitystään kielestä, teksteistä ja vuorovaikutuksesta. Hän käyttää luontevasti suomen kielen keskeisiä rakenteita.

S202 Kieli, kulttuuri ja identiteetti (P)

Opiskelijan käsitys suomen kielen rakenteesta, kielen vaihtelusta ja vuorovaikutuksesta monipuolistuu. Opiskelija saa yleiskuvan kielen ja kulttuurin merkityksestä yksilön identiteetille ja yhteiskunnalle.

S203 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa (P)

Opiskelija syventää käsitystään kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä.

S204 Tekstit ja vaikuttaminen (P)

Opiskelija perehtyy vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoihin sekä syventää niihin liittyviä tietojaan ja taitojaan.

S205 Tekstit ja konteksti (P)

Opiskelija tarkastelee tekstejä ja konteksteja. Hän harjaantuu erittelemään, tulkitsemaan ja tuottamaan erityyppisiä ja -lajisia tekstejä.

S206 Nykykulttuuri ja kertomukset (P)

Opiskelija tarkastelee suomalaista nykykulttuuria ja sen ilmiöitä. Hän vahvistaa suomen kielen kirjallista ja suullista taitoaan.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

S210 Suomi toisena kielenä -kirjallisuusdiplomi (K)

Kurssilla luetaan runsaasti kirjoja (10 - 15 kirjaa). Diplomin suoritustapa sovitaan opettajan kanssa. Tehtävät ovat monipuolisia, esim. keskusteluja, ryhmätöitä, vierailukäyntejä ja kirjallisia töitä. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

2 TOINEN KOTIMAINEN KIELI

Ruotsin kielen opetuksen yhteiset tavoitteet

Ruotsin kielen A- ja B- oppimäärien opetuksen yhteisinä tavoitteina on, että opiskelija

- kehittyä ruotsin kielen käyttäjänä sekä toimijana
- ymmärtää ruotsin kielen merkityksen Suomen toisena kansalliskielenä
- rohkaistuu hyödyntämään ruotsin kieltä luovasti opiskelussa, työssä ja vapaa-aikana
- vankentaa ruotsin kielen osaamistaan, kielitajuaan ja taitoaan soveltaa kielitietoa myös kielirajat ylittäen
- kehittyä tavoitteellisenä kielten oppijana ja osaa soveltaa kieltenopiskelustrategioita
- ymmärtää monipuolisen kielitaidon merkityksen ja kielitaidon myötä kasvavat toimintamahdollisuudet
- osaa arvioida oman osaamisensa riittävyttä jatko-opintojen näkökulmasta
- osaa suunnitella kieliopintojaan tulevaisuuden tarpeitaan varten työelämän ja kansainvälistymisen näkökulmista.

Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa opiskelemassaan oppimäärässä kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon (liite 1) tasot alla olevan taulukon mukaisesti ja osaa suhteuttaa omaa osaamistaan tavoitteeksi asetettuihin taitotasoihin. Opiskelija asettaa omia tavoitteitaan, arvioi taitojensa kehittymistä ja kehittää niitä edelleen.

Oppimäärä

A-oppimäärä

B2.1 Taito toimia vuorovaikutuksessa

B2.1 Taito tulkita tekstejä

B2.1 Taito tuottaa tekstejä

B1-oppimäärä

B1.1 Taito toimia vuorovaikutuksessa

B1.1 Taito tulkita tekstejä

B1.1 Taito tuottaa tekstejä

Opetusjärjestelyt

Opetuksessa käytetään oppilaskeskeisiä työtapoja, parityötä, ryhmätyötä, itsenäistä työskentelyä, pienryhmätyöskentelyä, työpisteopiskelua, yhteistoiminnallista oppimista sekä opettajajohtoista työskentelyä.

Arviointi

Kurssiarvosanaan vaikuttavat seuraavat seikat: kurssikoe, kurssikohtaiset tehtävät, jotka mainitaan kunkin kurssin kohdalla erikseen sekä osallistuminen. Osallistumiseen kuuluu läsnäolo oppitunneilla, aktiivisuus oppitunneilla, kotitehtävien tekeminen ja tunneilla tehtävien kirjallisten ja suullisten tehtävien tekeminen ja tarkistaminen. Kunkin ruotsin kurssin kohdalla opiskelijan on saatava kurssikoe hyväksyttävästi suoritetuksi ja palautettava kurssin alussa sovitut kurssikohtaiset työt määräpäivään mennessä. Koulukohtaiset kurssit RUA09/RUB19 ja RUA10/RUB18 arvioidaan suoritettu / hylätty = (S / H) - merkinnöillä.

Itsenäinen kurssin suorittaminen

B-ruotsin kurssit itsenäisenä suorituksena suoritetaan Espoon aikuislukion verkkokursseina Espoon aikuislukiossa.

2.1 Ruotsi, A-oppimäärä (RUA)

Suoritusjärjestys

Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä.

Opiskelun rytmittäminen lukioaikana

1. opiskeluvuodelle sopivia kursseja ovat 1, 2, 3

2. opiskeluvuodelle pakolliset kurssit 4, 5, 6 ja valtakunnallinen syventävä kurssi 7

3. opiskeluvuodelle kurssi valtakunnallinen syventävä kurssi RUA08 = puhekurssi, mutta kurssilla kerrataan kurssin 1-7 sanastoa sekä kielioppia. Suositellaan osallistumista kursseille RUA09 (preppauskurssi) ja kurssille RUA10 (kirjoittamisen kurssi) sekä mahdollisesti tarpeen mukaan B-ruotsin kielioppikurssille (RUB18). Ylioppilaskirjoitukset perustuvat pakollisille kursseille (P) sekä kahdelle valtakunnalliselle syventävälle (VS) kurssille.

A-ruotsi

A-ruotsin kursseja voi opiskella itsenäisesti, mikäli on saanut edeltävistä kursseista arvosanaksi vähintään 8. Kahta peräkkäistä kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Suullisen kielitaidon kurssia RUA08 ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi eikä myöskään kursseja RUA09 eikä RUA01. Saadakseen ruotsin kurssin itsenäisesti suoritetuksi opiskelijan on opettajalta saamiensa ohjeiden avulla opiskeltava kurssiin kuuluvat kappaleet, harjoitukset, kurssikohtaiset työt määräpäivään mennessä sekä osallistuttava kurssikokeeseen jakson aikana ja saatava se hyväksyttävästi suoritetuksi. Lisäksi A-ruotsin itsenäiseen kurssin suorittamiseen kuuluu myös opettajan kanssa käytävä suullinen keskustelu ruotsiksi. Jos kurssisuoritus jostain syystä jää kesken, kurssi arvioidaan keskeytetyksi seuraavan uusintapäivän jälkeen ja sitä ei enää myöhemmin voi suorittaa itsenäisesti. Opiskelija ei myöskään voi yrittää itsenäisellä suorituksella suorittaa kurssia, josta on tullut jo aikaisemmin arvosanaksi 4 tai se on merkitty keskeytyneeksi = K.

Matemaattisluonnontieteellinen painotus

Matemaattisluonnontieteelliseen painotukseen valitut opiskelijat voivat halutessaan käyttää huojennusoikeuttaan ruotsin opinnoissa ja suorittaa kuudesta pakollisesta kurssista kolme oman valinnan mukaan. A-ruotsin kirjoitusoikeus ylioppilaskirjoituksissa edellyttää kuitenkin kuuden pakollisen kurssin suorittamista.

Oppimäärän vaihtaminen

Opiskelijan on tarkoituksenmukaista jatkaa aloittamansa oppimäärän opintoja pitkäjänteisesti. Oppimäärää vaihdettaessa A-ruotsista B-ruotsiin kursseja luetaan hyväksi seuraavasti:

RUA01 > RUB11

RUA02 > RUB12

RUA03 > RUB13

RUA04 > RUB14

RUA05 > -----

RUA06 > RUB15

RUA07 > RUB17

RUA08 > RUB16

Mikäli opiskelija vaihtaa A-ruotsin oppimäärästä B-ruotsin oppimäärään, arvosanat 5-6 nousevat yhdellä arvosanalla. Arvosana 4 ei korotu oppimäärää vaihtamalla. Arvosanat 7-9 nousevat yhdellä arvosanalla, mikäli opiskelija suorittaa opettajan antaman kyseisen B-ruotsin kurssin aihepiiriin liittyvän työn arvosanalla 8, 9 tai 10.

Pakolliset kurssit

RUA01 Ruotsinkielinen maailmani (P)

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämiskohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita ruotsin kielen opiskelulle ja etsitään keinoja oman osaamisen kehittämiseksi. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämään, harrastuksiin, kiinnostuksen kohteisiin ja kielenkäyttötarpeisiin. Kurssilla käytetään paljon pari- ja ryhmätyötä ja perehdytetään oppilaita myös erilaisiin muihin lukion työtapoihin.

Kurssin työt: mahdollinen videot tehtävä tai muu esittäytymistehtävä, mahdolliset sanakokeet, mahdollinen kurssikoe ja osallistuminen.

RUA02 Ihminen verkostoissa (P)

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen pohjoismaisessa kontekstissa. Syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä sekä käydä merkitysneuvotteluja. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

Kurssilla tehdään runsaasti pari- ja ryhmäpuheharjoituksia.

Kurssin työt: mahdollinen esitelmä tai muu tuotostehtävä, mahdolliset sanakokeet, mahdollinen kurssikoe sekä osallistuminen.

RUA03 Pohjoismaisia kulttuuri-ilmiöitä (P)

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiirinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, ruotsinkieliset mediat sekä luova toiminta. Opetellaan pitämään esitelmä sekä harjoitellaan siihen liittyvää kuvallista viestintää. Opetellaan kuvailevan kirjoitelman periaatteet.

Kurssin työt: esitelmä/pari-tai ryhmätyö, kirjoitelma, mahdolliset sanakokeet, mahdollinen kurssikoe sekä osallistuminen.

RUA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (P)

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta

ruotsin kielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin. Pohditaan ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa. Harjoitellaan oman mielipiteen ilmaisemista opettelemalla kantaaottavan kirjoitelman periaatteet. Lisäksi harjoitellaan suomenkielisen tiivistelmän kirjoittamista.

Kurssin työt: kantaaottava kirjoitelma, mahdolliset sanakokeet, mahdollinen kurssikoe sekä osallistuminen.

RUA05 Tiede ja tulevaisuus (P)

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuuden visioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista. Tutustutaan pohjoismaiseen tiedemaailmaan siten, että opiskelijat laativat esitelmän valitsemastaan pohjoismaisesta keksinnöstä tai tiedemiehestä. Kurssilla tehdään myös ruotsinkielinen tiivistelmä.

Kurssin työt: esitelmä keksinnöstä, kantaaottava kirjoitelma, ruotsinkielinen tiivistelmä, mahdolliset sanakokeet, mahdollinen kurssikoe sekä osallistuminen.

RUA06 Opiskelu, työ ja toimeentulo (P)

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Pohditaan jatko-opinto- ja urasuunnitelmia ja työntekoa ruotsin kielellä myös muualla kuin Suomessa simuloimalla opiskelupaikan ja työpaikan hakua. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä.

Kurssin työt: työnhakukirje, kirjallinen CV ja video CV, kuvaileva kirjoitelma, mahdolliset sanakokeet, mahdollinen kurssikoe sekä osallistuminen.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RUA07 Kestävä elämäntapa (VS)

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä. Kurssin aikana tutustutaan laajahkoon ruotsinkieliseen tieteelliseen artikkeliin sekä työstetään sitä. Kurssilla opetellaan ja pidetään kantaaottava puhe sekä laaditaan kirjoitelma.

Kurssin työt: tieteellisen artikkelin käsittely, kirjoitelma, kantaaottava puhe, mahdolliset sanakokeet, mahdollinen kurssikoe sekä osallistuminen.

RUA08 Viesti ja vaikuta puhuen (VS)

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssin aikana pidetään juhlapuhe sekä kerrataan aikaisempien kurssien aihepiirejä. Lisäksi tutustutaan valtakunnalliseen suulliseen kokeeseen. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

Kurssin työt: juhlapuhe (suullisesti ja kirjallisesti), osallistuminen. Kurssin lopussa pidetään Opetushallituksen laatima valtakunnallinen suullinen koe, joka arvioidaan numeroin 4-10. Tästä kurssikokeesta annetaan lukion päättötodistuksen liitteenä erillinen todistus suullisesta kielitaidosta.

Kurssin arvosana koostuu valtakunnallisesta kurssikokeesta, joka muodostaa 50 % kurssin lopullisesta arvosanasta ja muista kurssin alussa sovittavista tuotoksista sekä jatkuvasta näytöstä.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

RUA09 Kohti valkolakkia (K)

Kurssin tavoitteena on kehittää ja syventää kielitaitoa monipuolisesti vaativalla tasolla sekä valmistaa opiskelijoita valtakunnalliseen loppukokeeseen. Kerrataan kurssien 1-7 aihepiirejä. Kurssilla kerrataan kieliopista prepositiorakenteita, partikkeliverbejä sekä idiomeja. Kurssin loppuksi pidetään ns. preliminäärikoe, joka pituudeltaan ja laajuudeltaan vastaa yo-koetta. Kurssin työt: yo-kertaustehtävät, 3 kirjoitelmaa, mahdolliset sanakokeet ja osallistuminen. Arviointi on suoritettu (S) tai hylätty (4) -merkinnällä. Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää kurssitöiden tekemistä, tunneille osallistumista ja preliminäärikokeen suorittamista. HUOM! Preliminäärikoe järjestetään vain jaksojen 1 ja 3 loppuksi eikä siinä ole uusintamahdollisuutta.

RUA10 Kirjoittamisen kurssi (K)

Kurssilla kehitetään kirjallista ilmaisua ruotsiksi erilaisten kirjoitustehtävien ja arvioitavien kirjoitelmien avulla sekä kerrataan kieliopin keskeisimpiä asioita. Kurssia suositellaan suoritettavaksi toisen vuoden keväällä tai kolmannen vuoden syksyllä. Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista oppitunneille, tuntitehtävien sekä arvioitavien kirjoitelmien suorittamista. Kurssia ei pääsääntöisesti voi suorittaa itsenäisesti. Arviointi: suoritettu / hylätty.

2.2 Ruotsi, B-oppimäärä (RUB)

Toisen kotimaisen kielen (ruotsin) kummankin oppimäärän (A ja B) yhteiset tavoitteet, opetusjärjestelyt, yleisesti arvioinnista ja kurssien itsenäisestä suorittamisesta esitellään ennen A-ruotsin oppimäärän esittelyä.

Itsenäinen suoritus

Mikäli opiskelija haluaa suorittaa B-ruotsin kurssin itsenäisesti, hän suorittaa sen Espoon aikuislukion verkkokurssina.

Kursseja RUB11, RUB16 ja RUB19 ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi.

Suoritusjärjestys

B-ruotsin kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä.

Opiskelun rytmittäminen lukioaikana

1. opiskeluvuodelle sopivia kursseja ovat 1, 2, 3

2. opiskeluvuodelle kurssit 4, 5, 6 ja 7 (kurssi 7 syksyllä kirjoittaville)

3. opiskeluvuodelle kurssi 6, 7, 8 ja 9

B-ruotsin voi kirjoittaa joko syksyllä tai keväällä, mutta syksyllä kirjoittamista suositellaan. Ylioppilaskirjoitukset pohjautuvat pakollisille kursseille 1-5 (P) ja kahdelle syventävälle valtakunnalliselle kurssille 6 ja 7 (VS). Lisäksi suositellaan opiskeltavaksi kursseja RUB18 Kieliopin kertauskurssi ja RUB19 Kohti valkolakia ja RUB10 Kirjoittamisen kurssi.

Oppimäärätasojen vaihdot

Mikäli lukioon B-tason oppimäärällä tullut oppilas haluaa vaihtaa tasonsa A-oppimäärään, tämä suositellaan tehtäväksi ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. B-tason oppimäärän mukaan suoritettujen lukion kurssit voidaan muuttaa A-tason oppimäärän kursseiksi lisätehtävin.

Arviointi

Jokaisella kurssilla arviointi perustuu kurssikokeeseen, kurssikohtaisiin töihin ja jatkuvaan näyttöön. Koulukohtaisilla kursseilla RUB18 ja RUB19 on suoritettu/hylätty arviointi. Kunkin B-ruotsin kurssin kohdalla opiskelijan on saatava kurssikoe hyväksyttävästi suoritetuksi ja palautettava kurssin alussa sovitut kurssikohtaiset työt määräpäivään mennessä.

Matemaattisluonnontieteellinen painotus

Matemaattisluonnontieteelliseen painotukseen valitut opiskelijat voivat halutessaan käyttää huojennusoikeuttaan ruotsin opinnoissa ja suorittaa viidestä pakollisesta kurssista kolme oman valinnan mukaan. B-ruotsin kirjoitusoikeus ylioppilaskirjoituksissa edellyttää kuitenkin viiden pakollisen kurssin suorittamista.

Pakolliset kurssit

RUB11 Minun ruotsini (P)

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle. Pohditaan ruotsin kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa.

Syvennetään vapaamuotoisia ja tuttavallisia arkeen liittyviä vuorovaikutustaitoja.

Kurssin työt: mahdollinen kurssikoe, lyhyt kirjoitelma, mahdolliset sanakokeet, esittelyvideo (itsestään ja opinnoista) ja osallistuminen.

RUB12 Hyvinvointi ja ihmissuhteet (P)

Harjoitellaan keskustelu- ja kuuntelutaitoja. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä. Kurssilla pohditaan eri näkökulmia, mitä on hyvä elämä ja mikä merkitys hyvinvoinnilla ja ihmissuhteilla on ihmisen elämässä. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

Kurssin työt: mahdollinen kurssikoe, lyhyt mielipidekirjoitus, videoesitys (ruokailutottumuksista tai pukeutumisesta), mahdolliset sanakokeet ja osallistuminen.

RUB13 Kulttuuri ja mediat (P)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa ja erilaisten tekstilajien tulkitsemis- ja tuottamistaitoa eri medioita hyödyntäen. Tutustutaan suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Kurssin työt: mahdollinen kurssikoe, blogikirjoitus, mahdolliset sanakokeet ja osallistuminen

RUB14 Monenlaiset elinympäristömme (P)

Kurssilla kehitetään erilaisten tekstilajien tulkintaa ja tuottamista. Aihepiireinä ovat kulttuurisesti moninainen elinympäristö sekä yhteiskunnan ajankohtaiset ilmiöt, joita tarkastellaan ensisijaisesti nuorten näkökulmasta.

Kurssin työt: mahdollinen kurssikoe, kantaaottava kirjoitelma, mahdolliset sanakokeet ja osallistuminen

RUB15 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi (P)

Kurssilla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja sekä pohditaan jatko-opintoja ja tulevaisuuden suunnitelmia. Tutkitaan mahdollisuuksia opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä.

Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön.

Kurssin työt: mahdollinen kurssikoe, CV (mahdollisesti videotetävänä) ja työhakemus, suulliset harjoitukset, mahdolliset sanakokeet ja osallistuminen

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Kursseilla syvennetään opiskelijan taitoa käyttää ruotsin kieltä eri tarkoituksiin. Kursseilla harjoitellaan tekstien tulkitsemista ja tuottamista yksin ja yhdessä sekä kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kursseihin voidaan integroida muihin opintoihin liittyvä kirjallinen tai suullinen ruotsinkielinen osuus tai kokonaisuus.

RUB16 Viesti ja vaikuta puhuen (VS)

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Kurssin työt: Harjoitellaan oman mielipiteen kertomista. Suullinen esitys. Kurssi arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4-10. Kurssin lopuksi pidetään valtakunnallinen suullisen kielitaidon koe, joka arvioidaan myös käyttäen asteikkoa 4-10. Suullisen kokeen osuus arvosanasta on 50 %. Suullisen kielitaidon kokeesta annetaan erillinen todistus päättötodistuksen liitteeksi.

RUB17 Kestävä elämäntapa (VS)

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet.

Kurssin työt: mahdollinen kurssikoe, kantaaottava puhe (suullisesti/kirjallisesti), muut mahdolliset kirjoitelmat, mahdolliset sanakoheet ja osallistuminen.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

RUB18 Kieliopin kertauskurssi (K)

Kurssi on yhteinen B- ja A-ruotsin lukijoille (a-ruotsin kurssi RUA10) Kurssin tarkoituksena on vahvistaa aikaisemmin opittua ja erityisesti pyrkiä selventämään kieliopin keskeisiä ongelmakohtia. Lisäksi kurssilla vahvistetaan ja syvennetään peruskieliopin tuntemusta ja autetaan opiskelijoita tiedostamaan omat ongelmakohtansa ja kehittymään niiltä osin. Kurssilla tutustutaan ruotsin kielen keskeisiin kielioppirakenteisiin ja ylioppilastutkinnon rakenneosioihin. Kurssi perustuu runsaaseen suulliseen ja kirjalliseen, pääasiassa itseohjautuvaan harjoitteluun. Opiskelijan täytyy pystyä osoittamaan opettajan vaatimalla tavalla, että kurssiin kuuluvat tehtävät on kirjallisesti suoritettu. Jos tehtäviä ei ole tehty, se vaikuttaa alentavasti arvosanaan kurssisuoritusta arvioitaessa. Kurssi arvioidaan suoritettu (S) / hylätty (4) –merkinnällä. Kurssin arviointiin vaikuttavat kurssikokeet, joista osa voidaan tehdä kurssin aikana, kotitehtävät sekä osallistuminen. Osa kurssikokeesta voidaan toteuttaa sähköisessä muodossa. Kurssin itsenäiset suorittajat tekevät korvaavana kaksi kirjoitelmaa (n. 80 sanan pituinen viesti sekä n. 120 sanan pituinen kirjoitelma) sekä muita opettajan määräämiä töitä. Arviointi: suoritettu / hylätty.

RUB19 Kohti valkolakkia (K)

Kurssin tavoitteena on kehittää ja syventää kielitaitoa monipuolisesti vaativalla tasolla sekä valmistaa opiskelijoita ylioppilaskirjoituksiin. Kerrataan kurssien 1-7 sanastoa. Kurssilla hiotaan ylioppilastutkinnossa tarvittavia valmiuksia ja taitoja. Opiskelijat kirjoittavat vähintään kolme lyhyttä viestiä ja kolme pidempää kirjoitelmaa. Kurssin aikana tutustutaan ylioppilastutkinnon kielikokeeseen ja sen eri osa-alueisiin sekä kokeen arviointikriteereihin. Kurssi arvioidaan suoritettu (S) / hylätty (4) –merkinnällä. Kurssin arviointiin vaikuttavat preliminäärikoe 299 p, kirjoitelmat, yo-tehtävät, mahdolliset osakokeet ja osallistuminen. Kurssin hyväksytysti suorittaminen edellyttää kurssitehtävien tekemistä, sekä preliminäärikokeen suorittamista. Opiskelijan tulee ottaa huomioon, että preliminäärikoe (5 tuntia) järjestetään vain kerran lukukaudessa. Kurssia ei pääsääntöisesti voi suorittaa itsenäisesti. Arviointi: suoritettu / hylätty.

RUB10 Kirjoituskurssi (K)

Kurssilla kehitetään kirjallista ilmaisua ruotsiksi erilaisten lyhyiden kirjoitustehtävien ja arvioitavien kirjoitelmien avulla sekä kerrataan kieliopin keskeisimpiä asioita. Kurssia suositellaan suoritettavaksi toisen vuoden keväällä tai kolmannen vuoden syksyllä. Kurssin hyväksytysti suorittaminen edellyttää osallistumista oppitunneille, tuntitehtävien sekä arvioitavien kirjoitelmien suorittamista. Kurssia ei pääsääntöisesti voi suorittaa itsenäisesti. Arviointi: suoritettu / hylätty.

3 VIERAAT KIELET

3.1 Englanti, A-oppimäärä (ENA)

Suoritusjärjestys

Kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä lukuun ottamatta Basic English+ kurssia, joka on niveltävä verkkokurssi (ENA12) sekä ENA8 ja ENA11 kurssia, joka suositellaan suoritettavaksi joko toisen tai kolmannen vuosikurssin aikana.

Arviointi

Englannin kielen kursseilla pyritään tukemaan opiskelijan kehittymistä oman oppimisensa arvioinnissa, sekä kykyä antaa vertaispalautetta. Opiskelijaa ohjataan myös arvioimaan käytettyjen työtapojen tarkoituksenmukaisuutta sekä koko kurssin toteutusta. Kurssin alussa sovitaan yhdessä, kuinka laajoja opiskeltavia kokonaisuuksia arvioidaan ja kuinka monessa osassa.

Kurssiarvosanaan vaikuttavat seuraavat seikat: mahdollinen kurssikoe/-kokeet ja kurssitehtävät, itse- ja vertaisarvioidut työt ja tehtävät, tuntityöskentely, ja suoritettavat kotitehtävät. Kurssin alussa sovitaan opiskelijoiden kanssa, miten edellä mainittuja osa-alueita painotetaan. Kurssin arviointi perustuu pääosin kurssin aikana käsiteltävän kieliaiineksen hallintaan.

Itsenäinen opiskelu

Kursseja ENA01, ENA08 ja ENA09 lukuun ottamatta englannin kursseja voidaan suorittaa itsenäisesti. Viimeistä pakollista kurssia ENA06 ei suositella suoritettavaksi itsenäisenä.

Kurssien itsenäiseen suorittamiseen kuuluu kirjallisen kokeen lisäksi mahdollinen erikseen sovittava suullinen osio, kurssiin liittyvät työt (kts. kurssikohtainen esittely) ja muut opettajan antamat tehtävät. Itsenäinen kurssisuoritus tulee tehdä sovitun jakson/ajanjakson aikana opettajan kanssa sovittuun päivämäärään mennessä. Jos kurssisuoritus jää kesken (esim. opiskelija ei tee kurssikoetta), kurssi arvioidaan keskeytetyksi seuraavan uusintapäivän jälkeen ja sitä ei enää myöhemmin voi suorittaa itsenäisesti. Jos koe on suoritettu hyväksytysti, mutta kurssitöitä tai osaa kurssitöistä ei ole palautettu sovittuun ajankohtaan mennessä, kurssin arvosana muodostuu suoritettusta kokeesta ja mahdollisista muista suorituksista. Tällöin opettajalla on oikeus alentaa kurssiarvosanaa arvioidessaan kurssia. Vain poikkeustapauksissa erikseen annettavalla luvalla opiskelija voi tehdä enemmän kuin kaksi englannin kurssia itsenäisesti. Jos opiskelija suorittaa kaksi englannin kurssia itsenäisesti, nämä kurssit eivät voi olla peräkkäisiä.

Pakolliset kurssit

ENA01 Englannin kieli ja maailmani (P)

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita, analysoidaan ja arvioidaan omia kieltenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita englannin opiskelulle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta, englannin kieltä globaalina ilmiönä sekä kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin.

Kurssilla opiskellaan vertaisarviointia ja oman opiskelun reflektointia.

Kurssin arviointiin vaikuttavat mahdollinen kurssikoe (sis. kuullun- ja luetunymmärtämistä sekä sanasto- ja kielioppitehtäviä), lyhyt kirjallinen tuotos, suulliset harjoitukset sekä mahdolliset sanakokeet ja pienimuotoiset projektityöt (esim. blogipostauksien harjoittelu, unelmaoppimisympäristön kuvittelemine ja sen esittely tai tehtävärastin työstäminen). Kurssin arviointi sovitaan opiskelijoiden kanssa yhteistyössä kurssin alussa.

ENA02 Ihminen verkostoissa (P)

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä sekä käydä merkitysneuvotteluja. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation merkitystä vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kurssin arviointiin vaikuttavat suullinen esitys, mahdollinen kurssikoe (sis. kuullun- ja luetunymmärtämistä sekä sanasto- ja kielioppitehtäviä), kirjallinen tuotos, suulliset harjoitukset, mahdolliset sanakokeet, ja pienimuotoiset projektityöt (esim. unelmamatkan suunnittelu ja sen esittely, hyvinvointimessujen rakentaminen ja ständin pitäminen). Kurssin arviointi sovitaan opiskelijoiden kanssa yhteistyössä kurssin alussa.

ENA03 Kulttuuri-ilmiöitä (P)

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, englanninkieliset mediat sekä luova toiminta. Kurssin arviointiin vaikuttavat mahdollinen kurssikoe (sis. kuullun- ja luetunymmärtämistä sekä sanasto- ja kielioppitehtäviä), luetun romaanin käsittely, suullinen harjoitus, mahdolliset sanakokeet ja pienimuotoiset projektityöt sekä kirjallinen tuotos.

ENA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (P)

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta englannin kielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa. Kurssin arviointiin vaikuttavat mahdollinen kurssikoe (sis. kuullun- ja luetunymmärtämistä sekä sanasto- ja kielioppitehtäviä), kirjallinen tuotos, mahdolliset sanakokeet, kotitehtävät, suullinen tehtävä ja tuntityöskentely.

ENA05 Tiede ja tulevaisuus (P)

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutetaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista sekä englannin kielen asemaa kansainvälisenä tieteen ja teknologian kielenä. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista. Kurssin arviointiin vaikuttavat mahdollinen kurssikoe (sis. kuullun- ja luetunymmärtämistä sekä sanasto- ja kielioppitehtäviä), kurssikirjoitelma, mahdolliset sanakokeet, kotitehtävät, suullinen harjoitus ja tuntityöskentely.

ENA06 Opiskelu, työ ja toimeentulo (P)

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä. Kurssin arviointiin vaikuttavat mahdollinen kurssikoe, kuuntelukoe, CV, työpaikkahaastattelu, sanaston kertaukset, kotitehtävät, kurssikirjoitelma ja osallistuminen.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Kursseilla syvennetään opiskelijan taitoa käyttää englannin kieltä eri tarkoituksiin. Kursseilla harjoitellaan tekstien tulkitsemista ja tuottamista yksin ja yhdessä sekä kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kursseihin voidaan integroida muihin opintoihin liittyvä laajahko kirjallinen tai suullinen englanninkielinen osuus tai kokonaisuus.

ENA07 Kestävä elämäntapa (VS)

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa englantia erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla analysoidaan tai tuotetaan eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Kurssin arviointiin vaikuttavat tieteellisen artikkelin käsittely (esim. tiivistelmänä/referaattina tai suullisena esityksenä), mahdollinen kurssikoe (sis. kuullun- ja luetunymmärtämistä sekä sanasto- ja kielioppitehtäviä), suulliset harjoitukset, mahdolliset sanakokeet ja pienimuotoiset projektityöt (esim. kurssikirjan tehtävien laajentaminen projektitoiksi) sekä kurssikirjoitelma. Kurssin arviointi sovitaan opiskelijoiden kanssa yhteistyössä kurssin alussa.

ENA08 Viesti ja vaikuta puhuen (VS)

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssin arviointiin vaikuttavat suulliset esitykset, osallistuminen sekä kurssikokeena tehtävä valtakunnallinen englannin kielen koe, jonka arvosana muodostaa 50% kurssin arvosanasta.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

ENA09 Abikurssi (K)

Kurssin aikana tutustutaan ylioppilastutkinnon kielikokeeseen. Kurssi arvioidaan suoritettu (S) / hylätty (4) –merkinnällä. Kurssin arviointiin vaikuttavat preliminäärikoe 299 p, kaksi ainetta, yo-tehtävät, sanaston kertaukset ja osallistuminen. Kurssin hyväksytysti suorittaminen edellyttää kurssitehtävien ja preliminäärikokeen hyväksytysti suorittamista.

ENA10 Englannin kielioppi (K)

Kurssi arvioidaan suoritettu (S) / hylätty (4) –merkinnällä. Kurssin arviointiin vaikuttavat kurssin aikana tehtävät kertaukset, tunnilla tehdyt tehtävät ja kotitehtävät sekä osallistuminen. Kurssin itsenäiset suorittajat tekevät korvaavana työnä 700-1300 merkin pituisen aineen sekä muita opettajan määräämiä töitä.

ENA11 Kirjoittamisen kurssi (K)

Kurssi on tarkoitettu lähinnä toisen vuoden opiskelijoille. Kurssilla harjoitellaan erityyppisiä kirjoittamisen muotoja. Kurssin alussa sovitaan yhdessä kurssin arviointiin vaikuttavat kirjalliset työt. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksytty / hylätty.

ENA12 Basic English+ verkkokurssi (K)

Niveltävä verkkokurssi, joka suoritetaan itsenäisesti opettajan valvonnassa. Kurssi arvioidaan suoritettu (S) / hylätty (4) –merkinnällä. Kurssin arviointiin vaikuttavat opiskelijan ajantasainen edistyminen kurssin aikana, kurssin aikana palautetut työt sekä lopputyö.

3.2 Saksa, A-oppimäärä (SAA)

Suoritusjärjestys

Kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Itsenäisen opiskelun periaatteet

Kaikki kurssit voi suorittaa itsenäisesti opettajan harkinnan mukaan.

Arviointi

Arvosanaan vaikuttavat jatkuva näyttö, kirjalliset tuotokset ja kurssikoe sekä suulliset kokeet ja esitelmät. Kurssi arvostellaan numeroarvosanoin. Kurssista saa aina arvosanan, jos on ollut läsnä oppitunneilla ja suorittanut kurssikokeen. Puuttuvat kurssityöt alentavat automaattisesti arvosanaa.

Opetusjärjestelyt

Kursseilla käytetään monipuolisia työskentelymenetelmiä ottaen huomioon erilaisia oppijoita. Opetuksessa käytetään hyväksi eri medioita ja tietotekniikkaa.

Pakolliset kurssit

SAA01 Kieli ja maailmani (P)

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita. Kurssiaine ja keskustelukoe.

SAA02 Ihminen verkostoissa (P)

Kurssilla harjoitetaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Puheviestinnän strategioiden hallintaa vankennetaan ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen. Tutustutaan Itävaltaan ja Sveitsiin, joista pidetään suullinen esitelmä.

SAA03 Kulttuuri-ilmiöitä (P)

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät saksankielisten maiden kirjallisuuteen ja kulttuuriin, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Harjoitetaan myös elokuvien ja kirjallisuuden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä. Kirjoitetaan elokuva-arvostelu ja kirja-arvostelu ja pidetään kirjasta suullinen esitelmä.

SAA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (P)

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä. Kirjoitetaan suomenkielinen tiivistelmä. Kuullunymmärtämisen koe.

SAA05 Tiede ja tulevaisuus (P)

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa

opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmasta. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista. Pidetään suullinen esitelmä keksintöihin/keksijään tai tieteeseen liittyen.

SAA06 Opiskelu, työ ja toimeentulo (P)

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työn tekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä. Kirjoitetaan mm. aine ja tiivistelmä. Keskustelukoe. Simuloidaan työnhakutilanteita.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

SAA07 Kestävä elämäntapa (VS)

Käsitellään yhteiskuntaan, esim. koulutukseen, työelämään ja ympäristöön, liittyviä tekstejä. Kerrataan systemaattisesti saksan verbi- ja lauseoppi. Tutustutaan ylioppilaskokeen tehtävätyyppeihin. Kirjoitetaan kurssiaine.

SAA08 Viesti ja vaikuta puhuen (VS)

Kurssilla puhutaan ajankohtaisista tapahtumista. Niitä käsitellään mm. eri lähteistä saatavien uutisten avulla tai opiskelijoiden valinnan mukaan. Kurssilla kerrataan myös muiden kurssien keskeisiä aihepiirejä. Kurssilla kerrataan ja harjoitellaan myös saksan ääntämistä ja saksalle tyypillisiä puheviestinnän strategioita. Tavoitteena on madaltaa kynnystä saksan puhumiseen ja

lisätä uskallusta suulliseen viestintään.

Kurssin lopussa pidetään OPH:n suullinen koe, joka arvioidaan numeroin 4-10. Tästä kurssikokeesta annetaan päättötodistuksen liitteenä erillinen todistus suullisesta kielitaidosta. Kurssin arvosana koostuu kurssikokeesta (40%) ja muista kurssin alussa sovittavista tuotoksista, sekä jatkuvasta näytöstä (60%). Kurssin aikana tehtäviä töitä ovat mm. itsearviointi kurssin alussa ja lopussa, esitelmä ajankohtaiseen tapahtumaan tai vapaavalintaiseen aiheeseen liittyen (esim. harrastus, saksankieliset maat), kirja- tai elokuva-arvostelu, itse-arviointi (esim. Tagebuch) omasta kehittymisestä puhujana.

Koulukohtainen soveltava kurssi

SAA11 Austauschprogramm (K)

Vaihto-ohjelma saksalaisen koulun kanssa. Tutustutaan saksalaiseen perheeseen ja kouluun ja saadaan vastavuoroisesti saksalainen nuori vieraaksi. Vaihtoa edeltää vierailun suunnittelu ja yhteydenpito ystävyyskoulun opiskelijaan. Suoritusmerkintä.

3.3/3.4 Saksa, B2/B3-oppimäärä (SAB2/SAB3)

Suoritusjärjestys

Kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Itsenäisen opiskelun periaatteet

Kaikki kurssit voi suorittaa itsenäisesti opettajan harkinnan mukaan.

Arviointi

Arvosanaan vaikuttavat jatkuva näyttö, kirjalliset tuotokset ja mahdollinen kurssikoe sekä suulliset kokeet ja esitelmät. Kurssit arvostellaan numeroarvosanoin. Kurssista saa aina arvosanan, jos on ollut läsnä oppitunneilla ja suorittanut kurssikokeen. Puuttuvat kurssityöt alentavat automaattisesti arvosanaa. Arvioinnista sovitaan tarkemmin joka kurssin alussa.

Opetusjärjestelyt

Kursseilla käytetään monipuolisia työskentelymenetelmiä ottaen huomioon erilaisia oppijoita. Opetuksessa pyritään käyttämään hyväksi eri medioita ja tietotekniikkaa.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

SAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (VS)

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla

opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää.

SAB32 Matkalla maailmassa (VS)

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä. Kurssilla harjoitetaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Suullinen koe.

SAB33/SAB21 Elämän tärkeitä asioita (VS)

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa.

Lyhyt viestinnällinen tuotos.

SAB34/SAB22 Monenlaista elämää (VS)

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Lyhyt kirjallinen tuotos.

SAB35/SAB23 Hyvinvointi ja huolenpito (VS)

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Tehdään suullinen tai kirjallinen kurssin aihepiireihin liittyvä tuotos. Pidetään suullinen koe.

SAB36/SAB24 Kulttuuri ja mediat (VS)

Kurssilla tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Katsotaan mahdollisuuksien mukaan saksalainen elokuva ja tutustutaan saksankieliseen kaunokirjallisuuteen ja musiikkiin. Tehdään joihinkin kulttuurisiin teemoihin liittyviä suullisia ja/tai kirjallisia esityksiä, esimerkiksi kirja- tai elokuva-arvostelu.

SAB37/SAB25 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VS)

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua. Kirjoitetaan Lebenslauf ja työhakemus. Simuloidaan työnhakuprosessia.

SAB38/SAB26 Yhteinen maapallomme (VS)

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat

luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta. Innovoidaan pareittain tai ryhmissä ratkaisuja ympäristöön ja/tai asumiseen liittyviin ongelmiin.

SAB39/SAB27 Kansainvälinen toiminta (VS)

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista ja valmistaudutaan yo-tutkinnon saksan kielen kokeeseen.

SAB310/SAB28 Viesti puheen ja kirjoittaen (VS)

Kurssilla harjoitellaan erilaisten tekstien tuottamista ja tulkintaa. Vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä sekä kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä ja rakenteita. Kirjoitetaan lyhyitä viestinnällisiä tuotoksia. Pidetään suullinen koe.

Koulukohtainen soveltava kurssi

SAB311/SAB211 Vaihto-ohjelma saksalaisen koulun kanssa (K)

Kurssi sisältää vierailun saksalaiseen kouluun ja asumisen isäntäperheessä ja saksalaisten vierailun Suomessa ja ohjelman suunnittelun sekä siihen osallistumisen. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

3.5 Espanja, B3-oppimäärä (ESB3)

Opetuksen tavoitteet

Vieraan kielen B3-oppimäärän opetuksen erityisenä tavoitteena on, että

- opiskelija kokee kielellisen repertuaarinsa kasvattamisen mielekkääksi
- kehittyi kohdekielen käyttäjänä ja toimijana kulttuurisesti moninaisessa maailmassa niin kansallisissa, eurooppalaisissa kuin globaaleissa yhteisöissä
- osaa suhteuttaa omaa osaamistaan kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon tasoon A2.1 (muut kielet) tai B1.1/A2.2 (englanti) ja arvioida omien taitojensa kehittymistä sekä kehittää taitojaan edelleen.

Kurssien suoritusjärjestys

Ensimmäisenä vuonna kurssit 1-3, toisena 4-6, kolmantena 7-8.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Ensimmäisillä kursseilla painottuvat suulliset ja niihin luontevasti liittyvät pienet kirjalliset vuorovaikutustilanteet. Myös kuuntelemista harjoitellaan. Kirjallisen viestinnän osuus kasvaa vähitellen, mutta suullista viestintää harjoitellaan edelleen kaikilla kursseilla. Keskeistä on kehittää jokapäiväisen viestinnän perusvalmiuksia. Kursseille varataan tarpeen mukaan tilaa yhdessä

sovittujen tai ajankohtaisten aiheiden käsittelyyn. Kaikilla kursseilla voidaan edistää monilukutaitoa käsittelemällä kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, teatteria, kuvataidetta tai mediaa. Kursseilla tutustutaan eri tekstilajeihin. Oppiainerajat ylittävää opetusta voidaan toteuttaa eri kursseilla. Rakenteita opetellaan, harjoitellaan ja kerrataan joustavasti sopivien aihepiirien yhteydessä. Hyvien ääntämistottumusten vakiinnuttamiseen kiinnitetään huomiota alusta pitäen.

ESB01 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (VS)

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

ESB02 Matkalla maailmassa (VS)

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

ESB03 Elämän tärkeitä asioita (VS)

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

ESB04 Monenlaista elämää (VS)

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

ESB05 Hyvinvointi ja huolenpito (VS)

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

ESB06 Kulttuuri ja mediat (VS)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

ESB07 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VS)

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

ESB08 Yhteinen maapallomme (VS)

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

3.6 Ranska, A-oppimäärä (RAA)

Suoritusjärjestys

Kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Itsenäisen opiskelun periaatteet

Ranskan kurssien itsenäistä suorittamista ei suositella. Poikkeustapauksissa opiskelija voi keskustella kurssin opettajan kanssa itsenäisestä suorituksesta.

Arviointi

Ranskan kielen kursseilla arvioinnilla tarkoitetaan A) opiskelijan suorittamaa itsearviointia, B) opiskelijoiden keskinäistä vertaisarviointia ja C) opettajan tekemää arviointia. Kursseilla pyritään tukemaan opiskelijan kehittymistä oman kieltenopiskelunsa arvioinnissa sekä kykyä antaa rakentavaa vertaispalautetta opiskelutovereille.

Kurssiarvioinnissa voidaan ottaa huomioon yleensä mm. seuraavia osa-alueita:

- tuntityöskentely
- kotitehtävät
- kotona ja koulussa tehtävät suulliset ja kirjalliset projektityöt
- mahdollinen oman oppimisen kieliportfolio
- suulliset ja kirjalliset kuulustelut

Kurssiarvosanaan vaikuttavista tehtävistä ja niiden painotusarvosta päätetään yhdessä opiskelijoiden kanssa. Arviointi on jatkuvaa ja kannustavaa. Opiskelijalle annetaan mahdollisuus näyttää osaamistaan monipuolisesti. Opettaja antaa opiskelijalle sekä äänitettyä että kirjallista palautetta tämän edistymisestä. Palautteen avulla opiskelija voi kehittyä viestimään yhä paremmin ranskaksi ja ymmärtämään enemmän niin kuultua kuin kirjoitettua ranskaa.

Opetusjärjestelyt

Opetussuunnitelman mukaisesti kieltenopiskelu on yhteistoiminnallista. Tunneilla tehdäänkin paljon projektimaisia tehtäviä, joissa opiskelijat ratkovat luovasti ongelmia ja tuottavat yhdessä uutta tietoa. Pyritään ylittämään oppiaineiden rajoja ja kytkemään opiskeltavat tiedot ja taidot ympäristössä ja yhteiskunnassa esiintyviin ilmiöihin. Oppimisympäristöt ovat vaihtelevia, ja ne laajenevat runsaan tieto- ja viestintätekniikan käytön ansiosta. Kotitehtävien avulla harjoitellaan monipuolisesti sekä suullista että kirjallista viestintää.

Pakolliset kurssit

RAA01 Kieli ja maailmani (P)

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin. Kurssiin sisältyy runsaasti suullisia viestintäharjoituksia pareittain, ryhmissä ja yksin. Kurssilla käydään läpi ranskan kielen ääntämisen perusteita ja vankennetaan peruskoulussa hankittuja

tietoja ja taitoja. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAA02 Ihminen verkostoissa (P)

Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kurssilla harjoitellaan mielipiteen ilmaisua ranskaksi sekä aktiivisen kuuntelun taitoa. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAA03 Kulttuuri-ilmiöitä (P)

Kurssilla tutustutaan mm. ranskalaisen kielialueen kirjallisuuteen, musiikkiin, kuvataiteisiin sekä elokuvataiteeseen. Harjoitellaan taiteisiin liittyvää sanastoa sekä suullisesti että kirjallisesti ja voidaan kirjoittaa esim. elokuva- tai kirja-arvostelu. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (P)

Kurssilla käsitellään yhteiskunnallisia ilmiöitä ja ajankohtaisia uutisteemoja. Harjoitellaan tiedonhakua ja kriittisen lukemisen taitoja. Seurataan ranskankielisiä uutismedioita monipuolisesti ja vahvistetaan niiden avulla kuullunymmärtämisen ja lukemisen taitoja. Vankennetaan oman mielipiteen perusteltua esittämistä ranskan kielellä. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAA05 Tiede ja tulevaisuus (P)

Kurssin aihepiirit nousevat eri tieteenaloista. Pohditaan erilaisia tulevaisuudennäkymiä erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmasta. Tutustutaan ranskankielisiin autenttisiin teksteihin ja videotallenteisiin, jotka käsittelevät tiedettä, teknologiaa ja tulevaisuutta. Harjoitellaan myös selkeiden ja jäseneltyjen tekstien laatimista ranskaksi. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAA06 Opiskelu, työ ja toimeentulo (P)

Kurssilla tutustutaan tekstilajeihin ja videotallenteisiin, joita opiskelijat kohtaavat jatko-opinnoissaan ja työelämässä. Pohditaan jatko-opintoja sekä urasuunnitelmia. Käsitellään myös makrotalouden ilmiöitä sekä henkilökohtaiseen talouteen liittyviä teemoja ranskaksi. Harjoitellaan edelleen selkeiden, jäseneltyjen tekstien laatimista kiinnittäen huomiota tekstin sidoskeinoihin. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RAA07 Kestävä elämäntapa (VS)

Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien tietojen ja taitojen käsittelyä. Kurssin keskeinen aihepiiri on ekologisesti, taloudellisesti ja kulttuurillisesti kestävä elämäntapa. Tämän aihepiirin käsittelyssä otetaan huomioon opiskelijoiden kiinnostuksen kohteet. Edelleen jatketaan selkeiden, jäseneltyjen tekstien laatimisen harjoittelua. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAA08 Viesti ja vaikuta puhuen (VS)

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa ranskaa suullisesti, keskustella ranskaksi sekä ymmärtää ranskankielistä puhuttua kieltä. Vankennetaan puheen sujuvuutta ja harjoitellaan suullisia esityksiä. Kurssilla kertautuvat aiemmilla kursseilla käsitellyt aihepiirit, mikä valmentaa opiskelijaa ylioppilaskirjoituksiin. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

RAA09 Abikurssi (K)

Kurssilla kerrataan ranskan kielen oppimäärää ja valmistaudutaan ylioppilastutkintoon sekä Ranskan valtion DELF B2-tason kielitutkintoon monipuolisten suullisten ja kirjallisten harjoitusten avulla. Tehdään tehtäviä Abitti-ympäristössä, mikä antaa varmuutta yo-kokeeseen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

RAA10 (K)

Otaniemen lukiossa järjestetään mahdollisuuksien mukaan vuosittain vaihto-ohjelma tai vierailu ranskankielisessä maassa. Kurssin hyväksytty suoritus edellyttää kurssiin liittyvien tehtävien tekemistä. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

3.7 Ranska, B3-oppimäärä (RAB)

Suoritusjärjestys

Kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Itsenäisen opiskelun periaatteet

Ranskan kurssien itsenäistä suorittamista ei suositella. Poikkeustapauksissa opiskelija voi keskustella kurssin opettajan kanssa itsenäisestä suorituksesta.

Arviointi

Ranskan kielen kursseilla arvioinnilla tarkoitetaan A) opiskelijan suorittamaa itsearviointia, B) opiskelijoiden keskinäistä vertaisarviointia ja C) opettajan tekemää arviointia. Kursseilla pyritään tukemaan opiskelijan kehittymistä oman kielenoppimisensa arvioinnissa sekä kykyä antaa rakentavaa vertaispalautetta opiskelutovereille.

Kurssiarvioinnissa voidaan ottaa huomioon mm. seuraavia osa-alueita:

- tuntityöskentely
- kotitehtävät
- kotona ja koulussa tehtävät suulliset tai kirjalliset projektityöt
- mahdollinen oman oppimisen kieliportfolio
- suulliset ja kirjalliset kuulustelut

Kurssiarvosanaan vaikuttavista tehtävistä ja niiden painotusarvosta pyritään päättämään yhdessä opiskelijoiden kanssa. Arviointi on jatkuvaa, kannustavaa ja opiskelijalle annetaan mahdollisuus näyttää osaamistaan monipuolisesti. Opettaja antaa opiskelijalle sekä äänitettyä että kirjallista palautetta tämän edistymisestä. Palautteen avulla opiskelija voi kehittyä viestimään yhä paremmin ranskaksi ja ymmärtämään enemmän niin kuultua kuin kirjoitettua ranskaa.

Opetusjärjestelyt

Opetussuunnitelman mukaisesti kieltenopiskelu on yhteistoiminnallista. Tunneilla tehdäänkin paljon projektimaisia tehtäviä, joissa opiskelijat ratkovat luovasti ongelmia ja tuottavat yhdessä uutta tietoa. Pyritään ylittämään oppiaineiden rajoja ja kytkemään opiskeltavat tiedot ja taidot ympäristössä ja yhteiskunnassa esiintyviin ilmiöihin. Oppimisympäristöt ovat vaihtelevia, ja ne laajenevat runsaan tieto- ja viestintätekniikan käytön ansiosta. Kotitehtävien avulla harjoitellaan monipuolisesti sekä suullista että kirjallista viestintää.

Valtakunnalliset soveltavat kurssit

RAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (VS)

Tutustutaan ranskan asemaan maailmassa ja etsitään yhtymäkohtia opiskelijan jo osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta yksinkertaisissa arkeen liittyvissä tilanteissa. Kurssiin sisältyy runsaasti suullisia viestintäharjoituksia pareittain, ryhmissä ja yksin. Käydään läpi ranskan kielen ääntämisen perusteita. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAB32 Matkalla maailmassa (VS)

Kehitetään yhdessä tehokkaita kieltenopiskelumenetelmiä. Harjoitellaan kertomaan yksinkertaisesti itsestään ranskaksi niin suullisesti kuin kirjallisesti sekä selviytymään yksinkertaisista arkielämän vuorovaikutustilanteista. Jatketaan ranskan kielen ääntämiseen syventymistä. Laaditaan lyhyitä kirjallisia viestejä. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAB33 Elämän tärkeitä asioista (VS)

Kurssin aihepiirit liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Harjoitellaan kertomaan yksinkertaisesti itsestään ranskaksi niin suullisesti kuin kirjallisesti sekä selviytymään yksinkertaisista arkielämän vuorovaikutustilanteista. Jatketaan ranskan kielen ääntämiseen syventymistä. Laaditaan lyhyitä kirjallisia viestejä. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAB34 Elämän tärkeitä asioista (VS)

Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää sekä selviytymään yksinkertaisista arkielämän vuorovaikutustilanteista. Harjoitellaan edelleen ääntämistä. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAB35 Hyvinvointi ja huolenpito (VS)

Kurssilla opetellaan toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä teemoista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAB36 Kulttuuri ja mediat (VS)

Kurssilla tutustutaan mm. ranskalaisen kielialueen kirjallisuuteen, musiikkiin, kuvataiteisiin sekä elokuvataiteeseen. Harjoitellaan taiteisiin liittyvää sanastoa sekä suullisesti että kirjallisesti. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VS)

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä tulevaisuudensuunnitelmiin. Harjaannutaan kirjoittamaan lyhyitä viestejä, viestimään suullisesti, lukemaan tekstejä ja katsomaan videoita sekä kuuntelemaan äänitteitä kurssin aihepiireistä. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

RAB38 Yhteinen maapallomme (VS)

Kurssin aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta. Harjaannutaan kirjoittamaan lyhyitä viestejä, viestimään suullisesti, lukemaan tekstejä ja katsomaan videoita sekä kuuntelemaan äänitteitä kurssin aihepiireistä. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla, ja arvioinnin painopisteistä päätetään yhdessä opiskeluryhmän kanssa.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

RAB39 Abikurssi (K)

Kurssilla kerrataan ranskan kielen oppimäärää ja valmistaudutaan ylioppilastutkintoon monipuolisten suullisten ja kirjallisten harjoitusten avulla. Harjoitellaan myös Ranskan valtion DELF A2-tason ja B1-tasojen kielitutkintoihin monipuolisten suullisten ja kirjallisten harjoitusten avulla. Tehdään tehtäviä Abitti-ympäristössä, mikä antaa varmuutta yo-kokeeseen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

RAB310 (K)

Vaihto-ohjelma tai vierailu ranskankielisessä maassa Otaniemen lukiossa järjestetään mahdollisuuksien mukaan vuosittain vaihto-ohjelma tai vierailu ranskankielisessä maassa. Kurssin hyväksytty suoritus edellyttää kurssiin liittyvien tehtävien tekemistä. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

4 MATEMATIIKKA

Matematiikan kurssiarvosana muodostuu mm. seuraavista osista: kokeet, itsearviointi, vertaisarviointi, tunti- ja kotitehtävät, projektityöt. Kurssin alussa keskustellaan yhdessä koko ryhmän kesken, miten edellä mainittuja osia painotetaan kurssiarvosanassa.

Oppimäärän vaihtaminen

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkästä lyhyeen kursseja luetaan hyväksi seuraavasti:

MAA2 → MAB2

MAA3 → MAB3

MAA6 → MAB7

MAA8 → MAB4

MAA10 → MAB5.

Muut pitkän oppimäärän mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän paikallisia syventäviä tai paikallisia soveltavia kursseja opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla.

D-matematiikka (MAD)

D-matematiikka on pakollinen niille erikoislukion opiskelijoille, joilla on matematiikka pääaineena. Muista opiskelijoista tätä vaihtoehtoa suositellaan niille, jotka ovat menestyneet matematiikassa erinomaisesti ja jotka ovat valmiita työskentelemään matematiikan opiskelussa erityisen ahkerasti. D-matematiikassa pitkän matematiikan pakolliset kurssit suoritetaan kahden ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Koulukohtaisissa soveltavissa ja valtakunnallisissa syventävissä kursseissa tarkastellaan kokonaan uusia matematiikan aihealueita.

Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus

MAY01 Luvut ja lukujonot (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * pohtii matematiikan merkitystä yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta
- * kertaa ja täydentää lukualueet, kertaa peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskennan periaatteet
- * vahvistaa ymmärrystään funktion käsitteestä
- * ymmärtää lukujonon käsitteen
- * osaa määrittää lukujonoja, kun annetaan alkuehdot ja tapa, jolla seuraavat termit muodostetaan
- * saa havainnollisen käsityksen lukujonon summan määrittämisestä
- * osaa ratkaista käytännön ongelmia aritmeettisen ja geometrisen jonon ja niistä muodostettujen summien avulla
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä funktion kuvaajan ja lukujonojen tutkimisessa sekä lukujonoihin liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

4.1 Matematiikka, A-oppimäärä (MAA)

Suoritusjärjestys yleislukioon

1. lukiovuosi	2. lukiovuosi	3. lukiovuosi
---------------	---------------	---------------

MAY01, MAA02, MAA03, MAA04, MAA05	MAA06, MAA07, MAA08, MAA09	MAA10
MAA16	MAA11, MAA15, MAA17	MAA12, MAA13, MAA14

Suoritusjärjestys erikoislukioon

1. lukiovuosi	2. lukiovuosi	3. lukiovuosi
MAY01, MAA02, MAA03, MAA04, MAA05	MAA06, MAA07, MAA08, MAA09, MAA10	
MAA11, MAA16, (MAA20)	MAA15, MAA17, (MAA21)	MAA12, MAA13, MAA14, MAA18

Pakolliset kurssit

MAA02 Polynomifunktiot ja -yhtälöt (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * harjaantuu käsittelemään polynomifunktioita
- * osaa ratkaista toisen asteen polynomiyhtälöitä ja tutkia ratkaisujen lukumäärää
- * osaa ratkaista korkeamman asteen polynomiyhtälöitä, jotka voidaan ratkaista ilman polynomien jakolaskua
- * osaa ratkaista yksinkertaisia polynomiepäyhtälöitä
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä polynomifunktion tutkimisessa ja polynomiyhtälöihin ja polynomiepäyhtälöihin sekä polynomifunktioihin liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

MAA03 Geometria (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * harjaantuu hahmottamaan ja kuvaamaan tilaa sekä muotoa koskevaa tietoa sekä kaksi- että kolmiulotteisissa tilanteissa
- * harjaantuu muotoilemaan, perustelevaan ja käyttämään geometrista tietoa käsitteleviä lauseita
- * osaa ratkaista geometrisia ongelmia käyttäen hyväksi kuvioiden ja kappaleiden ominaisuuksia, yhdenmuotoisuutta, Pythagoraan lausetta sekä suora- ja vinokulmaisen kolmion trigonometriaa
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä kuvioiden ja kappaleiden tutkimisessa ja geometriaan liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

Keskeiset sisällöt

- * kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus
- * sini- ja kosinilause
- * ympyrän, sen osien ja siihen liittyvien suorien geometria
- * kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen.

MAA04 Vektorit (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * ymmärtää vektorikäsitteen ja perehtyy vektorilaskennan perusteisiin
- * osaa tutkia kuvioiden ominaisuuksia vektoreiden avulla
- * ymmärtää yhtälöryhmän ratkaisemisen periaatteen
- * osaa tutkia kaksi- ja kolmiulotteisen koordinaatiston pisteitä, etäisyyksiä ja kulmia vektoreiden avulla
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä vektoreiden tutkimisessa sekä suoriin ja tasoihin liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

MAA05 Analyyttinen geometria (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * ymmärtää, kuinka analyttinen geometria luo yhteyksiä geometristen ja algebrallisten käsitteiden välille
- * ymmärtää pistejoukon yhtälön käsitteen ja oppii tutkimaan yhtälöiden avulla pisteitä, suoria, ympyröitä ja paraabeleja
- * syventää itseisarvokäsitteen ymmärtämystään ja oppii ratkaisemaan sellaisia yksinkertaisia itseisarvoyhtälöitä ja vastaavia epäyhtälöitä, jotka ovat tyyppiä $|f(x)| = a$ tai $|f(x)| = |g(x)|$
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä pistejoukon yhtälön tutkimisessa sekä yhtälöiden, yhtälöryhmien, itseisarvoyhtälöiden ja epäyhtälöiden ratkaisemisessa sovellusongelmissa.

MAA06 Derivaatta (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * osaa määrittää rationaalifunktion nollakohdat ja ratkaista yksinkertaisia rationaaliepäyhtälöitä
- * omaksuu havainnollisen käsityksen funktion raja-arvosta, jatkuvuudesta ja derivaatasta
- * osaa määrittää yksinkertaisten funktioiden derivaatat
- * osaa tutkia derivaatan avulla polynomifunktion kulkua ja määrittää sen ääriarvot
- * tietää, kuinka rationaalifunktion suurin ja pienin arvo määritetään
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä raja-arvon, jatkuvuuden ja derivaatan tutkimisessa ja rationaaliyhtälöiden ja -epäyhtälöiden ratkaisemisessa sekä polynomi- ja rationaalifunktion derivaatan määrittämisessä sovellusongelmissa.

MAA07 Trigonometriset funktiot (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * tutkii trigonometrisia funktioita yksikköympyrän symmetrioiden avulla
- * osaa ratkaista sellaisia trigonometrisia yhtälöitä, jotka ovat tyyppiä $\sin f(x) = a$ tai $\sin f(x) = \sin g(x)$
- * osaa trigonometrinen funktioiden yhteydet ja
- * osaa derivoida yhdistettyjä funktioita
- * osaa tutkia trigonometrisia funktioita derivaatan avulla
- * osaa hyödyntää trigonometrisia funktioita mallintaessaan jaksollisia ilmiöitä
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä trigonometrinen funktioiden tutkimisessa ja trigonometrinen yhtälöiden ratkaisemisessa ja trigonometrinen funktioiden derivaattojen määrittämisessä sovellusongelmissa.

MAA08 Juuri- ja logaritmifunktiot (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * kertaa potenssienlaskusäännöt mukaan lukien murtopotenssit

- * tuntee juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktioiden ominaisuudet ja osaa ratkaista niihin liittyviä yhtälöitä
- * osaa tutkia juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktioita derivaatan avulla
- * osaa hyödyntää eksponenttifunktiota mallintaessaan erilaisia kasvamisen ja vähenemisen ilmiöitä
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktioiden tutkimisessa ja juuri-, eksponentti- ja logaritmiyhtälöiden ratkaisemisessa sekä juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktion derivaattojen määrittämisessä sovellusongelmissa.

MAA09 Integraalilaskenta (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * ymmärtää integraalifunktion käsitteen ja oppii määrittämään alkeisfunktioiden integraalifunktioita
- * ymmärtää määrätyn integraalin käsitteen ja sen yhteyden pinta-alaan
- * osaa määrittää pinta-aloja ja tilavuuksia määrätyn integraalin avulla
- * perehtyy integraalilaskennan sovelluksiin
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä funktion ominaisuuksien tutkimisessa ja integraalifunktion määrittämisessä sekä määrätyn integraalin laskemisessa sovellusongelmissa.

MAA10 Todennäköisyys ja tilastot (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * osaa havainnollistaa diskreettejä ja jatkuvia tilastollisia jakaumia sekä määrittää ja tulkitse jakaumien tunnuslukuja
- * perehtyy kombinatorisiin menetelmiin
- * perehtyy todennäköisyyden käsitteeseen ja todennäköisyyksien laskusääntöihin
- * ymmärtää diskreetin todennäköisyysjakauman käsitteen ja oppii määrittämään jakauman odotusarvon ja soveltamaan sitä
- * perehtyy jatkuvan todennäköisyysjakauman käsitteeseen ja oppii soveltamaan normaalijakaumaa
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa sekä jakaumien tunnuslukujen määrittämisessä ja todennäköisyyksien laskemisessa annetun jakauman ja parametrien avulla.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAA11 Lukuteoria ja todistaminen (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * perehtyy logiikan alkeisiin ja tutustuu todistusperiaatteisiin sekä harjoittelee todistamista
- * hallitsee lukuteorian peruskäsitteet ja perehtyy alkulukujen ominaisuuksiin
- * osaa tutkia kokonaislukujen jaollisuutta jakoyhtälön ja kokonaislukujen kongruenssin avulla
- * syventää ymmärrystään lukujonoista ja niiden summista
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä lukujen ominaisuuksien tutkimisessa.

MAA12 Algoritmit matematiikassa (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * syventää algoritmista ajatteluaan
- * osaa tutkia ja selittää, kuinka algoritmit toimivat
- * ymmärtää iteroinnin käsitteen ja oppii ratkaisemaan epälineaarisia yhtälöitä numeerisesti

- * osaa tutkia polynomien jaollisuutta ja osaa määrittää polynomin tekijät
- * osaa määrittää numeerisesti muutosnopeutta ja pinta-alaa
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä algoritmien tutkimisessa ja laskutoimituksissa.

MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- * syventää differentiaali- ja integraalilaskennan teoreettisten perusteiden tuntemustaan
- * osaa tutkia aidosti monotonisten funktioiden käänteisfunktioita
- * täydentää integraalilaskennan taitojaan ja soveltaa niitä muun muassa jatkuvien todennäköisyysjakaumien tutkimiseen
- * osaa tutkia lukujonon raja-arvoa, sarjoja ja niiden summia
- * osaa käyttää teknisiä apuvälineitä funktion ominaisuuksien tutkimisessa ja derivaatan laskemisessa annetun muuttujan suhteen sekä epäoleellisten integraalien, lukujonon raja-arvon ja sarjan summan laskemisessa sovellustehtävissä.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

Soveltavat kurssit voidaan arvioida numeroarvosanalla tai suoritusmerkinnällä.

MAA14 Matematiikan maailma (K)

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa kokonaiskuvan matematiikasta tieteenalana
- eheyttää matematiikan eri osa-alueet loogiseksi kokonaisuudeksi, jonka väliset yhteydet opiskelija hahmottaa

MAA15 Lineaarialgebra (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu matriisilaskennan perusteisiin
- oppii käsittelemään tason lineaarikuvauksia matriisien avulla
- osaa ratkaista lineaarisia yhtälöryhmiä matriisilaskennan avulla
- tutustuu vektoriavaruuksien ominaisuuksiin yhteydet opiskelija hahmottaa.

MAA16 Euklidinen tasogeometria (K)

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat

- euklidiseen tasogeometriaan rakentamalla se aksiomista lähtien.
- aksiomia otetaan kurssin edetessä enemmän käyttöön ja näistä johdetaan geometrisen todistamisen perustyökalut.
- Vahvistetaan geometrista hahmottamiskykyä ja ongelmanratkaisutaitoja.
- Kurssin lopussa on mahdollista katsoa epäeuklidisia geometrioita.

MAA17 Kompleksiluvut ja tasokäyrät (K)

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat

- reaalityökaluja seuraavaan laajempaan lukujoukkoon
- kompleksitasoon
- Algebran peruslauseeseen
- jaksollisuuteen kompleksilukujen joukossa.

MAA18 Differentiaaliyhtälöt (K)

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat

- differentiaaliyhtälön käsitteeseen
- separoituvaan differentiaaliyhtälöön
- ensimmäisen kertaluvun lineaariseen differentiaaliyhtälöön
- fysiikkaan, biologiaan, maantieteeseen... liittyviin sovelluksiin
- differentiaaliyhtälöiden numeerisiin ratkaisumenetelmiin

MAA19 Sannäsin matematiikkaleiri (K)

Aalto-yliopiston vuosittain järjestämä viikonloppuleiri Porvoon Sannäsissa. Sopii ensimmäisen ja toisen vuosikurssin opiskelijalle. Kurssin sisältö vaihtelee vuosittain riippuen vierailevien ohjaajien aihevalinnoista. Yliopisto perii kurssista maksun, mikä sisältää matkat, majoituksen, ruuan ja opetuksen.

MAA20, MAA21 Yliopistomatematiikkaan tutustuminen, puoli kurssia (K)

Kurssin tavoitteena on kiinnostuksen herättäminen matematiikan eri osa-alueisiin ja tutustuminen matematiikan teorioiden käytännön sovelluksiin. Lisäksi tavoitteena on,

- että opiskelija tutustuu eri matematiikan alueisiin ja sovelluksiin
- kannustaa opiskelijaa omatoimiseen matematiikan harrastamiseen

Esimerkkejä hyväksytyistä tilaisuuksista

- Aalto-yliopiston kärkikurssien matematiikan luentosarja
- Helsingin yliopiston Summamutikka-klubi
- Jokin muu lukion ulkopuolisen tahon järjestämä matematiikan tapahtuma.

Opettaja päättää opiskelijan selostuksen perusteella ennen tapahtumaan osallistumista hyväksymisestä kurssisuoritukseen.

MAA22 Laskutupa (K)

Opiskelija osallistuu säännöllisesti koulun järjestämiin laskutupiin, joissa opettaja auttaa opiskelijaa teorian ymmärtämisessä sekä tehtävien tekemisessä. Laskutuvassa opiskelija voi tehdä esimerkiksi kotitehtäviä tai aikaisemmin auki jääneitä tehtäviä. Tavoitteena on, että opiskelijan kysymysten asettelutaito, keskeisiin asioihin keskittyminen, matemaattinen ajattelu ja laskurutiini kehittyvät yhteistyössä opettajan ja muiden laskutuvassa kävijöiden kanssa.

4.2 Matematiikka, B-oppimäärä (MAB)

Matematiikan lyhyen oppimäärän opetuksen tehtävänä on tarjota valmiuksia hankkia, käsitellä ja ymmärtää matemaattista tietoa ja käyttää matematiikkaa elämän eri tilanteissa ja jatko-opinnoissa.

Suoritusjärjestys

1. lukiovuosi	2. lukiovuosi	3. lukiovuosi
MAY01, MAB02, MAB03	MAB04, MAB05, MAB06 MAB07, MAB08	MAB09

Pakolliset kurssit

MAB02 Lausekkeet ja yhtälöt (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu käyttämään matematiikkaa jokapäiväisen elämän ongelmien ratkaisemisessa ja oppii luottamaan omiin matemaattisiin kykyihinsä
- ymmärtää lineaarisen riippuvuuden, verrannollisuuden ja toisen asteen polynomifunktion käsitteet
- vahvistaa yhtälöiden ratkaisemisen taitojaan ja oppii ratkaisemaan toisen asteen yhtälöitä
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä polynomifunktion tutkimisessa ja polynomiyhtälöihin sekä polynomifunktioihin liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

MAB03 Geometria (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu tekemään havaintoja ja päätelmiä kuvioden ja kappaleiden geometrisista ominaisuuksista
- vahvistaa tasokuvioden ja kolmiulotteisten kappaleiden kuvien piirtämisen taitojaan
- osaa ratkaista käytännön ongelmia geometriaa hyväksi käyttäen
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä kuvioden ja kappaleiden tutkimisessa ja geometriaan liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

MAB04 Matemaattisia malleja (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- näkee reaali maailman ilmiöissä säännönmukaisuuksia ja riippuvuuksia ja kuvaa niitä matemaattisilla malleilla
- tottuu arvioimaan mallien hyvyttä ja käyttökelpoisuutta
- tutustuu ennusteiden tekemiseen mallien pohjalta
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä polynomi- ja eksponenttifunktion ominaisuuksien tutkimisessa sekä polynomi- ja eksponenttiyhtälöiden ratkaisussa sovellusongelmien yhteydessä.

MAB05 Tilastot ja todennäköisyys (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu käsittelemään ja tulkitsemaan tilastollisia aineistoja
- arvioi erilaisia regressiomalleja mm. taulukkolaskentaohjelman avulla ja tekee ennusteita mallien avulla
- perehtyy todennäköisyyslaskennan perusteisiin
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa sekä diskreettien jakaumien tunnuslukujen määrittämisessä ja todennäköisyyslaskennassa.

MAB06 Talousmatematiikka (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää prosenttilaskennan taitojaan
- ymmärtää talouselämässä käytettyjä käsitteitä
- kehittää matemaattisia valmiuksiaan oman taloutensa suunnitteluun

- vahvistaa laskennallista pohjaansa yrittäjyyden ja taloustiedon opiskeluun
- soveltaa tilastollisia menetelmiä aineistojen käsittelyyn
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä laskelmien tekemisessä ja yhtälöiden ratkaisemisessa sovellusongelmissa.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAB07 Matemaattinen analyysi (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutkii funktion muutosnopeutta graafisin ja numeerisin menetelmin
- ymmärtää derivaatan käsitteen muutosnopeuden mittana
- osaa tutkia polynomifunktion kulkua derivaatan avulla
- osaa määrittää sovellusten yhteydessä polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä funktion kulun tutkimisessa ja funktion derivaatan sekä suljetun välin ääriarvojen määrittämisessä sovellustehtävissä.

MAB08 Tilastot ja todennäköisyys II (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- vahvistaa ja monipuolistaa tilastojen käsittelytaitojaan
- osaa määrittää tilastollisia tunnuslukuja ja todennäköisyyksiä jatkuvien jakaumien avulla hyödyntäen teknisiä apuvälineitä
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa, todennäköisyysjakauman odotusarvon ja keskihajonnan määrittämisessä, todennäköisyyksien laskemisessa annetun jakauman ja parametrien avulla sekä luottamusvälin laskemisessa.

Koulukohtainen soveltava kurssi

MAB09 Matematiikan maailma (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- parantaa laskuvalmiuksiaan koko lukion lyhyen matematiikan osalta
- Kertaa lyhyen matematiikan kurssien sisällön

5 BIOLOGIA

Pakolliset kurssit

BI01 Elämä ja evoluutio (P)

Kurssilla perehdytään elämän edellytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin. Kurssilla tutustutaan myös biologian tapaan hankkia ja kuvata tietoa sekä biologiaan osana luonnontieteellistä ajattelua. Keskeinen näkökulma kurssilla on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen.

BI02 Ekologia ja ympäristö (P)

Kurssi tarkastelee ekologian perusteita ja elämän monimuotoisuutta sekä sen uhkia Suomessa ja muualla maailmassa. Keskeisinä teemoina ovat luonnon monimuotoisuutta uhkaavat tekijät ja

mahdollisuudet suojella monimuotoisuutta. Kurssi perehdyttää myös muihin ekologiin ympäristöongelmiin.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

BI03 Solu ja perinnöllisyys (VS)

Kurssin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa syventämään ymmärrystä solun rakenteesta ja toiminnasta. Kurssilla tarkastellaan myös solun toiminnan ohjaamista, solujen lisääntymistä ja periytymisen perusteita. Kurssin työtavoille on keskeistä kokeellisuus.

BI04 Ihmisen biologia (VS)

Kurssilla perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot, lisääntyminen sekä perimän ja ympäristön merkitys ihmisen terveyteen. Kurssilla tarkastellaan ihmiselimestön kykyä sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan.

BI05 Biologian sovellukset (VS)

Kurssin tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää biologisen tutkimuksen merkityksen tulevaisuuden ongelmien ratkaisemisessa. Kurssilla perehdytään biologian erilaisiin sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa ja luonnonvarojen kestävä kehityksen mukaisessa käytössä. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat geeniteknologian ja mikrobiologian erilaiset sovellukset.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

BI06 Mikrobiologia (K)

Kurssilla tutustutaan laborointien ja ryhmätöiden avulla mikrobien elintoimintoihin ja merkitykseen hajottajina, elintarvikkeiden tuottajina sekä tautien aiheuttajina. Muuta huomioitavaa: Tehdään laborointeja työselostuksineen. Lisäksi yksi kirjallisuuteen perustuva parityö.

BI07 Ekologian kenttäkurssi (K)

Intensiivikurssi Helsingin Yliopiston Tvärminnen eläintieteellisellä asemalla. Ryhmä tutkii Itämeren yleisesti, yksittäinen opiskelija tutkii jotakin osa-aluetta. Opiskelijat työskentelevät melko itsenäisesti, opettaja toimii koordinaattorina ja neuvonantajana. Opiskelija vastaa matka- ja asumiskustannuksista.

BI08 Biologia nyt! (K)

Kurssi järjestetään vain joka toinen lukuvuosi. Kurssi toteutetaan seminaarityyppisesti. Se koostuu alkuluennoista ja noin kymmenestä tutkijaluennosta. Luennot ovat itsenäisiä ja erillisiä. Opiskelija on velvollinen osallistumaan esitelmätilaisuuksiin sekä tekemään niistä muistiinpanot. Referaatti tieteellisestä julkaisusta hahmottaa tieteellisen julkaisun rakennetta.

BI09 Evoluutio ja eliökunnan luokittelu (K)

Eliökunnan esittely domeeni/pääjakso/kaaritasolla. Tärkeimmät ryhmien rakennepiirteet. Hierarkkinen järjestelmä. Carl von Linne. Charles Darwin. Muuntelua tuottavien ja ohjaavien

evoluutiovoimien tarkastelua. Mihin valinta vaikuttaa? Esimerkkejä lajiutumisesta. Sukupuuttoaallot. Koevoluutio.

BI10 Biologian kertauskurssi (K)

Kurssilla käsitellään kertausta vaativia aiheita. Tutustumista vanhoihin ylioppilaskirjoituskysymyksiin sekä mahdollisesti yliopistojen pääsykoekysymyksiin.

BI11 Valtameriekologian kurssi (K)

Kurssi järjestetään pääsääntöisesti lokakuussa 2. jakson alussa. Matkakurssi valtameren rannalle. Tarkoitettu ensisijaisesti biologiaa syventäville opiskelijoille. Mikäli tilaa riittää, kurssille otetaan myös muita biologiasta kiinnostuneita opiskelijoita. Kurssi pyritään järjestämään yliopisto- tai tutkimuslaitostasoisessa ympäristössä. Opiskelija vastaa matka- ja asumiskustannuksista.

BI12 Kasvibiologian salaisuuksia (K)

Kurssilla tutustutaan kasvien anatomian ja fysiologian perusteisiin hieman tarkemmin, sekä perehdytään klassisiin biologisiin tutkimuksiin ja biologiaan luonnontieteenä. Opiskelija peilaa oppimaansa käytäntöön tekemällä oman kasviaiheisen kasvatussuunnitelman tai toteuttaa tutkimuksen, tehden siitä raportin.

BI13 Mehiläisbiologian kurssi (K)

Toiminnallinen mehiläisbiologian kurssi tutustuttaa opiskelijat eläinkunnan suurimman pääjakson, niveljalakaisten, yhteen edustajalajiin. Yhden lajin kautta tutustutaan hyönteisiin systematiikassa, hyönteisten anatomiaan ja fysiologiaan, eliöiden välisiin suhteisiin ja pölytykseen, miten ihmiset hyödyntävät selkärangattomia jne.

6 MAANTIEDE

Pakollinen kurssi

GE01 Maailma muutoksessa (P)

Kurssi perehdyttää opiskelijan muuttuvan maailman ja sen alueellisten ongelmien tarkasteluun. Kurssin aikana seurataan ajankohtaisuutisointia eri puolilta maailmaa ja hahmotetaan globaaleja riskialueita sekä luonnon-, ympäristö- että ihmiskunnan riskien kannalta. Kurssi käsittelee myös eri puolilla maailmaa tapahtuvaa myönteistä kehitystä ja mahdollisuuksia hillitä, varautua, ennakoida sekä sopeutua riskeihin.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

GE02 Sininen planeetta (VS)

Kurssilla tarkastellaan luonnonmaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Kurssi perehdyttää luonnonmaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä.

GE03 Yhteinen maailma (VS)

Kurssilla tarkastellaan ihmismaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana on luonnonvarojen ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien arviointi ihmistoiminnan kannalta. Kurssi perehdyttää ihmismaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä.

GE04 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta (VS)

Kurssi perehdyttää aiemmillä kursseilla hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttamisessa. Keskeisiä näkökulmia kurssilla ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

GE05 Kehittyvien maiden maantiedettä (K)

Kurssilla perehdytään kehittyvien maiden ongelmiin ja niiden erilaisiin ratkaisumalleihin. Mitä yhteisiä piirteitä kehittyvillä mailla on? Millaisia syitä ongelmien takaa löytyy? Miten maantieteessä tutkitaan ja havainnollistetaan kehittyneisyyttä? Miten kehitysyhteistyö toimii? Kunakin vuonna voidaan kiinnittää erityishuomiota tiettyyn alueeseen ajankohtaisuuden mukaan

GE06 Maantieteen retkeilykurssi (K)

Pääsyvaatimuksena kurssille on GE2-kurssin suorittaminen.

Opiskelija oppii tunnistamaan pinnanmuotoja ja niiden syntymekanismeja luonnossa, sekä havainnoimaan ympäristöä analyyttisesti. Opiskelija oppii liittämään valtakunnallisilla kursseilla omaksuttuja tietoja ja taitoja omiin havaintoihin. Opiskelija vastaa matka- ja asumiskustannuksista.

7 FYSIIKKA

Fysiikan kurssiarvosana muodostuu mm. seuraavista osista: kokeet, itsearviointi, vertaisarviointi, tunti- ja kotitehtävät, kokeellinen työskentely ja niiden raportointi sekä projektityöt, esitelmät ja tutkielmat. Kurssin alussa keskustellaan yhdessä koko ryhmän kesken, miten edellä mainittuja osia painotetaan kurssiarvosanassa.

Pakollinen kurssi

FY01 Fysiikka luonnontieteenä (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa kokemuksia, jotka herättävät ja syventävät kiinnostusta fysiikkaa ja sen opiskelua kohtaan
- ymmärtää, kuinka luonnontieteellinen tieto rakentuu kokeellisen toiminnan ja siihen kytkeytyvän mallintamisen kautta
- osaa suunnitella ja toteuttaa yksinkertaisia luonnontieteellisiä kokeita
- tutustuu aineen ja maailmankaikkeuden rakenteeseen liittyviin peruskäsitteisiin ja jäsentää käsitystään luonnon perusrakenteista
- osaa käyttää ja soveltaa liikeilmiöiden käsitteitä jokapäiväisen elämän ilmiöissä
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa opiskelun tukena.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FY02 Lämpö (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa lämpöilmiöiden käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- osaa tutkia aineen termodynaamiseen tilaan ja olomuodon muutoksiin liittyviä ilmiöitä
- syventää ymmärrystään energiasta fysiikan keskeisenä käsitteenä
- kehittää valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan päätöksentekoon.

FY03 Sähkö (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa sähköön liittyviä käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- harjaantuu matemaattisessa mallintamisessa ja suureyhtälöiden käyttämisessä
- osaa tutkia kokeellisesti sähköön liittyviä ilmiöitä ja osaa tehdä sähköopin perusmittauksia
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tutkimusten tekemisessä.

FY04 Voima ja liike (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa voiman ja liikkeen käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- ymmärtää säilymlakien merkityksen fysiikassa
- osaa tutkia kokeellisesti voimaan ja liikkeeseen liittyviä ilmiöitä
- harjaantuu graafisten esitysten käyttämisessä ja tuottamisessa.

FY05 Jaksollinen liike ja aallot (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa jaksollisen liikkeen ja aaltojen käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- perehtyy värähdys- ja aaltoliikkeen perusteisiin tutkimalla mekaanista värähtelyä ja ääntä
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa mallintamisen välineenä.

FY06 Sähkömagnetismi (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa sähkömagnetismiin ja valoon liittyviä käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tuotosten muodostamisessa
- harjaantuu ilmaisemaan itseään fysiikalle ominaisilla tavoilla ja analysoimaan eri tietolähteiden argumentointia.

FY07 Aine ja säteily (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa aineen ja säteilyn käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- syventää kokonaiskuvaa fysiikasta aineen ja maailmankaikkeuden rakennetta selittävänä tieteenä.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

FY08 Fysiikan kokonaiskuva (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- parantaa ymmärrystään fysiikan ilmiöistä ja lainalaisuuksista
- yhtenäistää kokonaiskuvaansa fysiikasta
- saa hyvät valmiudet vastata fysiikan ylioppilaskokeen tehtäviin.

FY09 Fysiikan tutkimusmenetelmät (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa perusvalmiudet fysiikan pääaineopiskeluun
- perehtyy fysikaalisten mittausten tekemiseen ja niiden raportoimiseen
- oppii esittämään mittaustuloksia graafisesti ja tulkitsemaan graafeja.

FY10 Mekaniikka (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu statiikan lainalaisuuksiin
- saa yleiskuvan pyörimisliikkeestä fysiikassa.

FY11 Fysiikan mittaukset ja mittalaitteet (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa soveltaa fysiikan osaamistaan laitteiden rakentamisessa
- tekee tietokoneen avulla mittauksia ja tulkitsee niitä
- osaa rakentaa ja kalibroida oman mittalaitteen esim. arduinoa käyttäen.

FY12 Fysiikan matemaattiset menetelmät (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kykenee soveltamaan lukiomatematiikan mahdollistamia menetelmiä fysiikan ongelmiin
- parantaa valmiuksiaan korkeakoulutason fysiikan opiskeluun.

FY13 Tähtitieteen perusteet (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu avaruuden tutkimuksen historiaan
- perehtyy Aurinkokunnan kappaleisiin
- soveltaa integraalilaskentaa astrofysiikkaan
- saa kuvan tähtien ja eksoplaneettojen tutkimuksen uusimmista menetelmistä ja tuloksista
- ymmärtää pimeän aineen ja pimeän energian käsitteet.

Keskeiset sisällöt

- kappaleiden erilaiset kiertoradat ja niiden mallintaminen
- tähtien pintakirkkauden, kirkkauden, koon ja etäisyyden suhde
- gravitaation alainen liike taivaankappaleelta toiselle

FY14 Kokeellinen fysiikka ja suhteellisuusteoria (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu suhteellisuusteoriaa
- harjaantuu mittausjärjestelyiden suunnitteluun ja toteuttamiseen
- kykenee testaamaan fysiikan mallien paikkansa pitävyyttä

Keskeiset sisällöt

- suppea suhteellisuusteoria
- koejärjestelyn suunnittelu, toteutus ja analysointi

FY15 Hiukkasfysiikan opintoretki (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää hiukkasfysiikan osaamistaan
- saa kuvan hiukkasfysiikan tutkijan työstä
- tutustuu kansainväliseen yhteistyöhön fysiikan alueella

Keskeiset sisällöt

- hiukkasfysiikan standardimallin perusteita
- modernia fysiikkaa käytännössä

FY16 Fysiikan korkeakoulu ja tutkimusyhteistyö -kurssi (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu fysiikkaan tieteellisenä tutkimusalana
- saa kuvan tämän hetken tieteellisistä tutkimusmenetelmistä
- tutustuu tutkijan ammattiin ja työtapoihin
- syventää kielitaitoaan ja oppii fysiikan alan sanastoa
- tutustuu ulkomaiseen yliopistoon

Keskeiset sisällöt

- fysiikan tietorakenne, teoria ja mallit fysiikan eri osa-alueilla
- fysiikan tutkimus käytännössä

8 KEMIA

Kemian kurssiarvosana muodostuu muun muassa seuraavista osista: läsnäolo, kurssikoe, testit, kurssikoe, itsearviointi, vertaisarviointi, tehtävät, kokeellinen työskentely ja niiden raportointi, kuten työselostukset sekä projektityöt, esitelmät, tutkielmat ja/tai muut kurssin työt tai tehtävät. Kurssin alussa keskustellaan yhdessä koko ryhmän kesken, miten edellä mainittuja osia painotetaan kurssiarvosanassa. Opettajan harkinnan mukaan kurssi voidaan katsoa keskeytyneeksi, jos oppilaalla on poissaoloja.

Itsenäinen opiskelu

Kokeellisuuden vuoksi kemian kursseja ei voi opiskella itsenäisesti.

Pakollinen kurssi

KE1/KED1 Kemiaa kaikkialla (P)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää valmiuksia osallistua kemiaan liittyvään yhteiskunnalliseen keskusteluun
- osaa käyttää ja soveltaa tietoa aineiden ominaisuuksista jokapäiväisen elämän ja ympäristön ilmiöissä

- osaa tutkia kokeellisesti ja erilaisia malleja käyttäen erilaisia kemian ilmiöitä sekä ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat
- osaa käyttää aineen ominaisuuksien päättelyssä aineen rakenteen malleja, jaksollista järjestelmää ja tietolähteitä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KE2/KED2 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa orgaanisiin yhdisteisiin ja ainemäärään liittyviä käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- osaa tutkia kokeellisesti ja erilaisia malleja käyttäen orgaanisiin yhdisteisiin, ainemäärään ja pitoisuuteen liittyviä ilmiöitä
- ymmärtää, kuinka kemiallinen tieto rakentuu kokeellisen toiminnan ja siihen kytkeytyvän mallintamisen kautta
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa mallintamisen välineenä.

KE3/KED3 Reaktiot ja energia (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa reaktioihin liittyviä käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- osaa tutkia kokeellisesti ja erilaisia malleja käyttäen reaktioihin liittyviä ilmiöitä
- ymmärtää aineen ja energian häviämättömyyden merkityksen kemiassa.

KE4/KED4 Materiaalit ja teknologia (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa materiaaleihin ja teknologiaan liittyviä kemian käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön ja yhteiskunnan ilmiöissä
- osaa tutkia kokeellisesti ja malleja käyttäen materiaaleihin ja sähkökemian liittyviä ilmiöitä
- harjaantuu ilmaisemaan itseään kemialle ominaisilla tavoilla ja analysoimaan eri tietolähteiden argumentointia
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tuotosten muodostamisessa.

KE5/KED5 Reaktiot ja tasapaino (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa reaktioiden ja kemiallisen tasapainon käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- osaa tutkia kokeellisesti ja malleja käyttäen reaktioihin ja kemialliseen tasapainoon liittyviä ilmiöitä
- osaa käyttää laskennallisia ja graafisia malleja reaktionopeuden ja kemiallisen tasapainon kuvaamisessa, selittämisessä ja ennusteiden tekemisessä.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

KE6/KED6 Tutkivaa kemiaa (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa kokonaiskuvan erilaisista kemian analyysimenetelmistä
- tutustuu synteesisimenetelmiin
- oppii raportoimaan tutkimustuloksista eri tavoin

Kurssi toteutetaan pääasiallisesti kokeellisesti työskennellen. Kurssilla kerrataan ja syvennetään pääsääntöisesti KE1-KE3 kurssien sisältöjä kokeellisin menetelmiin. Tunneilla voidaan tehdä myös erilaisia harjoitustehtäviä sekä harjoitella kirjallista ja suullista raportointia. Kurssilla voidaan järjestää vierailu johonkin korkeakouluun tai yritykseen.

Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä. Kurssilla on läsnäolopakko ja kurssin suorittaminen edellyttää kaikkien kurssitöiden tekemistä ja palauttamista.

KED7 Kemian maailma (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu kemian opiskeluun ja oppii erilaisia opiskelutaitoja
- tutustuu johonkin/joihinkin kemian sovelluskohteisiin
- tutustuu muihin kemian opiskelijoihin ja opettajiin

Kurssi toteutetaan keittiön kemian ilmiöihin tutustumalla. Kurssi pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan intensiivikurssina. Kurssilla voidaan käsitellä KE1 -kurssin sisältöjä syventävästi/kertaavasti. Kurssityönä tehdään esimerkiksi presentaatio. Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä. Kurssilla on läsnäolopakko ja kurssin suorittaminen edellyttää kaikkien kurssitöiden tekemistä.

KED8 Metallien ja materiaalien sovelluksia (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää osaamistaan metallien kemian ja materiaalikemian aiheisiin liittyen
- osaa suunnitella ja toteuttaa luonnontieteellisen tutkimuksen
- osaa käyttää ja soveltaa materiaaleihin ja teknologiaan liittyviä kemian käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön ja yhteiskunnan ilmiöissä
- osaa tutkia kokeellisesti ja malleja käyttäen materiaaleihin ja sähkökemian liittyviä ilmiöitä
- harjaantuu ilmaisemaan itseään kemialle ominaisilla tavoilla ja analysoimaan eri tietolähteiden argumentointia
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tuotosten muodostamisessa.

Kurssi toteutetaan yhteistyössä yrityksen, kuten kummiyritys Outotecin kanssa. Kurssilaiset tekevät kurssilla tutkimuksen, jonka aihe liittyy metallien kemiaan. Tutkimusryhmä valitsee aiheensa itse ja suunnittelee ja toteuttaa tutkimuksen opettajan ohjauksessa. Kurssityöt esitellään kurssiseminaarissa. Kurssin aikana syvennetään myös KE4-kurssin sisältöjen osaamista.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Hyväksytty kurssisuoritus edellyttää osallistumista kaikkiin tutkimuksen tekemisen vaiheisiin ja läsnäoloa kurssin tunneilla.

KED9 Kemiaa jatko-opinnoissa ja työelämässä (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu kemian alan yrityksiin esim. yritysvierailuilla
- tutustuu joihinkin kemian tutkimusmenetelmiin, esim. spektrofotometriaan

- saa käsityksen kemian opiskelusta korkeakoulussa ja kemiaan liittyvistä ammateista
- tutustuu korkeakoulussa tehtävään tutkimukseen

Kurssi pyritään toteuttamaan ainakin osittain yhteistyössä jonkin korkeakoulun kanssa (esim. Aalto-yliopisto). Kurssilla tehdään muutamia isompia kemian tutkimuksia tai määrittäviä ja näistä töistä tehdään työselostukset.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssin suorittaminen edellyttää läsnäoloa ja kaikkien kurssitöiden tekemistä ja palauttamista.

KE10/KED10 Kemian kokonaiskuva (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kertaa kemian keskeisimmät käsitteet ja aihealueet
- yhdistää eri kemian osaamisen alueitaan laajemmiksi kokonaisuuksiksi
- tutustuu kemian ainerealin tehtäviin ja eri korkeakoulujen pääsykokeisiin

Kurssilla edetään pääsääntöisesti oppilaslähtöisesti ryhmän tarpeiden mukaan. Jokainen opiskelija voi suorittaa tehtäviä oman tahtinsa mukaisesti ja tunneilla käydään opetuskeskustelujen avulla läpi haastavampia aiheita yhdessä. Kurssilla voidaan myös tehdä kokeellisia töitä ja demonstraatioita.

Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Kurssikoe on preliminäärikoe.

KE11 Biokemia (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii elämän kannalta keskeisten biomolekyylien rakenteita, sekä niiden merkityksen ja hyödyntämisen
- tutustuu biokemiallisessa tutkimuksessa käytettäviin työmenetelmiin
- tutustuu moderniin biokemiaan

Kurssin opetus järjestetään pääasiassa luentotyyppisesti, mutta kurssilla pyritään myös tekemään muutamia kokeellisia oppilastöitä. Kurssi voidaan arvostella joko suoritusmerkinnällä tai numeroarvosanalla. Kurssin opettaja kertoo arviointiperusteet kurssin alussa.

KE12 Taidetta kemian keinoin (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu joihinkin kuvataiteessa (esim. grafiikassa, värjäyksessä ja pigmenttien valmistuksessa) käytettäviin kemiallisiin menetelmiin
- syventää ymmärrystään kemiaan liittyvistä ilmiöistä, kuten liukoisuuden merkityksestä taiteen kontekstissa
- saa kokemuksia kemiallisten prosessien käytöstä taiteellisen ilmaisun välineenä ja väriin liittyvistä ilmiöistä
- oppii ilmaisemaan itseään monipuolisesti ja luovasti, yhdistellen luonnontiedeosaamista visuaaliseen ilmaisuun

Kurssin opettajina toimivat kuvataideopettaja ja kemian opettaja. Kurssilla käytetään monipuolisia työmenetelmiä ja sisältöjä sekä kemian että kuvataiteen puolelta. Kurssilla tehdään mahdollisesti vierailut Aalto-yliopistoon ja johonkin yritykseen.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssin suorittaminen edellyttää läsnäoloa ja kaikkien kurssitöiden tekemistä ja palauttamista.

KE13 Lääkekemia

Lääkekemian kurssin tarkoituksena on antaa lukion opiskelijalle tietoa lääkekemian eri osa-alueista, mm. lääkkeiden vaikutuksesta elimistössä, nykyhetken lääkekemian tutkimuksesta ja lääketeollisuuden haasteista.

Kurssi toteutetaan eri korkeakouluissa mm. Aalto Yliopistossa sekä Helsingin Yliopiston kemian laitoksella ja farmasian laitoksella. Kurssilla tehdään laboratoriotutkimuksia, opitaan taitoja tutkimuksen tekemisessä ja esitelmän pitämisessä.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssilla on läsnäolopakko ja kurssiin suorittaminen edellyttää kaikkien kurssitöiden tekemistä ja palauttamista.

9 FILOSOFIA

Filosofian opiskelu lukiossa tukee edistää yleisiä oppimisen ja ajattelun valmiuksia, joita tarvitaan muuttuvassa ja monimutkaisessa yhteiskunnassa ja lukio-opiskelussa yleisemminkin. Filosofian tunneilla saat ajatella, pohtia, haastaa, kysyä ja kyseenalaistaa. Tervetuloa filosofian tunneille laajentamaan oman ajattelusi rajoja!

Suoritusjärjestys

Kurssi FI01 tulee opiskella ennen kurssia FI02 ja syventäviä ja soveltavia kursseja. Filosofia suositellaan kirjoitettavaksi kolmannen vuoden keväällä. LUMA-opiskelijat voivat huoventaa toisen pakollisista kursseista. FI1-kurssia ei suositella huojuennettavaksi.

Itsenäinen opiskelu

Filosofian FI01- ja FI02-kursseja ei suositella suoritettavaksi itsenäisesti.

Arviointi

Arviointi suoritetaan numeroarvosanalla tai suoritusmerkinnällä (S). Valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan aina numerolla.

Pakolliset kurssit

FI01 Johdatus filosofiseen ajatteluun (P)

Filosofian ensimmäisellä kurssilla tutustutaan filosofiaan oppiaineena ja harjoitellaan yleisiä ajattelun ja argumentoinnin taitoja sekä erityisesti filosofialle tyypillisiä työtapoja, kuten ajatuskokeita ja väittelyitä.

FI02 Etiikka (P)

Kurssilla arvioidaan eettistä toimintaa ja omia elämänvalintoja filosofisen etiikan välinein. Kurssilla perehdytään kysymyksiin hyvästä elämästä, moraalista ja eettisten totuuksien mahdollisuudesta. Kurssilla pohditaan ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja harjoitellaan filosofista argumentointia.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FI03 Yhteiskuntafilosofia (VS)

Kurssilla perehdytään yhteiskuntafilosofian keskeisiin käsitteisiin ja suuntauksiin, kuten yhteiskunnalliseen oikeudenmukaisuuteen sekä vallankäytön ja yksilön toiminnan vaikutuksiin yhteiskunnassa. Kurssilla opittua sovelletaan ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Kurssia voi suositella niille, jotka ovat kiinnostuneita yhteiskunnallisista kysymyksistä ja omista mahdollisuuksistaan vaikuttaa ja toimia yhteiskunnan aktiivisena jäsenenä. Kurssi tukee myös yhteiskuntaopin opiskelua.

FI04 Tieto, tiede ja todellisuus (VS)

Kurssilla hahmotellaan filosofisia, eri tieteisiin ja arkielämään perustuvia käsityksiä todellisuuden rakenteesta. Kurssilla tutustutaan tieteellisen tutkimuksen luonteeseen ja menetelmiin sekä harjoitellaan kriittistä tiedon arviointia. Kurssi sopii kaikille tieteen tekemisestä ja tiedon luonteen pohdiskelusta kiinnostuneille.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

FI05 Estetiikka (K)

Kurssilla pohditaan estetiikan peruskysymyksiä ja määritellään peruskäsitteitä, kuten kauneus, taide. Käsitteemme esteettisesti arvokkaista ja arvottomista asioista on vaihdellut kulttuurista toiseen ajassa. Miten määrittelen minulle kauniin, kun se on eri kuin sinun kauniisi? Kurssi soveltuu erityisesti TeMe-linjan opiskelijoille, mutta myös kaikille humanistisista tieteistä, taiteen historiasta ja ihmisyyden perimmäisistä kysymyksistä kiinnostuneille.

FI06 Filosofian kertauskurssi (K)

Kurssilla kerrataan lukion filosofian kurssien oppimäärät ja valmistaudutaan filosofian ainereaalikokeeseen.

10 PSYKOLOGIA

Ihmisen toimintaa tutkivana tieteenä psykologia antaa opiskelijalle valmiuksia havainnoida ja ymmärtää monipuolisesti ihmistä ja hänen toimintaansa vaikuttavia tekijöitä. Psykologisen tiedon ja käsitteiden avulla opiskelija voi omakohtaisesti tunnistaa, tiedostaa ja käsitellä psyykkisiä ilmiöitä.

Suoritusjärjestys

Pakollinen kurssi (PS01) tulee suorittaa ensimmäisenä. Sen jälkeen suoritusjärjestys on vapaa. Syventävä PS02-kurssi suositellaan suoritettavaksi ensimmäisen vuoden keväällä.

Itsenäinen opiskelu

Kursseja PS01 ja PS03 ei suositella suoritettavaksi itsenäisesti.

Arviointi

Arviointi suoritetaan numeroarvosanalla tai suoritusmerkinnällä (S). Valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan aina numerolla.

Pakollinen kurssi

PS01 Psykkinen toiminta ja oppiminen (P)

PS1-kurssi tutustuttaa uteliaisuutta ja kiinnostusta herättävien tutkimusesimerkkien kautta ihmisen toiminnan selittämiseen psykologian näkökulmasta. Opiskelija saa perustiedot ihmisen toimintaan vaikuttavista biologisista, sosiaalisista ja psyykkisistä tekijöistä. Tavoitteena on ohjata opiskelijaa soveltamaan psykologiaa hyvinvoinnin edistämiseen ja oppimisen taitojensa kehittämiseen.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

PS02 Kehittyvä ihminen (VS)

Kurssi johdattaa opiskelijan ymmärtämään ihmisen psyykkistä kehitystä halki elämänkaaren, tunnistamaan kehityksen eri osa-alueita ja oivaltamaan niiden keskinäisen riippuvuuden. Kurssin kantavana teemana on kehityksen jatkuvuus läpi elämän. Jos olet kiinnostunut ihmisen kehityksestä läpi elämänkaaren ja haluat soveltaa tietoa siitä sekä omaan elämääsi että yleisesti ihmisen kehitykseen, olet tulossa juuri oikealle kurssille!

PS03 Tietoa käsittelevä ihminen (VS)

Kurssi perehdyttää opiskelijan ymmärtämään ihmisen tiedonkäsittelyn periaatteita ja rajoituksia. Opiskelija oppii perustiedot ihmisen tarkkaavaisuuden, havaitsemisen ja muistin toiminnasta sekä näiden hermostollisesta perustasta. Kurssi sisältää rautaisannoksen tietoa hermoston rakenteista ja toiminnasta sekä hermoston yhteyksistä psyykkisiin toimintoihin. Jos olet kiinnostunut ihmisen aivoista ja niiden toiminnasta, tämä on juuri sinulle sopiva kurssi!

PS04 Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys (VS)

Kurssilla tutustutaan tunteita, mielenterveyttä ja mielenterveyden häiriöitä koskevaan tutkimustietoon kokonaisvaltaisesti. Opiskelija oppii kuvaamaan, miten tunteet syntyvät biologisten ja kognitiivisten tekijöiden vuorovaikutuksessa ja oppii pohtimaan tunteiden kulttuurisidonnaisuutta. Opiskelija oppii myös erittelemään tunteiden merkitystä vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Lisäksi opiskelija oppii kuvaamaan ja arvioimaan hyvinvointiin ja mielenterveyteen vaikuttavia tekijöitä. Kurssin tavoitteena on antaa opiskelijalle tietoa oman psyykkisen hyvinvoinnin ja mielenterveyden tukemiseen.

PS05 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (VS)

Kurssilla tutustutaan syvällisesti persoonallisuuspsykologiaan ja persoonallisuuspsykologiseen tutkimukseen. Kurssin tavoitteena on antaa välineitä ymmärtää mistä ihmisten yksilölliset erot johtuvat ja osata tarkastella ihmistä persoonallisuuden, tilannetekijöiden ja kulttuurin vuorovaikutuksen tuloksena. Tietoa erilaisten tilannetekijöiden ja ryhmäilmiöiden vaikutuksesta yksilön toimintaan sovelletaan kurssilla opiskelijan oman elämän yhteisöihin ja sosiaalisiin verkostoihin.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

PS06 Sosiaalipsykologia (K)

Kurssi perehdyttää vuorovaikutusta tutkivaan sosiaalipsykologia – tieteenalaan, kokoaa yhteen ja syventää opiskelijan aiempaa tietämystä sosiaalipsykologiasta. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää sosiaalipsykologisten ilmiöiden vaikutuksen yksilö- ja ryhmätasolla, oppii

arvioimaan ja kyseenalaistamaan "itsestään selviä" käsityksiä, asenteita ja toimintatapoja sosiaaliseen vuorovaikutukseen liittyen, osaa soveltaa laajaa psykologista ja sosiaalipsykologista tietämystä tarkastellessaan ajankohtaisia ilmiöitä.

PS07 Mediapsykologian kurssi (K)

Kurssilla tutustutaan mediapsykologian perusteisiin ja median vaikuttamisen psykologisiin keinoihin. Tarkastelun kohteena on esimerkiksi, miten media ja ihmisen havaitseminen, tunteet, motiivit ja tiedostamaton vaikuttavat toisiinsa. Lisäksi tarkastellaan, miten median avulla rakennetaan identiteettiä.

PS08 Psykologian kertauskurssi (K)

Kurssi soveltuu erinomaisesti psykologian ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville ja sillä se auttaa jäsentämään lukion psykologian runsassisältöistä oppimäärää. Kurssin tavoitteena on kehittää psykologisen tiedon avulla argumentointia ja opiskelijan omaa ajattelua. Kurssi antaa erinomaiset valmiudet sähköisiin psykologian ylioppilaskokeisiin, sillä kurssilla harjoitellaan vastauksen rakentamista erilaisten harjoitusten ja harjoituskokeen avulla.

11 HISTORIA

Historian opetus vahvistaa opiskelijan yleissivistystä ja edellytyksiä ymmärtää oman aikansa maailmaa sekä sen muutosprosesseja. Se antaa välineitä nykyisyyden ymmärtämiseen ja avaa näkökulmia tulevaisuuden kehityksen pohtimiseen. Kulttuurien tuntemusta edistävänä oppiaineena historia syventää yksilöllistä, kansallista, eurooppalaista ja globaalia identiteettiä sekä tukee opiskelijan kasvua aktiiviseksi ja moninaisuutta ymmärtäväksi yhteiskunnan jäseneksi. Opetuksen lähtökohdiana on historian luonne tieteenalana. Huomiota kiinnitetään historiallisen tiedon rakentamisen perusteisiin ja tiedon luotettavuuden kriittiseen arviointiin sekä ilmiöiden moniperspektiiviseen selittämiseen. Historian opiskelu kehittää kykyä hankkia tietoa, erottaa oleellinen tieto epäolennaisesta ja käsitellä laajoja tietokokonaisuuksia.

Suoritusjärjestys

Kurssien suoritusjärjestyksellä ei ole tiukkoja rajoituksia, mutta suositeltavaa on aloittaa kurssilla HI01. Valtakunnallisia syventäviä ja koulukohtaisia soveltavia kursseja voi sijoittaa opintosuunnitelmaansa vapaasti. Niitä ei ole sidottuja pakollisten kurssien suorittamiseen. Matemaattis-luonnontieteellisellä linjalla opiskeleville kurssit HI01 ja HI03 ovat pakollisia ja ne on suoritettava lähiopetuksessa.

Itsenäinen opiskelu

Historian pakolliset kurssit on mahdollista suorittaa itsenäisesti opiskellen. Opiskelija voi erikseen anoa kurssien itsenäistä opiskelua, jos hänen suorittamiensa kurssien keskiarvo on yli seitsemän. Kurssisuoritukseen kuuluu tällöin kurssikokeen lisäksi kuulustelevan opettajan kanssa erikseen sovittavat työt ja mahdollinen suullinen kuulustelu. Kurssin itsenäinen suorittaminen edellyttää opiskelijalta sitoutumista yhteisesti sovittuun aikatauluun. Soveltavia kursseja ei voi opiskella

itsenäisesti. Matemaattis-luonnontieteellisellä linjalla opiskelijat eivät voi suorittaa pakollisia kurssejaan itsenäisesti.

Opetusjärjestelyt

Oppimisen keskiössä ovat historian taitojen kehittäminen ja oppimaan oppiminen. Oppimisessa käytetään opiskelijakeskeisiä työtapoja, joissa keskeisessä roolissa on tutkiva oppiminen, yhteisöllinen opiskelu sekä erilaisten esitysten tuottaminen ja esittäminen. Historian opiskelussa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa sekä sähköisiä oppimisalustoja. Teknologiaa käytetään monipuoliseen luovaan sisällöntuotantoon. Kursseilla käydään opetuskeskusteluja ja harjoitetaan vuorovaikutustaitoja. Menestyminen opinnoissa edellyttää opiskelijalta omien oppimistavoitteiden asettamista. Etukäteinen perehtyminen oppituntien aiheisiin on välttämätöntä, jotta tunnilla voidaan oppisisältöjä soveltaa ja harjaannuttaa taitoja. Syventävien kurssien opetusjärjestelyistä kerrotaan kunkin kurssin kohdalla erikseen.

Arviointi

Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvostellaan numeroin. Koulukohtaisten kurssien arvioinnista kerrotaan kunkin kurssin kohdalla erikseen. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota sisällönhallinnan lisäksi opiskelijan kykyyn soveltaa tietoja luovasti ja arvioida sitä kriittisesti. Arvosteluun vaikuttaa opiskelijan mahdollisessa kurssikokeessa saavuttama arvosana. Lisäksi kurssiarvosanaan vaikuttaa opiskelijan sisällöntuotanto kurssin aikana sekä aktiivinen ja rakentava osallistuminen yhteisölliseen työskentelyyn.

Opiskelun arviointi kohdistuu koko kurssin aikaiseen oppimisprosessiin, joten selvittämättömät poissaolot vaikuttavat arvosanaa laskevasti. Kurssitöiden laiminlyönti alentaa arvosanaa ja saattaa johtaa kurssin hylkäämiseen. Työt on palautettava kurssilla annettuun määräpäivään mennessä. Sairauden tai muun vakavan syyn takia tehtävän palautuspäivään voi saada lykkäystä. Poikkeavista palautuspäivistä on aina neuvoteltava erikseen kurssin opettajan kanssa.

Pakolliset kurssit

HI01 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa (P)

Kurssi tarkastelee yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta eurooppalaisessa ja globaalissa kulttuuriympäristössä. Opetuksen näkökulma on nykyisyyden selittämisessä sekä historiallisten ilmiöiden pitkän aikavälin tarkastelussa. Kurssilla tutustutaan yhteiskunnallistaloudellisten rakenteiden keskeisiin muutoksiin sekä sosiaali- ja ympäristöhistoriaan maanviljelyksen alusta nykyaikaan. Kurssilla harjoitellaan monipuolisen historiallisen lähdeaineiston hyödyntämistä.

HI02 Kansainväliset suhteet (P)

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä ja valtasuhteiden muutoksia 1900-luvun alusta nykypäivään. Kurssilla analysoidaan kansainvälistä politiikkaa erilaisten taloudellisten ja ideologisten mallien näkökulmista. Keskeisiä teemoja ovat kilpailun ja yhteistyön välinen jännite, tasapainon ja turvallisuuden tavoittelu sekä erilaisten poliittisten järjestelmien kilpailu. Kurssilla syvennetään tiedon hakemisen, analysoinnin ja tuottamisen taitoja sekä perehdytään kansainvälisiin suhteisiin liittyvien erityyppisten lähteiden tulkintaan ja arviointiin.

HI03 Itsenäisen Suomen historia (P)

Kurssilla analysoidaan Suomen historian keskeisiä murroskausia 1800-luvulta alkaen, mutta pääpaino on itsenäisyyden ajan historiassa. Tutustumalla oman maan lähimenneisyyttä merkittävästi muokanneisiin tapahtumiin opetellaan ymmärtämään nykypäivän suomalaista yhteiskuntaa ja elämänmuotoa.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

HI04 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys (VS)

Kurssi tarkastelee yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailmanselityksiä antiikista nykypäivään. Kurssilla perehdytään kulttuuriperintöön, taiteeseen ja tieteeseen oman aikansa ilmentäjinä Euroopassa. Tarkastelun kohteena on eurooppalainen ihminen, yksilön ja yhteiskunnan suhde, sukupuoli ja arkielämä.

HI05 Ruotsin itämaasta Suomeksi (VS)

Kurssi tarkastelee Suomen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa autonomian ajalle asti. Kurssilla perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa. Kurssilla syvennyttään erityisesti lähiympäristön historian lähteisiin ja erilaisiin tutkimusmenetelmiin.

HI06 Maailman kulttuurit kohtaavat (VS)

Kurssilla perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja kulttuurieroja koskevan ajattelun muutoksiin sekä tarkastellaan, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajattelun ja yhteiskuntien rakenteen muuttuessa. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaisena käsitteenä. Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

HI07 Historian kertauskurssi (K)

Kurssilla valmistaudutaan historian ylioppilaskirjoituksiin. Kurssilla käydään läpi keskeisimpiä kurssisisältöjä. Pääpaino on erilaisiin kysymystyyppeihin vastaamisen harjoittamisessa. Kurssilla kirjoitetaan useita harjoitusesseitä. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

HI08 Kaupunkihistorian kurssi (K)

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa oppilaat eurooppalaiseen kulttuurihistoriaan. Tavoitteena on syventää aikaisempia historian opintoja, sillä kurssilla perehdytään kaupunkikohtaisesti Euroopan historian merkittäviin käännteisiin. Kurssi toteutetaan intensiiviopetuksena, jonka aikana tehdään 3-5 päivän opintomatka eurooppalaiseen kaupunkiin. Kurssilaiset pitävät matkalla suullisia opastuksia ja tekevät matkasta oppimispäiväkirjan esimerkiksi blogin muodossa. Kurssi on maksullinen ja sen osallistujat valitaan hakemusten perusteella.

HI09 Maailmantila nyt (K)

Kurssilla opiskelijat syventyvät ajankohtaisiin maailmanpoliittisiin kysymyksiin. Tavoitteena on kehittää opiskelijan valmiuksia omaehtoisten poliittisten analyysien tekoon ja kansainvälisen

politiikan seuraamiseen medioissa. Monipuolinen konflikteihin perehtyminen edellyttää tapahtumien taustojen kartoittamista ja nykytilanteesta kertovan informaation valikoimista ja tulkintaa. Kurssilla pyritään lisäämään oppilaiden valmiuksia käyttää englanninkielistä lähdeaineistoa opiskelun tukena, sillä osa opetusmateriaalia on englanninkielistä.

HI10 Luonnontieteellisen maailmankuvan kehitys (K)

Syventymällä luonnontieteellisen maailmankuvan muutokseen on tavoitteena oppia ymmärtämään laajemmin historiallisen muutoksen luonnetta ja kykyä yhdistää luonnontieteellinen muutos ajan muihin ilmiöihin. Kurssi on oppiainerajat ylittävä kokonaisuus, joka tukee erityisesti lukion muuta matemaattis-luonnontieteellistä opetusta. Opiskelu sisältää tutkivaa oppimista pienryhmissä tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntäen sekä opintoretkeä.

HI11 Elokuva, aika ja yhteiskunta (K)

Kurssilla opiskelijat katsovat 5-8 elokuvaa sekä osallistuvat elokuvapedagogisiin tunteihin. Kurssin tarkoituksena on luoda pohja elokuvasivistyksen laajentamiselle ja tutustua keskeisiin elokuvakäsitteisiin sekä -lajityyppeihin. Katsottuja elokuvia tarkastellaan myös oman aikansa kulttuurin ja aatteiden ilmentäjinä. Opiskelu edellyttää osallistumista pienimuotoisiin kuvausharjoituksiin ja synopsisin luomiseen.

HI12 Globaalin talouden historia (K)

Kurssilla opiskelijat syventyvät maailman taloushistoriaan. Tavoitteena on kehittää opiskelijan valmiuksia ymmärtää taloudellisia syy-seuraus -suhteita, taloudellisten lainalaisuuksia ja talousteorioita.

Opiskelu sisältää yhteisiä opettajavetoisia opetustilanteita ja erikseen sovittavia kurssitöitä. Kurssilla työskennellään myös pienryhmissä ja käydään keskusteluja. Kurssilla voidaan tehdä vierailuja ja/tai osa opetuksesta ja opetusmateriaalista voi olla vierailevien myös asiantuntijoiden tuottamaa.

12 YHTEISKUNTAOPPI

Yhteiskuntaopin opetus syventää opiskelijan käsitystä ympäröivästä yhteiskunnasta ja antaa hänelle valmiuksia kasvaa yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneeksi aktiiviseksi ja osallistuvaksi kansalaiseksi. Kansalaisyhteiskuntaa, yhteiskunnan rakenteita ja keskeisiä ilmiöitä, valtaa, taloutta ja vaikuttamista tarkastellaan suomalaisesta, eurooppalaisesta ja globaalista näkökulmasta. Yhteiskuntaoppi rakentuu eri yhteiskuntatieteiden ja oikeustieteen sisällöistä. Yhteiskuntaoppi luo opiskelijalle edellytyksiä kriittiseen ajankohtaisten ilmiöiden tutkimiseen, arviointiin sekä tulevien kehityssuuntien ja vaihtoehtojen pohdintaan. Lisäksi se vahvistaa talousosaamista, oikeudellista ymmärrystä ja kannustaa aktiiviseen yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Lähtökohtana on elävän kiinnostuksen herättäminen yhteiskunnallisiin asioihin ja maailman tapahtumiin. Erityistä huomiota kiinnitetään yhteiskunnallisen ajattelun taitoihin, kuten monipuoliseen tiedon hankintaan, tiedon ja tilastollisten aineistojen kriittiseen tulkintaan sekä keskustelu- ja argumentointitaitoihin.

Suoritusjärjestys

Kurssien suoritusjärjestyksellä ei ole tiukkoja rajoituksia, mutta suositeltavaa on aloittaa kurssilla YH01. Opiskelija voi aloittaa YH03 kurssin vasta suorittettuaan YH01 ja YH02 kurssit. Valtakunnallisia syventäviä ja koulukohtaisia soveltavia kursseja voi muuten sijoittaa

opintosuunnitelmaansa vapaasti. Niitä ei ole sidottuja pakollisten kurssien suorittamiseen. Matemaattis-luonnontieteellisellä linjalla opiskeleville kurssit YH01 ja YH02 ovat pakollisia ja ne on suoritettava lähiopetuksessa.

Itsenäinen opiskelu

Yhteiskuntaopin pakolliset kurssit on mahdollista suorittaa itsenäisesti opiskellen. Opiskelija voi erikseen anoa kurssien itsenäistä opiskelua, jos hänen suorittamiensa kurssien keskiarvo on yli seitsemän. Kurssisuoritukseen kuuluu kurssikokeen lisäksi kuulustelevan opettajan kanssa erikseen sovittavat tehtävät ja kirjalliset työt sekä mahdollinen suullinen kuulustelu. Kurssin itsenäinen suorittaminen edellyttää opiskelijan sitoutuvan sovittuun aikatauluun.

Matemaattisluonnontieteellisellä linjalla opiskelijat eivät voi suorittaa pakollisia kurssejaan itsenäisesti.

Opetusjärjestelyt

Oppimisen keskiössä ovat aktiivisen kansalaisen taitojen kehittäminen ja oppimaan oppiminen. Oppimisessa käytetään opiskelijakeskeisiä työtapoja, joissa keskeisessä roolissa on tutkiva oppiminen, yhteisöllinen opiskelu sekä erilaisten esitysten tuottaminen ja esittäminen. Opiskelussa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa sekä sähköisiä oppimisalustoja. Teknologiaa käytetään monipuoliseen luovaan sisällöntuotantoon. Kurseilla käydään opetuskeskusteluja ja harjoitetaan vuorovaikutustaitoja. Menestyminen opinnoissa edellyttää opiskelijalta omien oppimistavoitteiden asettamista. Etukäteinen perehtyminen oppituntien aiheisiin on välttämätöntä, jotta tunnilla voidaan oppisisältöjä soveltaa ja harjaannuttaa taitoja. Syventävien kurssien opetusjärjestelyistä kerrotaan kunkin kurssin kohdalla erikseen.

Arviointi

Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvostellaan numeroin. Koulukohtaisten kurssien arvioinnista kerrotaan kunkin kurssin kohdalla erikseen. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota sisällönhallinnan lisäksi opiskelijan kykyyn soveltaa tietoja luovasti ja arvioida sitä kriittisesti. Arvosteluun vaikuttaa opiskelijan mahdollisessa kurssikokeessa saavuttama arvosana. Lisäksi kurssiarvosanaan vaikuttaa opiskelijan sisällöntuotanto kurssin aikana sekä aktiivinen ja rakentava osallistuminen yhteisölliseen työskentelyyn.

Opiskelun arviointi kohdistuu koko kurssin aikaiseen oppimisprosessiin, joten selvittämättömät poissaolot vaikuttavat arvosanaa laskevasti. Kurssitehtävien laiminlyönti alentaa arvosanaa ja saattaa johtaa kurssin hylkäämiseen. Työt on palautettava kurssilla annettuun määräpäivään mennessä. Sairauden tai muun vakavan syyn takia tehtävän palautuspäivään voi saada lykkäystä. Poikkeavista palautuspäivistä on aina neuvoteltava erikseen kurssin opettajan kanssa.

Pakolliset kurssit

YH01 Suomalainen yhteiskunta (P)

Kurssi perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Kurssi keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen.

YH02 Taloustieto (P)

Taloustieteisiin pohjautuva kurssi johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista. Kurssilla perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta.

YH03 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (P)

Kurssi perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Kurssi aikana opitaan seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia. Se kannustaa osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun. Kurssin toteuttamisessa painotetaan tutkivaa oppimista, jossa hyödynnetään mediaa ja muita monipuolisia informaatiolähteitä.

Valtakunnallinen syventävä kurssi

YH04 Kansalaisen lakitieto (VS)

Kurssilla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneudutaan tavanomaisten oikeusasioiden hoitamiseen.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

YH05 Yhteiskuntaopin kertauskurssi (K)

Kurssin tarkoitus on valmentaa opiskelijat yhteiskuntaopin ylioppilaskirjoituksiin. Kurssilla kerrataan lukion pakolliset ja valinnaiset kurssit. Opiskelijat tutustuvat erilaisiin yhteiskunnasta kertoviin lähteisiin ja niiden tulkintaan.

Kurssilla perehdytään erilaisiin yhteiskuntaopin yo-kokeen tehtävätyyppeihin. Ainereaalikokeeseen valmistautumisen yhteydessä tutustutaan myös erilaisiin opiskeluteknikoihin. Kurssilla harjoitellaan sähköisen ylioppilaskokeeseen vastaamista ja tutustutaan pisteytykseen.

YH06 Taloustiedon jatkokurssi (K)

Kurssilla syvennetään taloustiedon opintoja ja sen tarkoituksena on parantaa opiskelijan jatko-opintoihin pyrkimistä eri yliopistojen taloustieteen opintoihin. Kurssi toteutetaan yhteistyössä korkeakoulujen kanssa osin verkko-opintoina eli MOOC-kurssina. Ohjelmaan liittyy myös yhteisiä tapaamisia.

Kurssin tavoitteena on lisätä opiskelijoiden ymmärrystä taloustieteestä tieteen alana syventämällä heidän mikro- ja makrotalouden tuntemustaan peruskurssin oppisisältöjä ja opittuja käsitteitä hyödyntäen. Kurssilla perehdytään ajankohtaiseen materiaaliin ja talouden ilmiöihin, harjaannutaan taloustieteelliseen ajatteluun, teorioihin ja logiikkaan sekä mahdollisesti tehdään opintovierailuja. Kurssi edellyttää pakollisen Taloustiedon kurssin (YH02) suorittamista. Kurssia ei arvioida numerolla vaan siitä saa hylätty/hyväksyty-merkinnän

YH07 Kohti Kauppista (K)

Kurssilla kerrataan ja nostetaan esiin keskeisiä teemoja niistä lukion kursseista, joihin kauppakorkeakoulujen sisäänpääsykokeet perustuvat. Lukion kurssit, joiden sisältöä kerrataan

ovat: Taloustieto (YH02), Ihminen ympäristön ja yhteiskunnan muutoksessa (HI01), Tilastot ja todennäköisyys (MAA10/MAB5)

Kurssilla käydään läpi näiden oppiaineiden ja kurssien keskeisiä sisältöjä, tehdään harjoituksia ja kuunnellaan asiantuntijaluentoja.

YH08 The Project China Kiina-kurssi (K)

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa Kiinan talouteen, kulttuuriin, yhteiskuntaan ja historiaan. Kurssi toteutetaan yhteistyössä shanghai-laisen yhteistyökoulun kanssa. Vuorovuosina kiinalaisen koulun opiskelijat vierailevat Suomessa ja suomalaiset opiskelijat Kiinassa. Opiskelijat ovat perhemajoituksessa Kiinassa ja isännöivät vastavuoroisesti kiinalaisia opiskelijoita Suomessa. Kurssin yhteistyökumppanina on Kone Oyj.

Kurssi toteutetaan hajautetusti projektina, eikä se ole sidottu lukujärjestyksen palkkeihin. Kurssiin liittyy kiinan kielen opintoja. Kurssia ei arvioida numerolla vaan siitä saa hyväksyty-merkinnän

YH09 Bisnes 1 Myynti, markkinointi ja kaupallistaminen (K)

Kurssilla opitaan perusteet yrityksen toiminnasta - miten voitollinen toiminta luo pohjan menestyksekkäälle yrittäjyydelle - sekä tutustutaan liike-elämän peruskäsitteisiin teoriassa ja käytännössä. Tämän lisäksi käsitellään kaupallistamisen prosessia, markkinoinnin merkitystä, asiakasnäkökulmia sekä käydään läpi onnistuneen myynnin edellytyksiä.

Kurssilla tehdään vierailuja ja käytetään soveltuvin osin TAT:n Yrityselämän nuoret sukupolvet -verkko-oppimisympäristöä. Arviointi kurssitöiden perusteella suoritusmerkinnällä.

YH10 Bisnes 2 Vuorovaikutus ja neuvottelutaidot (K)

Kurssilla käsitellään vuorovaikutuksen edellytyksiä ja sen merkitystä liiketoiminnassa.. Kurssilla tutustutaan erilaisiin tapoihin kommunikoida, neuvotella sekä neuvottelutekniikoihin. Kurssilla käytetään soveltuvin osin TAT:n Yrityselämän nuoret sukupolvet -verkko-oppimisympäristöä. . Arviointi kurssitöiden perusteella suoritusmerkinnällä.

YH11 Bisnes 3 Globaalit markkinat (K)

Kurssilla tarkastellaan kansainvälistä kauppaa eri näkökulmista. Keskiössä ovat globalisaatioon liittyvät haasteet ja mahdollisuudet sekä talouden megatrendit. Lisäksi tutkitaan vastuullisen liiketoiminnan merkitystä ja toteutusta yritystoiminnassa. Kurssilla tutustutaan tarkemmin kiertotalouteen sekä liiketoimintakulttuureihin. Kurssilla käytetään soveltuvin osin TAT:n Yrityselämän nuoret sukupolvet -verkko-oppimisympäristöä. Arviointi perustuu kurssitöihin ja siitä saa suoritusmerkinnän.

YH12 Bisnes 4: Talous, raha ja yrittäjyys (K)

Kurssilla keskitytään oman talouden hallintaan ja yritystoiminnan kannattavaan pyörittämiseen. Keskiössä ovat laskentatoimi ja rahoitus, kuten esimerkiksi sijoittaminen. Oman yrityksen perustamiseen tutustutaan startup-maailman kautta. Kurssilla käytetään soveltuvin osin TAT:n Yrityselämän nuoret sukupolvet -verkko-oppimisympäristöä. Arviointi perustuu kurssitöihin ja kurssista saa suoritusmerkinnän.

YH13 Bisnes 5 Tekniikka, talous ja yrittäjyys (K)

Kurssi on suunnattu erityisesti matemaattis-luonnontieteellisen painotuksen valinneille opiskelijoille. Kurssin sisällöt räätälöidään yhdessä Taloudellisen Tiedotustoimiston kanssa.

Keskeisiä teemoja ovat kiertotalous, tuotteistaminen ja esineiden internet, tietoturva, tekoäly, peliteollisuus...

Kurssi suoritetaan osin itsenäisesti verkko-opintoina, tehdään yritysvierailuja teknologia-alan yrityksiin

YH14 Vuosi yrittäjyyttä (K)

Kurssilla opiskelijat perustavat yrityksen ja osallistuvat Nuori Yrittäjyys-ohjelmaan. Ohjelman avulla edistetään yrittäjämäistä oppimista. Työelämätaidot ja taloudenhallinta vahvistuvat sekä vuorovaikutustaidot ja yrittäjämäinen asenne kehittyvät. He voivat osallistua myös yrittäjyyskilpailuihin ja yritysvierailuihin.

Opiskelija voi saada kurssin myös osallistumalla koko lukuvuoden ajan kestävään Nuori yrittäjä –ohjelmaan.

13 EVANKELIS-LUTERILAINEN USKONTO

Uskonnon kurssit vievät opiskelijan tutustumaan omaan uskontoperinteeseen sekä maailmanuskontoihin. Yhä monikulttuurisemmassa maailmassa ja nykyajan työelämässä tarvitaan yhä enemmän myös uskontodialogista asiantuntemusta. Tervetuloa pohtimaan uskonto-ilmion vaikutusta laajasti ja monipuolisesti uskonnon kursseille.

Huomioithan, että uskonto on mahdollista kirjoittaa ylioppilaskirjoituksissa jo opiskelemalla kurssit 1-4. Kursseilla 5 ja 6 syvennetään ja sovelletaan aiemmin opittua.

Itsenäinen opiskelu

LUMA-opiskelijat voivat huojentaa toisen pakollisista kursseista. UE01-kurssia ei suositella huojennettavaksi. UE01 kurssia ei suositella suoritettavaksi itsenäisesti. Jos opiskelija huojentaa uskonnon kurssin, toista pakollista kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

Suoritusjärjestys

UE01-kurssi suositellaan suoritettavaksi ensimmäisenä.

Arviointi

Arviointi suoritetaan numeroarvosanalla tai suoritusmerkinnällä (S). Valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan aina numerolla.

Pakolliset kurssit

UE01 Uskonto ilmiönä - kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä (P)

Tutustutaan uskonto-ilmion tunnuspiirteisiin ja uskonnon monipuoliseen vaikutukseen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa. Länsimaisen kulttuurin ja maailman tapahtumien ymmärtämiseksi uskonto-ilmioitä tarkastellaan erityisesti juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin näkökulmasta. Uskonnon rinnalla myös uskonottomuuden ja uskonnonvapauden merkitys tulee esille. Kurssi

tukee opiskelijan maailmankatsomuksen rakentumista ja kehittää kykyä keskustella ja toimia nyky maailman eri kulttuurien ja katsomusten välisissä kohtaamisissa.

UE02 Maailmanlaajuinen kristinusko (P)

Kurssi johdattaa tutkimaan, miten kristinusko on muovautunut monimuotoiseksi eri puolilla maailmaa. Kristillisyyden eri suuntien syntyvaiheet ja erityispiirteet tulevat tutuiksi. Kurssilla perehdytään kristinuskon erilaisiin tulkintatapoihin ja ilmenemismuotoihin eri puolilla maailmaa. Samalla opiskelija oppii tunnistamaan ekumeenisen näkökulman ja kristillisyyden yhteisiä opillisia, eettisiä ja toiminnallisia piirteitä myös nykypäivän maailmassa.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

UE03 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (VS)

Kurssilla tutustutaan Intian, Kiinan ja Japanin uskontoihin sekä luonnonuskontoihin ja uususkontoihin. Opitaan ymmärtämään, miten nämä uskonnot vaikuttavat niin ihmisten yksityisessä arjessa, ihmissuhteissa ja elämänvaiheissa kuin kulttuurissa ja yhteiskunnassakin. Uskonnollisten arvojen ja perinteiden tunteminen kehittää tietoja ja taitoja, jotka auttavat toimimaan nykyajan työelämässä ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä entistä paremmin.

UE04 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa (VS)

Tutustutaan suomalaiseen uskonnollisuuteen ja sen vaiheisiin ennen ja nyt. Kurssilla seurataan aktiivisesti ajankohtaista keskustelua uskonnosta ja sen vaikutuksista sekä merkityksestä suomalaisessa yhteiskunnassa julkisella sektorilla, politiikassa, työelämässä ja taloudessa. Kurssilla myös pohditaan uskontojen ja katsomusten välistä dialogia tämän päivän Suomessa.

UE05 Uskonto tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa (VS)

Kurssilla tutustutaan uskonnon tutkimukseen ja ajankohtaisiin tutkimusaiheisiin sekä mediassa esillä oleviin ajankohtaisiin teemoihin. Kurssilla opiskelija tekee itsenäisen tutkielman jostain itseään kiinnostavasta aiheesta liittyen tieteen, taiteen tai populaarikulttuurin ilmiöön. Kurssi ohjaa opiskelijaa tieteellisen tutkimuksen maailmaan innostavine aiheineen.

UE06 Uskonnot ja media (VS)

Kurssilla tutustutaan uskontoon liittyviin ajankohtaisiin mediassa esiintyviin teemoihin. Kurssilla opitaan media-analyysia sekä arvioimaan kriittisesti uutisten ja ilmiöiden taustalla olevia uskontoja ja niihin liittyviä ilmiötä sekä asenteita tuottamalla mediasisältöä tai tehden media-analyysi. Kurssin aikana opiskelija oppii analysoimaan uskonnon vaikutusta ympäröivässä yhteiskunnassa ja omassa elämässään. Kurssi sopii mediasta, ajankohtaisista aiheista ja yhteiskunnallisesta keskustelusta kiinnostuneille. Teme-linjan opiskelijat voivat käyttää UE6-kurssin osana mediaopintojaan.

Koulukohtainen soveltava kurssi

UE07 Uskonnon kertauskurssi (K)

Kurssilla kerrataan lukion uskonnon kurssien oppimäärät ja valmistaudutaan uskonnon ainereaalikokeeseen.

14 ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Elämäkatsomustieto oppiaineena on perustaltaan monitieteinen. Filosofian ohella se hyödyntää niin ihmis-, yhteiskunta- kuin kulttuuritieteitäkin. Oppiaine tukee opiskelijoiden elämäkatsomuksen ja identiteetin muotoutumista. Elämäkatsomustieto kartuttaa pohdiskelevasti ja keskustellen opiskelijoiden kulttuurista ja katsomuksellista yleissivistystä, toiminnallista arviointikykyä ja tilannetajua, eettisiä valmiuksia ja suvaitsevaisuutta sekä keskustelun, kuuntelun ja itseilmaisun taitoja.

Itsenäinen suoritus

LUMA-opiskelijat voivat huojentaa toisen pakollisista kursseista. ET1-kurssia ei suositella huojennettavaksi. Jos opiskelija huojentaa elämäkatsomustiedon kurssin, toista pakollista kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

Arviointi

Arviointi suoritetaan numeroarvosanalla tai suoritusmerkinnällä (S). Valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan aina numerolla.

Pakolliset kurssit

ET01 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu (P)

Kurssilla perehdytään maailmankuvan, maailmankatsomuksen ja elämäkatsomuksen käsitteisiin. Kurssilla tutustutaan erilaisiin maailmankuviin ja maailmankatsomuksiin sekä arvioidaan niitä kriittisesti. Kurssia ei suositella suoritettavaksi itsenäisesti kurssin keskustelevan luonteen vuoksi.

ET02 Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä (P)

Kurssilla tutustutaan hyvään elämään liittyviin peruskäsitteisiin sekä pohditaan olemassaolon peruskysymyksiä. Kurssilla pyritään antamaan aineksia ja malleja, joiden avulla opiskelija itse rakentaa identiteettiään, elämäkatsomustaan ja omaa käsitystään hyvästä elämästä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ET03 Yksilö ja yhteisö (VS)

Kurssilla perehdytään ihmiseen sosiaalisena olentona. Kurssilla pohditaan taloudellisen ja poliittisen vallan suhdetta nyky-Suomessa sekä globaalissa markkinataloudessa. Lisäksi kurssilla tarkastellaan yksilön tekemien valintojen vaikutuksia yhteiskunnan eri tasoilla sekä tarkastellaan kestäväen tulevaisuuden rakentamista moraalisenä ja poliittisena kysymyksenä.

ET04 Kulttuurit katsomuksen muovaajina (VS)

Kurssilla tutustutaan kulttuurin käsitteeseen ja erilaisiin kulttuureihin sekä suomalaisen kulttuurin historialliseen rakentumiseen. Kurssilla perehdytään myös ajankohtaisiin kysymyksiin, esimerkiksi rasismiin ja kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen.

ET05 Katsomusten maailma (VS)

Kurssilla tutustutaan katsomusten, uskonnon ja uskonottomuuden käsitteisiin sekä niiden tutkimukseen. Kurssilla perehdytään suuriin maailmanuskontoihin ja niiden tapaan hahmottaa maailmaa.

ET06 Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus (VS)

Kurssilla tarkastellaan, minkäläisten historiallisten vaiheiden kautta nykyiset maailmankatsomukset, kulttuurit ja yhteiskuntamuodot ovat muodostuneet. Kurssilla perehdytään ihmiskunnan maailmankuvallisiin, -katsomuksellisiin ja teknologisiin murroksiin ja tarkastellaan ajankohtaisia ilmiöitä kuten tekoälyä, humanismia, transhumanismia ja tulevaisuudentutkimusta.

15 TERVEYSTIETO

Pakollinen kurssi

TE01 Terveyden perusteet (P)

Pakollisella kurssilla syvennetään perusopetuksen aikana opittua terveysosaamista ja ymmärrystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi opitaan tunnistamaan ja arvioimaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, lähiyhteisöissä ja ympäristöissä sekä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Keskeistä on myös itsehoitotaitojen ja arjen terveysosaamisen kehittäminen, mielenterveyden suojaaminen sekä ajankohtaisten ja opiskelijoiden esille nostamien asioiden käsittely.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TE02 Ihminen, ympäristö ja terveys (VS)

Kurssilla tarkastellaan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta voimavarana ja perehdytään sosiaaliseen kestävyysosaamiseen osana kestävästä tulevaisuudesta tavoitteita. Keskeistä on myös tarkastella perimän ja ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteyksiä ja vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn.

TE03 Terveyttä tutkimassa (VS)

Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista pääpiirteissään. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan taitoja hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveysosaamistaan aktiivisena kansalaisena. Kurssilla perehdytään terveyteen vaikuttavien tekijöiden kriittiseen arviointiin ja pohditaan tutkimuksen ja päätöksenteon mahdollisuuksia terveyden edistämiseksi lähiyhteisöissä, yhteiskunnassa ja globaalisti.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

TE04 Terveystiedon kertauskurssi (K)

Kurssi on tarkoitettu reaalikokeessa terveystietoon keskittyville. Kurssille voi osallistua, vaikka ei olisi suorittanut kaikkia kursseja. Arvosanana suorituskäytä. Kurssi suoritetaan sekä läsnäoloilla, että etätehtävillä.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa pohtia, kuvata ja tunnistaa terveyteen ja sairauteen vaikuttavia tekijöitä omassa elämäntavassaan ja ympäristössään

- osaa kuvata terveyttä ja terveysongelmia aikuisuuden ja vanhemmuuden näkökulmista
- osaa arvioida ja tulkita terveyteen ja sairauksiin liittyvää tutkimus- ja arkitietoa
- kertaa terveystiedon kursseja 1–3.

16 LIIKUNTA

Pakolliset kurssit

LI01 Energiaa liikunnasta (P)

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnallisten perustaitojen soveltaminen ja fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen eri liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa opiskeluympäristön mahdollisuuksia monipuolisesti käyttäen.

LI02 Aktiivinen elämäntapa (P)

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien arviointi, hengitys- ja verenkiertoelimistöä kuormittava liikunta, lihaskuntoharjoittelu ja keuhonhuolto. Opiskelijat ohjataan havainnoimaan arkisia toimintatapojaan ja valintojaan fyysisen aktiivisuuden ja terveyden näkökulmista. Opiskelijat saavat ohjausta ja palautetta liikunnallisen elämäntavan ja fyysisesti aktiivisen arjen toteuttamiseen.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

LI03 Terveyttä liikkuen (VS)

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Opettaja ohjaa liikuntaohjelman suunnittelua ja toteutusta. Liikuntasuunnitelmaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan liikuntateknologiaa hyväksi käyttäen.

LI04 Yhdessä liikkuen (VS)

Kurssilla syvennetään erityisesti sosiaalisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän aktiivinen osallisuus, toiminnallisuus ja yhteistoiminta. Kurssin sisältönä voi olla jokin yhdessä toteutettava liikunta, kuten vanhojenpäivän tanssit tai muu projektiluonteinen kokonaisuus.

LI05 Hyvinvointia liikkuen (VS)

Kurssilla syvennetään erityisesti psyykkisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Monipuoliset liikuntatehtävät mahdollistavat osallisuuden, liikunnallisen pätevyyden ja kehollisen ilmaisun kokemuksia.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

LI06 Vanhat tanssit ja etiketti (K)

Kurssin tavoitteena on opiskelijoiden yhteistoiminnan edistäminen ja tanssitaitojen kehittyminen. Kurssilla harjoitellaan eri aikakausien ja maiden tansseja, opitaan tanssin historiaa ja tanssimiseen

liittyvää käyttäytymiskulttuuria. Kurssin päätteeksi tanssit esitetään yleisölle. Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää opiskelijan aktiivista osallistumista kurssin ohjelmaan.

LI07 Talviliikuntakurssi (K)

Kurssi suoritetaan tekemällä retki laskettelukeskukseen, jossa opiskelijoilla on mahdollisuus oppia ja harrastaa eri talviliikuntamuotoja hyvissä olosuhteissa. Kurssin sisältö muodostuu päivittäisestä laskettelusta ja hiihtoretkestä säävarauksella. Lasketteluun opetuksessa käytetään hyväksi tietotekniikkaa. Kurssilla tutustutaan mahdollisuuksien mukaan paikalliseen luontoon ja historiaan. Kurssi on maksullinen.

Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää opiskelijan aktiivista osallistumista kurssin ohjelmaan.

LI08 Retkikurssi (K)

Kurssin tavoitteena on tarjota opiskelijalla virkistäviä elämyksiä luonnossa ja vesillä liikkua. Opiskelijat oppivat turvallisen tavan liikkua kanooteilla sekä vedestä pelastautumisen perusteet. Opiskelijan erätaidot kehittyvät ja opiskelija oppii liikkumaan luonnossa luontoa kunnioittaen. Kurssilla opetetaan myös oikean melontatekniikan ja suunnistuksen perusteet. Kiipeilyssä ja/tai seikkailupuistossa sekä yösuunnistuksessa opiskelijalla on mahdollisuus kokea jännittäviä elämyksiä sekä itsensä voittamista. Melontaretkellä opiskelija ottaa vastuuta omasta ja yhteisestä toiminnasta sekä oppii auttamaan ja avustamaan muita. Tämä lisää opiskelijoiden yhteisöllisyyttä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

Opiskelijat yöpyvät teltoissa. Kurssin ohjelmaan kuuluu lisäksi käynti seikkailupuistossa ja/tai kiipeilykeskuksessa sekä yösuunnistus erillisenä ajankohtana. Kurssi on maksullinen.

Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää opiskelijan aktiivista osallistumista kurssin ohjelmaan.

LI09 Liikunnan intensiivikurssi, urheiluopistokurssi (K)

Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista sekä lisätä opiskeluvireyttä ja hyvinvointia hauskojen ja monipuolisten liikuntakokemusten kautta. Urheiluopisto tarjoaa opiskelijalle erinomaisen mahdollisuuden päästä kokeilemaan eri liikuntamuotoja hyvissä olosuhteissa (esim. curling, jousiammunta, kuntonyrkkeily, uinti, tanssi, käsipallo ja erilaiset lihaskunto/lihashuolto harjoitteet.), jolloin opiskelijalle tarjoutuu mahdollisuus löytää itselleen uusi liikuntaharrastus. Kurssi suoritetaan intensiivikurssina jollain Etelä-Suomen urheiluopistolla. Kurssi on maksullinen. Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää opiskelijan aktiivista osallistumista kurssin ohjelmaan.

LI10 Liikettä kouluun, liikuntatutor-kurssi (K)

Opiskelijat itse ideoivat ja organisoivat lukiossamme lukukauden aikana erilaisia liikuntatapahtumia kuten välituntiliikuntaa, oppituntien aktivointia, liikuntapäiviä, asiantuntijoiden vierailuja, lajiesittelyjä jne. liikunnan opettajan avustuksella lukuvuoden aikana. Tapahtumat voivat olla lyhyitä esim. välitunneilla tai oppituntien aikana tapahtuvia liikunnallisia hetkiä tai myös koko päivän kattavia liikuntapäiviä. Lisäksi liikuntatutorien tehtäviin kuuluu eri liikunnallisten välituntivälineiden lainaamisen organisointi sekä eri välineiden kunnossapitäminen. Kurssi sopii kakkosvuositason opiskelijoille.

Tavoitteena tällä kurssilla on, että opiskelija oppii ryhmässä ideoimaan ja tuottamaan liikunnallisia tapahtumia omassa kouluyhteisössä. Tavoitteena kouluyhteisön omat hauskat ja liikunnalliset liikuntatuokiot sekä kaikkalainen oman koulun liikuntakulttuurin kehittäminen.

Kurssi arvioidaan kurssimerkinnällä liikuntapäiväkirjan mukaisesti.

17 MUSIIKKI

Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit

Lukion pakollisten ja valtakunnallisten syventävien musiikkikurssien tavoite on tarjota opiskelijalle mahdollisuuksia musiikin tuottamiseen ja vastaanottamiseen, lähtötasosta riippumatta. Soittaminen ja laulaminen ovat keskeisiä työtapoja, joilla harjoitetaan opiskelijan musiikillisia valmiuksia ja pyritään luomaan harrastuneisuuteen innostava asenne. Kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arvioinnissa keskeinen peruste on tuntityöskentely eikä varsinaista kurssikoetta yleensä ole. Kokeen sijaan kurssin sisältöön kuuluu esimerkiksi konserttikäynti (konsertti, musikaali, ooppera, baletti tms.)

MU01 Musiikki ja minä (P)

MU02 Moniääninen Suomi (P)

MU03 Ovet auki musiikille (VS)

MU04 Musiikki viestii ja vaikuttaa (VS)

Koulukohtaiset syventävät kurssit

MU05 Kuoro (K)

Kuorokurssin tavoitteena on joko jatkaa jo alkanutta kuoroharrastusta tai motivoida laulamisesta kiinnostunutta opiskelijaa aloittamaan kuorolauluharrastus. Materiaalina käytetään helppoja sovituksia erityyppilajien lauluista. Ohjelmistoa valitaan kuorolaisten toivomusten pohjalta. Äänenmuodostuksen perusteiden harjoittaminen (mm. hengitystekniikka, artikulaatio, sävelpuhtaus) ja mahdolliset esiintymiset keskeisinä sisältöinä. Opiskelija voi liittyä kuoroon ilman laulu- tai pääsykoetta.

MU06 Teatterimusiikki 1 (K)

Kurssi toteutetaan yhteistyönä teatteriproduktion kanssa. Tavoitteena on tuottaa näytelmää varten äänimaisemia, efektejä ja pieniä sävellyksiä - yhdessä ideoiden. Osallistuminen ei edellytä aiempaa kokemusta teatterimusiikin tekemisestä tai säveltämisestä.

MU07 Teatterimusiikki 2 (K)

Kurssilla syvennetään teatterimusiikin tuottamiseen liittyviä taitoja. Kurssi toteutetaan yhteistyönä teatteriproduktion kanssa. Tavoitteena on tuottaa näytelmää varten äänimaisemia, efektejä ja pieniä sävellyksiä - yhdessä ideoiden. Osallistuminen ei edellytä aiempaa kokemusta teatterimusiikin tekemisestä tai säveltämisestä. Kurssien MU06 ja MU07 suoritusjärjestys on vapaa.

MU08 Bändi- ja biisipaja (K)

Kurssilla harjoitellaan bändisoittoa, lähtien opiskelijoiden omista kiinnostuksen kohteista ja valmiuksista. Pyritään kehittämään instrumentinhallintaa, tyylinmukaista soittoa sekä pohditaan kappaleiden sovittamista erilaisille kokoonpanoille. Tutustutaan laulunkirjoittamisen alkeisiin mahdollisuuksien mukaan.

MU09 Tanssiorkesteri (K)

Kootaan tanssiorkesteri, joka harjoittelee tanssimusiikin soittamista (valssi, tango, humppa, disco yms.). Instrumentit: orkesterisoittimet, sähkökitara ja-basso, kosketinsoittimet, laulu.

MU10 Nuotit soivat (K)

Kurssilla harjoitellaan nuottikirjoituksen perusteita nuotteja lukien ja itse kirjoittaen. Tutustutaan yhdessä erilaisiin nuotinnustapoihin - bändilapusta nuottiviivastoon. Kurssilla opiskellaan musiikin teorian alkeita opiskelijoiden omista lähtökohdista. Opinnoissa hyödynnetään nuotinkirjoitusohjelmaa sekä yliopistoyhteistyötä mahdollisuuksien mukaan. Osallistuminen ei edellytä aiempia teoriaopintoja.

MU11 Yleinen musiikkitieto (K)

Itsenäisesti suoritettava kurssi, jonka opiskelija voi lukea hyväkseen suorittuaan musiikkiopistojen yleisen musiikkitiedon kurssin. Opiskelija saa kurssisuorituksen esittämällä opintokirjan tms. suoritusmerkinnän.

MU12 Harrastekurssi (K)

Itsenäinen kurssi, joka toteutuu opiskelijan oman säännöllisen musiikkiharrastuksen kautta. Opiskelija esittää musiikinopettajalle luotettavan selvityksen koko lukuvuoden kestävästä soitto-, laulu-, kuoro-, yhtye- tms. harrastuksesta.

Taiteiden väliset kurssit ja musiikin lukiodiplomi

TA01 Monitaiteellinen musiikkiproduktio (VS)

Kurssi tarjoaa opiskelijalle tilaisuuksia kehittää musiikillista ja muuta taiteellista luovaa ajatteluaan ja ilmaisutaitojaan taiteidenvälisessä työskentelyssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Tavoitteena on, että kurssin aikana opiskelija suunnittelee ja toteuttaa ryhmässä tai itsenäisesti taiteelliseen ilmaisuun liittyvän kokonaisuuden. Kokonaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelija soveltaa ja yhdistää aiemmin hankkimaansa kulttuurista, musiikillista ja muuta taiteellista osaamista. Oppimisprosessin aikana opiskelija arvioi työskentelyään ja oppii toimimaan kokonaisuuden kannalta mielekkäällä tavalla. Kokonaisuuden toteutuksessa voi käyttää myös kehittyvän teknologian tarjoamia taiteellisen ilmaisun keinoja.

TA03 Taidetta kaikilla aisteilla (VS)

Kurssi toteutetaan musiikin ja kuvataiteen yhteisenä kurssina. Kurssilla hyödynnetään runsaasti pääkaupunkiseudun ajankohtaisia konsertteja, näyttelyitä ja muita tapahtumia, joiden pohjalta työskennellään työpajoina yhdistäen eri taidemuotoja. Kurssi toteutuu suurelta osin itsenäisesti; yhteisten ohjaus- ja suunnittelutapaamisten lisäksi opiskelijat toimivat ryhmissä tai pareittain vieraillessaan eri taidealojen tapahtumissa. Kurssin alkaessa suunnitellaan ohjelmaa yhdessä ja se muotoutuu osallistujien omien kiinnostuksen kohteiden mukaisesti.

MULD6 Musiikin valtakunnallinen lukiodiplomi (VS)

ks. musiikin lukiodiplomin ohjeet:

https://www.edu.fi/download/183630_musiikki_lukiodiplomi_ohje_17_05_08.pdf

18 KUVATAIDE

Opetuksen keskeisenä tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä omassa elämässään ja yhteiskunnassa. Opetuksessa syvennetään opiskelijan monilukutaitoa ja monitasoista kulttuurista osaamista. Kurssityöskentelyssä ilmaistaan tavoitteellisesti havaintoja, mielikuvia ja ajatuksia kuvallisten materiaalien ja ilmaisukeinojen avulla. Kaikkiin kuvataidekurseihin kuuluu yleensä 1-3 opintokäyntiä taidemuseoon tai vastaavaan kurssin teemoihin sopivaan kohteeseen.

Suoritusjärjestys

KU01 suositellaan käytäväksi ennen muita kursseja. Muut kuvataidekurssit voi suorittaa vapaassa järjestyksessä. Kursseja KU03-KU11 ei välttämättä tarjota joka lukuvuonna, vaan ne voivat vuorotella lukuvuosittain.

Kolmantena tai viimeisenä opiskeluvuotena suoritettavaan kuvataiteen valtakunnalliseen lukiodiplomikurssiin (KULD2) vaaditaan vähintään neljä suoritettua kuvataiteen kurssia.

Itsenäiset kurssit

Itsenäisesti voi suorittaa kurssin KU12 Syventymispaja - oma kuvataiteellinen produktioni.

Suorittamisedot tulee sopia kirjallisesti etukäteen kuvataideopettajan kanssa.

Taiteidenvälisistä kursseista TA05 Taidepassi suoritetaan itsenäisesti.

Arviointi

Hyväksytyyn kurssisuoritukseen tarvittava kurssitöiden määrä päätetään kunkin kurssin alkaessa.

Kuvataidekurseilla portfoliotyöskentely on yleensä keskeinen osa kurssisuoritusta.

Arvioinnin kokonaisuuteen kuuluu työskentelyprosessin aikaisen vuorovaikutteisen kommunikaation lisäksi myös itsearviointia ja vertaisarviointia. Arviointi kohdistuu visuaaliseen havaitsemiseen ja ajatteluun, kuvalliseen tuottamiseen, visuaalisen kulttuurin tulkintaan sekä työskentelyn ja kurssitöiden esteettiseen, ekologiseen ja eettiseen näkökulmaan.

Pakolliset kurssit

KU01 Kuvat ja kulttuurit (P)

Kurssilla tutkitaan kuvataiteen ja median / muun visuaalisen kulttuurin sisältöjä, historiaa ja ajankohtaisia ilmiöitä osana ihmiskuntaa ja yhteiskuntaa. Mitä on taide? Mikä sinulle on taidetta? Mitä taiteella tehdään? Mitä taiteessa tehdään?

Kurssilla työskennellään visuaalisten harjoitustehtävien parissa, omaa ilmaisua ja persoonallisia ratkaisuja etsien. Toisaalta tarkastellaan kuvia ja kuvastoja eri näkökulmista kuvantulkinnan menetelmillä ja visuaalisilla käsitteillä. Vierailemme tutustumassa vanhempaan ja uudempaan taiteeseen.

Arvosana 4-10.

KU02 Muotoillut ja rakennetut ympäristöt (P)

Kurssilla tarkastellaan rakennettuja ympäristöjä, luonnon ympäristöjä ja esineympäristöjä eri näkökulmista. Kurssin visuaaliset harjoitustehtävät liittyvät ympäristösuunnittelun, arkkitehtuurin, muotoilun ja tuotteistamisen sisältöihin, prosesseihin ja ajankohtaisiin ilmiöihin. Vierailimme tutustumassa näihin teemoihin liittyviin näyttelyihin esim. Designmuseossa.
Arvosana 4-10.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KU03 Osallisena mediassa (VS)

Kurssilla laajennetaan ymmärrystä ja käytännön osaamista visuaalisesta viestinnästä, jossa näkökulma on käyttäjälähtöisyydessä ja visuaalisten ratkaisujen roolissa viestin selventäjänä. Kurssilla opiskellaan graafisen suunnittelun, typografian ja taittamisen perusteita sekä kuvittamisen ja sarjakuvan työtapoja sekä manuaalisesti että digitaalisesti.
Arvosana 4-10.

KU04 Taiteen monet maailmat (VS)

Kurssin tavoitteena on laajentaa opiskelijan ymmärrystä kuvataiteen historian ja ilmaisutapojen moninaisista merkityksistä. Kurssilla työskennellään itse kuvia tuottaen sekä uudemmilla että perinteisemmällä tekniikoilla.
Arvosana 4-10.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

KU05 Piirrosilmaisu ja taidegrafiikka (K)

Kurssin tavoitteena on löytää uudenlaisia lähestymistapoja piirtämiseen kuvallisen ilmaisun välineenä sekä vahvistaa omaa persoonallista kuvakerrontaa. Kurssilla käsitellään piirtämistä sekä muun kuvallisen työskentelyn vankkana perustaitona (silmän ja käden yhteistyö, mittasuhteet, muodon luominen) että voimakkaan ilmaisullisena välineenä. Kurssilla perehdytään myös taidegrafiikan mahdollisuuksiin (lino- ja puupiirroksen, monotypiaan, kuivaneulagrafiikkaan ja/tai etsaukseen). Kurssilla voidaan jalkautua erilaisiin ympäristöihin ja yhteisöihin kommunikoimaan piirtämisen välityksellä.
Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

KU06 Luova maalausilmaisu (K)

Kurssin tavoitteena on etsiä oman kuvailmaisun vahvuuksia maalaamisen keinoin ja tutustua eri maalausaineisiin ja maalaustekniikoihin: akvarellimaalaukseen, tussimaalaamiseen, pastellimaalaamiseen, akryylimaalaamiseen sekä mahdollisuuksien mukaan öljyvärimaalaamiseen. Kurssilla syvennetään ymmärrystä eri maalaustaiteen ilmiöistä ja historiasta oman tekemisen kautta.
Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

KU07 Inspiroiva valokuvaus (K)

Valokuvaaminen on paljon muutakin kuin laukaisijan painallus! Kurssin tavoitteena on hahmottaa valokuvauksen luovat mahdollisuudet kuvallisessa ilmaisussa sekä syventää opiskelijan omaa valokuvauskapasiteettia. Kurssilla kerrataan valokuvauksen peruselementit sekä kehitetään omaa persoonallista otetta valokuvaajana monipuolisten kuvausprojektien ja -haasteiden avulla. Kurssilla ei keskitytä kovin paljoa kuvan jälkikäsitteilyyn, vaan pyritään löytämään mahdollisimman

kiinnostava idea ja toteutustapa jo kuvaustilanteessa. Työskentely tallentuu kurssia varten tuotettuun digitaaliseen päiväkirjaan/blogiin/instaan.
Kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

KU08 Digikuvapaja (K)

Kurssin tavoitteena on opiskella bittikartta-/pikseligrafiikan ja vektorigrafiikan käsittelyä monipuolisten kuvanmuokkaustehtävien avulla. Kurssilla voidaan tehdä esim. digitaalista sarjakuvaa ja digitaalisia kuvituksia, infografiikkaa jne. Myös eri animaatiotekniikoita voi halutessaan soveltaa kurssityöskentelyssä.

Kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

KU09 Kolmiulotteisen työskentelyn paja (K)

Kurssin tavoitteena on tutustua kolmiulotteisen ilmaisun osa-alueisiin (kuvanveisto, muotoilu, keramiikka, maa- ja ympäristötaide, tila- ja installaatiotaide, 3D-tulostus jne.) ja hyödyntää niitä omassa kuvailmaisussa. Tekniikoita ja materiaaleja hyödynnetään ennakkoluulottomasti ja kestävä kehityksen elinkaariajattelu huomioiden.

Kurssi arvioidaan arv osanalla 4-10.

KU10 Designproggis (K)

Kurssin teemat liittyvät monimuotoisesti muotoilun, arkkitehtuurin, ympäristö- ja kaupunkisuunnittelun sekä taiteen kenttään ja suunnitteluprosesseihin. Kurssilla kokeillaan ja tehdään itse sekä tutustutaan jatko-opintomahdollisuuksiin luovan visuaalisuuden parissa. Kurssi rakentuu ajankohtaisiin ilmiöihin ja toimintamahdollisuuksiin Aalto-yliopiston Otaniemen kampusalueella tai muiden yhteistyötahojen kanssa. Kurssilla voidaan myös hyödyntää monitieteistä lähestymistapaa ja ilmiöopiskelua.

Kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

KU11 Syventymispaja – oma kuvataiteellinen produktioni (K, itsenäisesti suoritettava)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija syventää aiempaa visuaalista osaamistaan työskentelemällä valitsemansa teemojen ja tekniikoiden parissa omaehtoisesti. Hän määrittelee oppimistavoitteensa, työskentelytapansa ja produktion toteuttamisaikataulunsa yhteistyössä (kuvataide-)opettajan kanssa. Työskentelyn eteneminen dokumentoidaan kuvallis-kirjalliseen portfolioon. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä, lisäksi opiskelija saa työstämästään kokonaisuudesta suullista palautetta. Materiaalit ja tarvikkeet työskentelyynsä opiskelija hankkii pääsääntöisesti itse. Kurssisuoritus voi yltää pitkällekin ajanjaksolle, kesätyöskentelyyn jne. Erilaisten isojen visuaalista osaamista vaativien produktioiden toteuttaminen voidaan myös lukea tämän kurssin suorittamiseksi, jos asiasta sovitaan ETUKäteen opettajan kanssa (esim. abivideo, lukion visuaalinen markkinointi jne.)

Valtakunnallinen soveltava kurssi

KULD2 Kuvataiteen valtakunnallinen lukiodiplomi (VS)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kuvataiteessa. Kuvataiteen lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin laaja-alaista osaamistaan tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti erilaisia kuvia. Valtakunnallisista, vuosittain vaihtuvista tehtävistä valitaan yksi, jonka parissa työskennellään kurssin ajan opettajan valvonnassa, mutta

itsenäisesti. Kuvataiteen lukiodiplomi muodostuu teoksesta sekä työskentelyprosessia, itsearviointia ja kuvataiteen tuntemusta kuvaavasta portfolioista. Lukiodiplomin suorittamista tulee edeltää vähintään neljä (4) lukiossa suoritettua kuvataidekurssia. Lukiodiplomityö (teos+portfolio) arvioidaan asteikolla 4-10 sekä tarkemman kirjallisen ja suullisen palautteen avulla. Suorituksen arvioi kaksi erillistä arvioitsijaa. Tarvikkeet ja materiaalit opiskelija kustantaa pääsääntöisesti itse.

Taiteidenväliset kurssit, joissa kuvataide mukana

TA02 Nykyaiteen keinoin (VS)

Kurssilla tutkitaan kulttuurisia ilmiöitä soveltamalla eri taiteenalojen ilmaisukeinoja. Kurssilla tarkastellaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Taidetta käytetään osallistumisen ja vaikuttamisen muotona. Kurssilla toteutetaan monitaiteellisia teoksia, produktioita ja esityksiä erilaisiin ympäristöihin. Kurssin teema hahmotellaan yhdessä kurssilaisten kanssa. Kurssilla tuotetaan uutta tietoa nykyaiteelle tyypillisin keinoin ja tuodaan se muiden saataville ja koettavaksi. Pohjavaatimuksena kurssille osallistumiseen on suoritettu KU1-kurssi (Kuvat ja kulttuurit). Osa kurssityöskentelystä tapahtuu oppituntien ulkopuolella.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TA03 Taidetta kaikilla aisteilla (VS)

Kurssilla opitaan tuntemaan ja arvioimaan eri taiteenalojen ajankohtaisia toimintatapoja ja ilmiöitä. Otaniemen lukiossa kurssi toteutetaan musiikin ja kuvataiteen yhteisenä kurssina. Kurssilla hyödynnetään runsaasti pääkaupunkiseudun ajankohtaisia konsertteja, näyttelyitä ja muita tapahtumia, joiden pohjalta työskennellään yhdistäen eri taidemuotoja. Samalla tutustutaan keskeisiin "uuden ajan" taideilmiöihin impressionismista eteenpäin meillä ja muualla.

Kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

TA04 Kulttuurin kenttäkurssi "Taide on Tour" (K, intensiivi-/matkakurssi, KU+MU)

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat eurooppalaiseen taiteeseen kuvataiteen, arkkitehtuurin ja musiikin näkökulmista. Tavoitteena on syventää aikaisempia kuvataiteen ja musiikin opintoja perehtymällä kulttuurillisesti merkittävän kaupunkikohteen taide-elämään. Kurssi toteutetaan intensiiviopetuksena opintomatalla sekä tekemällä tehtäviä (oppimispäiväkirja, blogi tms.) matkan ulkopuolisena aikana. Kurssi on maksullinen ja sen opiskelijat valitaan hakemusten perusteella.

Kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

TA05 Taidepassi (K, itsenäinen, jatkoa TA3-kurssille)

Kurssin tavoitteena on tutustua omatoimisesti ja omista kiinnostuksen kohteista käsin ajankohtaiseen kulttuuritarjontaan ja dokumentoida ja prosessoida näissä tapahtumissa saatuja kokemuksia kuvallis-kirjalliseen oppimispäiväkirjaan, blogiin tms. Yksittäisistä eri alojen ja taidemuotojen tapahtumista rakentuu omaa taidesuhdetta syventävä opintopolku.

Pohjakurssiksi tälle kurssille vaaditaan TA3 Taidetta kaikilla aisteilla -kurssin suorittaminen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Tarvittaessa kulttuuripassikurssin suorittamiseksi voidaan esittää myös muuta näyttöä taideopettajien kanssa sovitulla tavalla. Pääsylippu- ym. kustannukset opiskelija kustantaa itse.

KE12 Taidetta kemian keinoin (K, katso Kemia)

Tämä kurssi voidaan laskea yhdeksi kuvataiteen lukiodiplomin suorittamiseen vaadittavista pohjakursseista.

19 TEATTERI JA ILMAISUTAITO

Teatterin ja ilmaisutaidon opiskelun yleisenä tavoitteena on kehittää opiskelijan ilmaisullisia, näyttämöllisiä, dramaturgisia ja sosiaalisia taitoja. Koska Otaniemen lukiossa on Teatterin ja median linja, opiskelu sisältää koulussamme myös teatteritaiteen ja sen teorian opintoja. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan luovuutta ja itsetuntemusta sekä rohkaista taiteelliseen ajatteluun ja toimintaan. Pyrkimyksenä on rohkaista opiskelijaa havainnoimaan ja jäsentämään ympäröivää todellisuutta, jossa hän elää.

Kurssit ja projektit rakentavat yhteisöllisyyttä ja osallisuutta vahvistamalla vuorovaikutus-, yhteistyö- ja ilmaisutaitoja. Opetuksessa hyödynnetään yhteistoiminnallisuutta ja tuetaan ryhmän sosiaalisten suhteiden muotoutumista. Toiminta on opiskelijalähtöistä. Opiskelija saa mahdollisuuksia osaamisen jakamiseen, vertaisoppimiseen, ratkaisujen yhdessä ideointiin ja tuottamiseen sekä luovaan ongelmanratkaisuun ja ajatteluun sekä osaa esittää perusteltuja käsityksiä toivottavista muutoksista.

Kaikki teatterin ja ilmaisutaidon kurssit ovat soveltavia kursseja. Suurin osa kursseista on suunnattu TeMe-linjalaisille, mutta muutamat ovat avoimia myös muille koulun opiskelijoille.

IT01 Ilmaisutaidon ja improvisaation peruskurssi (K, Yleislinja)

Opiskelun tavoitteena on ilmaisurohkeuden ja -halun lisääminen sekä opiskelijan esiintymistaitojen kehittäminen. Kurssilla perehdytään näyttämöllisen ilmaisun perusteisiin, tehdään improvisaatioharjoituksia sekä käsitellään myös esiintymisjännitystä turvallisessa ilmapiirissä. Kurssilla harjoitellaan keskeisiä teatteri-improvisaation osa-alueita, kuten kuuntelemista ja tarjousten vastaanottamista, kontaktia, tarinankerrontaa, spontaaniutta sekä mokaamisen iloa.

IT02 Ilmaisutaidon ja improvisaation jatkokurssi (K, Yleislinja)

Kurssilla jatketaan IT01-kurssilla aloitettua ilmaisutaidon, improvisaation ja teatterin opiskelua toiminnallisissa työtavoissa. Tavoitteena on ilmaisurohkeuden ja -halun lisääminen sekä opiskelijan esiintymistaitojen kehittäminen. Kurssilla perehdytään näyttämöllisen ilmaisun ja draaman perusteisiin sekä tehdään pienimuotoisia näytelmä- ja improvisaatioharjoituksia.

TEA01 Peruskurssi – löytöretkiä omaan ilmaisuun (K, Teatterin ja median linja)

Opiskelun tavoitteena on ilmaisurohkeuden ja -halun lisääminen sekä oppilaan teatteri-ilmaisun kehittäminen. Kurssilla perehdytään näyttelemisen perusteisiin ja tehdään keskittymis-, kontakti- ja aistiharjoituksia, mielikuva- ja tunneilmaisuharjoituksia sekä liike-, improvisaatio- ja äänenkäyttöharjoituksia turvallisessa ilmapiirissä.

TEA02 Rooli- ja kohtausharjoittelu (K, Teatterin ja median linja)

Kurssilla perehdytään näyttelemiseen ja näyttämötyöhön kohtausharjoittelun ja roolityöskentelyn avulla. Käytännönläheiseen opiskeluun sisältyy yhden näytelmän lukeminen ja analysointi. Kurssilla valmistetaan esityskuntoon lyhyitä kohtauksia klassikko- ja nykynäytelmistä.

TEA03 Improvisaatio (K, Teatterin ja median linja)

Kurssilla harjoitellaan keskeisiä teatteri-improvisaation osa-alueita, kuten kuuntelemista ja tarjousten vastaanottamista, kontaktia, tarinankerrontaa, spontaaniutta, mokaamisen iloa ja statusharjoituksia. Kurssilla tehdään myös liike- ja ääni-improvisaatiota.

TEA04 Esityksen valmistelu (K, Teatterin ja median linja)

Kurssilla suunnitellaan ja käynnistetään teatteri- ja/tai videoprojekti, jonka valmistamista jatketaan kursseilla TEA05-06. Tekstinä käytetään joko valmista käsikirjoitusta tai käsikirjoitus luodaan yhdessä ryhmälähtöisin menetelmin. Näyttelemisen lisäksi opiskelija voi suuntautua käsikirjoittamiseen, lavastukseen, puvustukseen, valo- ja äänitekniikkaan tai ohjaajan työhön. Kurssi vaatii ehdotonta sitoutumista työskentelyyn.

TEA05 Esityksen toteuttaminen 1 – Harjoitusprosessi (K, Teatterin ja median linja)

Kurssilla harjoitellaan ja mahdollisesti kuvataan kurssilla TEA04 ideoitu näytelmä/video. Työskentely sisältää kaikki teatterin/elokuvan osa-alueet ja vaatii ehdotonta sitoutumista työskentelyyn.

TEA06 Esityksen toteuttaminen 2 – Kenraaliharjoitus, esitykset, yleisön kohtaaminen (K, Teatterin ja median linja)

Kurssin tavoitteena on tuoda kursseilla TEA04-05 valmistettu teatteriesitys/video yleisön eteen. Prosessi sisältää tekniset läpimenot, kenraalit, esitykset, roudaukset sekä palautteet.

TEA07 Puvustus, lavastus, maskeeraus – Teatterin visuaaliset elementit (K, Teatterin ja median linja sekä yleislinja)

Teatterin visuaaliset elementit -kurssi toteutetaan produktiokurssien TEA04-06 kanssa yhteistyössä. Tarkoitus on, että kurssin opiskelijat vastaavat sovituisissa pienryhmissä 2. vuosikurssin produktion visuaalisuudesta eli lavastuksesta, puvustuksesta, maskeerauksesta, kampauksista, valokuvauksesta, julisteesta, käsiohjelmasta ja mahdollisesti myös valosuunnittelusta. Kurssi on hyvin käytännönläheinen ja vaatii opiskelijoilta itsenäistä työskentelyä, vastuunottoa sekä sitoutumista pitkäjänteiseen prosessiin.

TEA08 Lyhytproduktio (K, Teatterin ja median linja)

Kurssi on suunnattu 3. ja 4. vuositasen opiskelijoille. Sen aikana toteutetaan pienimuotoinen esitys/video jonkin yhteisesti sovitun teeman ja tyyllilajin pohjalta. Työskentely on opiskelijälähtöistä ja vaatii ehdotonta sitoutumista prosessiin.

TEA09 Teatteritieto (K, Teatterin ja median linja sekä yleislinja)

Kurssilla tarkastellaan länsimaisen teatteritradition kehityslinjoja teatterin synnystä 1900-luvulle asti perehtyen mm. seuraaviin ilmiöihin: antiikin Kreikan teatteri, keskiajan teatteri, commedia dell'arte, Elisabethin ajan teatteri, ranskalainen barokkiteatteri, romantiikka, realismi, naturalismi sekä 1900-luvun suuntaukset, mm. brechtiläisyys. Kurssilla tutustutaan kyseisten aikakausien näyttelijäntyöhön, draamakirjallisuuteen, ohjaajantyöhön, scenografiaan ja teatterin asemaan yhteiskunnassa. Kurssi on erinomainen pohjakurssi teatterin lukiodiplomille.

TEA10 Ohjaajantyö, teatteri ja elokuva (K, Teatterin ja median linja sekä yleislinja)

Kurssilla perehdytään ohjaajantyöhön monesta näkökulmasta. Kurssi sisältää luentoja ja keskusteluja ohjaamisen teoriasta ja käytännöstä sekä keskeiseen kirjallisuuteen tutustumista ja orientoivia käytännön ”sormiharjoituksia”. Perehdytään teatteriesityksen ja elokuvan dramaturgisiin lainalaisuuksiin ja näyttelijän ohjaamiseen. Lisäksi käydään katsomassa teatteriesitys/elokuva ja tavataan sen ohjaaja. Kurssi antaa tieto-taitoa myös teatterin ja median lukiodiplomin tekemiseen.

TEA11 Ohjaajantyö, käytännön työpaja (K, Teatterin ja median linja)

Ohjaajantyön käytännön kurssi on jatkoa TEA10-kurssille, joka tulee olla suoritettuna, jotta voi osallistua tälle kurssille. Kurssilla opiskellaan näytelmäkohtauksen ohjaamista ja henkilöohjaamista. Opiskelijat laativat pienimuotoiset ohjaussuunnitelmat ja ohjaavat kukin 2-3 näyttelijälle kohtauksen. Kurssi antaa työkaluja myös teatterin lukiodiplomin tekemiseen.

TEA12 Näyttelijäntyön jatkokurssi (K, Teatterin ja median linja)

Kurssi on suunnattu 3. ja 4. vuositasen opiskelijoille. Kurssilla opiskelijat perehtyvät johonkin näyttelijäntyön metodiin, esim. Stanislavskin metodiin, fyysiseen teatteriin tai improvisaatioon.

TEA13 Valo- ja äänitekniikan perusteet (K, Teatterin ja median linja sekä yleislinja)

Kurssilla opiskellaan, kuinka koulun valo- ja äänitekniikkaa käytetään tilannekohtaisesti, luotettavasti ja turvallisesti. Kurssin aikana tehdään toimivia teknisiä toteutuksia koulun tapahtumiin ja produktioihin.

TELD08 Teatterin valtakunnallinen lukiodiplomi

Valtakunnallisen lukiodiplomikurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan teatterissa. Teatterin lukiodiplomin tavoitteena on vahvistaa draamallisia ja teatteri-ilmaisullisia taitoja sekä kartuttaa vuorovaikutuksen ja itsearvioinnin taitoja. Diplomi sisältää teatteriesityksen lisäksi työsuunnitelman, työpäiväkirjan ja refleктоivan esseän. Kurssille pääsy edellyttää vähintään kolmen ilmaisutaidon kurssin suorittamista. Suositeltavaa kuitenkin on, että kurseja olisi suoritettuna vähintään viisi. Kurssista saa erillisen lukiodiplomitodistuksen.

20 MEDIA

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

ME01 Videoilmaisun peruskurssi (K, mediadiplomin pohjakurssi)

Kurssilla opiskellaan fiktiivistä elokuvakerrontaa, tutustutaan elokuvailmaisun perusteisiin ja keskeisiin

käsitteisiin. Harjoittelun ja tekemisen kautta opitaan elokuvan teknisiä perusteita kuvauksesta, äänityksestä ja leikkauksesta. Kurssityönä tehdään ryhmässä lyhyt fiktioelokuva tai sen harjoitelma yksinkertaisesta käsikirjoituksesta valmiiseen teokseen. Kurssityö toteutetaan suunnitelmallisesti kuva kivalta, jotta opitaan elokuvailmaisua käytännössä. Arviointi asteikolla 4-10.

ME02 Elokuvan kielet ja keinot (K, mediadiplomin pohjakurssi)

ME1- kurssin suorittaneille. Kurssilla opiskellaan elokuvakulttuuria sekä elokuvan rakennetta ja kieltä analyttisesti. Sukelletaan syvemmälle elokuvahistoriaan, elokuvan tyyliuuntiin ja -lajeihin. Opetellaan hahmottamaan elokuvakerrontaa esim. elokuvan tarinakaaren, juonen, protagonistin, kohtauksen ja juonen kautta. Tutustutaan elokuva-analyysiin ja kritiikkiin osana elokuvan tutkimusta. Kurssilla tehdään harjoitustyönä esimerkiksi elokuva-analyysi, elokuvakritiikki, lyhyt fiktiokäsikirjoitus ja sen analyysi tai fiktioelokuvan käsikirjoitus- ja kohtausanalyysi. Hyväksytyt kurssi arvioidaan merkinnällä s = suoritettu.

ME03 Lyhytdokumentti (K, mediadiplomien pohjakurssi)

Vähintään ME1 -kurssin suorittaneille. Dokumenttielokuvakurssin aikana hahmotetaan dokumentaarisen elokuvan kerrontaa teorian, esimerkkien ja ennen kaikkea tekemisen kautta. Kurssilla opetellaan yksin tai työryhmässä tuottamaan ja teknisesti toteuttamaan dokumentaarinen elokuva tai tutkielma siitä. Dokumentin tekemisessä lähdetään liikkeelle dokumentaarisen elokuvan tunnusmerkistöistä ja etsitään dokumenttielokuvalle laaja teema, jonka kautta tekijä tuo omassa dokumentissaan esiin havaintojaan ympäröivästä maailmasta. Hyväksytyt kurssi arvioidaan merkinnällä s = suoritettu.

ME04 Lyhytelokuva (K, mediadiplomien pohjakurssi)

Kurssi on tarkoitettu ME1- ja ME2- kurssit suorittaneille. Kurssilla kirjoitetaan lyhyen fiktioelokuvan käsikirjoitus. Tavoitteena on oppia käsikirjoituksen formaatti ja tekninen toteutus. Lisäksi käsikirjoituksesta toteutetaan tuotannollisesti elokuvan kohtaus tai kohtauksia. Ymmärretään lyhytelokuvan tuotantoprosessi ja otetaan siitä vastuu käsikirjoituksesta elokuvan valmistumiseen asti. Kurssilla voidaan vaihtoehtoisesti asettaa tavoite valmistella lyhyen fiktioelokuvan käsikirjoitus kokonaan tuotantovalmiiksi ja teknisesti toteuttaa elokuva projektikurssilla ME5. Hyväksytyt kurssi arvioidaan merkinnällä s = suoritettu.

ME05 Elovakurssi (K)

Kurssin tavoitteena on toteuttaa lyhyt elokuva valmiista käsikirjoituksesta. Elokuva voi olla fiktio, animaatio tai dokumentti tai niiden hybridi. Kurssilla opiskelija ottaa taiteellisesti/tuotannollisesti vastuullisen tekijän roolin ja sitoutuu siihen osana elokuvan koko tuotantokaarta. Elokuva on tuotanto, jonka työryhmän osana opiskelija hahmottaa ja ymmärtää elokuvan tuottamisen, ohjauksen, kuvauksen, valaistuksen, äänityksen ja jälkituotannon merkityksen elokuvan valmistumisen kannalta. Hyväksytyt kurssi arvioidaan merkinnällä s = suoritettu.

ME06 Digitaalisen median kurssi (K)

Kurssilla keskeisessä asemassa on opiskelijan omista mielenkiinnon kohteista kumpuava innostus toteuttaa jollakin digitaalisen viestinnän alustalla sisällöllinen kokonaisuus. Kurssilla opetellaan erilaisten alustojen teknologioita ja niihin liittyvää vuorovaikutteista sisällöntuotantoa. Tärkeimmät osa-alueet ovat digitaalisen sisällön kehittäminen, dokumentointi ja julkaiseminen, multimediatekniikka ja Internetin hyödyntäminen. Lisäksi isona osana opiskelua voivat olla virtuaalitekniikka, interaktiiviset sovellukset ja lisääntynyt mobiilisovellusten integrointi. Kurssilla voidaan toteuttaa esimerkiksi VR-elokuva, tubettaa, podcastata, luoda sosiaalisen median sisältöjä tai interaktiivisia sisältökokonaisuuksia sekä tehdä digitaalisia animaatioita. Hyväksytyt kurssi arvioidaan merkinnällä s = suoritettu.

ME07 Elokvafestivaaliturssi (K)

Tavoitteet

- ymmärtää elokuvafestivaalin merkitys kulttuuritapahtumana
- osallistua tapahtumasuunnitteluun yhteistyössä Otaniemen yritysconsultaatioapua antavan Startup

Saunan kanssa

- tutustua kulttuuritapahtuman markkinointiin ja järjestelyihin

Kurssin sisältö:

- elokuvafestivaalin tilojen vuokraaminen (Otaniemestä tai Tapiolasta)
- elokuvafestivaalin teeman suunnittelu (esim. kauhuelokuvan klassikot)
- elokuvien tilaaminen (esim. elokuva-arkistosta)
- festivaalilla vierailevien luennoitsijoiden kutsuminen
- festivaalin markkinointi
- elokuvafestivaalin toteuttaminen (1-2 päivää)

Festivaalin suunnittelu tapahtuu StartUp Saunan tiloissa, missä annetaan tapahtumasuunnitteluun käytännön ohjeita. Festivaalin suunnitteluun saadaan konsultaatioapua Ihmefilmistä tulevalta henkilöltä.

21 OPINTO-OHJAUS

Pakolliset kurssit

OP01 Minä opiskelijana (P)

Kurssin keskeisiä sisältöjä

- tutustua lukio-opintojen käytänteisiin, opintojen rakenteeseen sekä ylioppilastutkintoon
- lukiossa vaadittavat opiskelutaidot sekä omien vahvuuksien ja kiinnostusten kohteiden kartoittaminen
- jatko-opintojen pohtiminen ja ammatillinen suuntautuminen sekä näihin liittyvät tietolähteet, sähköiset ohjauspalvelut ja hakujärjestelmät
- itsetuntemus, elämänhallintataidot ja oman oppimisen arviointi
- työelämään sekä toisen ja korkea-asteen koulutuspaikkoihin tutustuminen
- lukio-opintojen kannalta kulloinkin ajankohtaiset asiat

Kurssi suoritetaan hajautetusti 1.-3. vuosikursseilla. Kurssin suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista OP1-kurssin ohjelmaan sekä aktiivista osallistumista RO-tuokioihin ja RO-tapaamisiin. Lisäksi kurssin suorittaminen edellyttää henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman ja ylioppilastutkintosuunnitelman laatimisen ja niiden päivittämisen lukio-opintojen aikana. Kurssista saa suoritusmerkinnän S. Erityislukion opiskelija ei voi huojentaa opinto-ohjauksen pakollisista kursseista.

OP02 Jatko-opinnot ja työelämä (P)

Kurssin keskeisiä sisältöjä

- itsetuntemuksen sekä elämänsuunnittelu- ja elämänhallintataitojen edelleen kehittäminen
- jatko-opintomahdollisuudet Suomessa ja ulkomailla
- työelämätietous, muuttuva ja monimuotoinen työelämä, yrittäjyys ja työelämä- ja työnhakutaidot
- jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelu, jatko-opintoihin hakeutuminen
- henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opintoja urasuunnitelman päivittäminen
- lukio-opintojen kannalta kulloinkin ajankohtaiset asiat

Kurssi suoritetaan 2. vuosikurssin keväällä yhden jakson aikana. Kurssin suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista OP2-kurssin ohjelmaan. Kurssista saa suoritusmerkinnän S. Erityislukion opiskelija ei voi huoventaa opinto-ohjauksen pakollisista kursseista.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

OP03 Töissä! (K)

Kurssin suorittaminen edellyttää vähintään kahden viikon täysipäiväistä työskentelyä kesäloman aikana tai eri jaksoissa lukuvuoden aikana yhteensä kahta viikkoa vastaavaa työmäärää.

Kurssin suorittamisesta saa tarkemmat ohjeet opinto-ohjaajalta.

Kurssista saa suoritusmerkinnän S.

22 TEEMAOPINNOT

Teemaopinnot ovat eri tiedonaloja yhdistäviä opintoja. Ne eheyttävät opetusta ja kehittävät opiskelijoiden taitoja hahmottaa ja ymmärtää yksittäistä oppiainetta laajempia kokonaisuuksia. Teemaopintojen keskeisenä tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia usean eri oppiaineen tietojen ja taitojen yhdistämiseen ja soveltamiseen.

Teemaopintojen tavoitteena on, että opiskelija

- rohkaistuu etsimään eri tieteen- ja taiteenalojen keskeisten käsitteiden ja näkökulmien välisiä yhteyksiä ja muodostaa niiden pohjalta kokonaisuuksia
- hahmottaa ongelmia, ilmiöitä tai kysymyksiä sekä innostuu etsimään niihin ratkaisuja yksin ja yhteistyössä muiden kanssa
- hyödyntää eri aloilta hankkimiaan tietoja ja taitoja
- hakee informaatiota eri lähteistä ja arvioi tietolähteiden luotettavuutta
- soveltaa osaamistaan ja kehittää tieto- ja viestintäteknologisia taitojaan käytännön toiminnassa
- työskentelee tavoitteellisesti ja toimii rakentavasti ryhmän jäsenenä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TO1 Monitieteinen ajattelu

Kurssin tavoitteena on tarjota tilaisuuksia ajattelun taitojen kehittämiseen laaja-alaisesti ja oppiainerajat ylittävästi. Opiskelijat oppivat hahmottamaan eri tieteen- ja taiteenalojen välisiä yhteyksiä sekä niiden keskeisten periaatteiden ja käsitteiden vuorovaikutusta yhtä tiedonalaan laajemmista kokonaisuuksista. Kurssin aikana opiskelijat kehittävät kriittistä ja luovaa ajatteluaan itsenäisesti ja yhteistoiminnassa muiden kanssa. He analysoivat ja arvioivat erilaisia käsitejärjestelmiä ja näkökulmia ja käyttävät niitä johtopäätösten ja ratkaisujen tekemiseen. Kurssin keskeiset sisällöt valitaan vähintään kahdesta eri oppiaineesta tai aihekokonaisuudesta.

TO2 Tutkiva työskentely teknologialla

Tieto- ja viestintäteknologian kurssin tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja esittää yksin tai yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa johonkin ilmiöön tai aihepiiriin liittyvän dokumentoidun projektin, tutkielman, keksinnön tai muun tuotoksen. Samalla hän kehittää

osaamistaan tieto- ja viestintäteknologiassa. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija saa tilaisuuksia oppiainerajat ylittävään työskentelyyn ja yhteistyöhön. Kurssin keskeisillä sisällöillä on yhteys kahden tai useamman eri oppiaineen tietoihin ja taitoihin sekä aihekokonaisuuksiin.

TO3 Osaaminen arjessa

Vapaaehtoistoiminnan, työelämän, liikennekasvatuksen tai kansainvälisen toiminnan kurssilla opiskelija saa tilaisuuksia tietojensa ja taitojensa soveltamiseen käytännön työtehtävissä ja tilanteissa. Tarkoituksena on vahvistaa opiskelijoiden koulussa hankkiman osaamisen ja arkielämän välistä yhteyttä. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja kehittää työelämässä tarvittavaa osaamista koulun ulkopuolisissa toimintaympäristöissä. Hän saa mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia osaamisensa syventämiseen myös kansainvälisessä yhteistyössä. Opiskelijalle voidaan lukea hyväksi kokonaan tai osin kurssin tavoitteiden ja sisältöjen mukainen muualla hankittu osaaminen.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

TOSCI1 Science-kurssi 1 – monitieteinen ajattelu (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu luonnontieteelliseen tutkimusprosessiin ja sen eri osiin
- saa kokonaiskuvan luonnontieteistä ja eri luonnontieteiden alojen merkityksestä
- näkee matemaattisten menetelmien merkityksen osana tutkimusprosessia
- tutustuu luonnontieteen ammatteihin ja työnkuviin
- tekee yhteistyötä muiden opiskelijoiden kanssa vastuullisena ja aktiivisena ryhmän jäsenenä

Kurssi on tarkoitettu yhteiseksi kurssiksi kaikille luonnontiedelukion ja painotusaineiden opiskelijoille. Kurssilla tehdään vierailuja yliopistoihin ja yrityksiin ja tutustutaan yhteiskunnan ja tulevaisuuden kannalta merkitykselliseen tutkimukseen. Kurssi antaa valmiuksia muiden erikoislukion painotusaineiden kurseille. Kurssilla voidaan keskittyä johonkin erityiseen teemaa, kuten muovit ja kiertotalous. Kurssityönä voidaan tehdä esimerkiksi videoesitys, jossa esitellään ratkaisu annettuun haasteeseen.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssilla on läsnäolopakko ja kurssin suorittaminen edellyttää kaikkien kurssitöiden tekemistä.

TOSCI2 Science-kurssi 2 – Tieteellisen tutkimuksen tekeminen (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- toteuttaa jonkin luonnontieteisiin tai matematiikkaan liittyvän tutkimuksen
- harjoittaa tietotyötaitoja ja itsenäisen työskentelyn taitoja
- oppii kokeellisen työskentelyn taitoja
- tekee yhteistyötä esimerkiksi opettajien, tutkijoiden ja muiden opiskelijoiden kanssa
- oppii raportointi- ja esiintymistaitoja

Kurssi on tarkoitettu kaikille opiskelijoille, jotka ovat kiinnostuneet tekemään oman tutkimuksen itse valitsemastaan aiheesta. Kurssin ohjaajat valitaan tutkimusaiheiden mukaan ja tutkimuksissa voidaan käyttää apuna mm. Aalto-yliopiston tutkijoiden asiantuntemusta. Kurssityöllä on mahdollisuus osallistua esimerkiksi TuKoKe-kilpailuun.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssin suorittaminen edellyttää tutkimuksen raportointia ja esittämistä tutkimusseminaarissa.

TOSCI3 Tiedepassi (K)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu matematiikkaan ja luonnontieteisiin liittyvään tutkimukseen
- saa uusia näkökulmia ja uusinta tietoa tieteestä
- laajentaa perspektiiviään ja osaamistaan lukiokurssien ulkopuolelle

Kurssin tavoitteena on tutustua omatoimisesti ja oman kiinnostuksen mukaisesti yliopistoissa ja lukiolla järjestettävillä tiedeluennoille ja erilaisissa tiedetapahtumissa järjestettäviin tilaisuuksiin. Jokaisesta kurssisuorituksen osasta raportoidaan omaan tiedepassiin, joka on portfoliomainen koonti eri tapahtumien sisällöstä ja opituista asioista. Kurssisuorituksia voi täydentää koko lukion ajan. Opettajan kanssa sovitaan kurssisuoritukseen vaadittavasta raporttien ja käyntikertojen määrästä.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssin suorittaminen edellyttää yleensä noin 10 luennolle ja/tai tiedetapahtumaan osallistumista ja niiden raportoinnista.

TOVÄI1 Väittele ja vakuuta, innovoi ja innosta (K)

Miten saada toiset innostumaan ja vaikuttamaan omasta ideasta tai innovaatiosta? Kuinka perustella uskottavasti ja vakuuttavasti? Mikä on hissipuhe, avantopuhe tai pitsaus? Kurssilla syvennetään ajattelun, argumentoinnin ja väittelyn taitoja käytännön harjoitusten avulla yhdessä kokeillen ja tutkien. Ryhmän mieltymysten mukaan kurssilla voidaan järjestää Otaniemen lukion oma väittelytilaisuus, osallistua Sokrates-väittelykilpailuun sekä Yritys hyvä -innovaatiokilpailuun. (ÄI, FI)

TOTEK1 Tekoäly (K)

Tule tutkimaan tekoälyn nykyisyyttä ja tulevaisuutta teemaopintokurssilla! Kurssilla pääset miettimään tekoälyn mahdollisuuksia, kuulemaan tutkijoiden ajatuksia, pohtimaan tekoälyn eettisyyttä ja vaikutuksia yhteiskuntaan sekä ottamaan itse kantaa. Älä anna tekoälyn viedä, ota se haltuusi! Kurssi on laaja-alaisesti hyödyllinen, voit käyttää omaksumiasi tietoja useissa lukion oppiaineissa. Kurssista saat suoritusmerkinnän.

TOHYV3 Hyvinvointikurssi (K)

Hyvinvointikurssin tavoitteena on löytää keinoja jokaisen opiskelijan oman hyvinvoinnin lisäämiseen. Kurssilla yhdistyy psykologian, terveystiedon sekä liikuntatieteen teemat.

Toteutamme kurssin aikana hyvinvointia tukevia aktiviteettejä liikunnasta rentoutumisharjoituksiin. Hyödynnämme kurssilla FirstBeat-mittauksen hyvinvointianalyysiä. Sen avulla saadaan tietoa sydämen sykevälivaihtelusta, ja mitataan mm. kehon stressikuormaa, palautumista, aktiivisuutta ja unen laatua. Kurssin tavoitteena on tiedostaa omat kuormittavat tekijänsä ja löytää itselle sopivia keinoja omien voimavarojen ja hyvinvoinnin lisäämiseen. Kurssin aikana tullaan tekemään myös yhteistyötä Aalto Yliopiston aivotutkimuslaboratorion kanssa.

Kurssi tapahtuu lukujärjestyksen palkituksen ulkopuolella, joustavasti jaksojen 1-3 aikana. Kurssin tarkemmat teemat valitaan yhdessä osallistujien kanssa niistä aihepiireistä, jotka osallistujia eniten kiinnostavat. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Espoon lukioverkon tarjoamia, teemaopintoihin liittyviä teknologiakursseja lukuvuonna 2019-20

TECH01 Python -ohjelmointi (Aalto-yliopiston kurssi)

Opetus järjestetään kahden lukiojakson aikana aikavälillä 10.9 – 26.11.2018.

Kurssi suoritetaan osallistumalla ohjattuihin harjoitusryhmiin, joissa ratkaistaan viikon palautettavia ohjelmointitehtäviä, ja keräämällä tarpeeksi pisteitä näistä tehtävistä. Kurssin suorittaminen edellyttää myös kurssimateriaalin lukemista ja ohjelmointitehtävien ratkaisemista omalla ajalla. Laskuharjoitusten suorittaminen ohjatuissa laskuharjoitusryhmissä. Lopputentti joulukuussa 2018.

Kurssi tarjotaan kaikille Espoon lukiolaisille riippumatta vuosikurssista, ennakkotietoja esimerkiksi ohjelmoinnista ei vaadita. Kurssi sopii sinulle, jos olet kiinnostunut ohjelmoinnin yleisten periaatteiden ja ohjelmointikielten rakenteiden oppimisesta, ja haluat tutustua Aalto-yliopistoon jatko-opiskelupaikkana.

TECH02 Elektroniikka ja ohjelmointi arduino-ympäristössä (3. jaksossa)

Kurssilla tutustutaan digitaalielektroniikan komponentteihin, erilaisiin antureihin ja virtapiiriin toiminnan ohjaamisen ohjelmoitavan mikrokontrollerin avulla. Opiskelijat suunnittelevat ja rakentavat oman sovelluksen Arduino-rakennussarjalla. Lopputyö voidaan toteuttaa Aalto yliopiston sähköpajassa (TUAS-talo). Kurssilla tehdään yritys- ja tutkimuslaitosvierailuja.

TECH03 IoT-sovellukset, robotiikka ja tekoäly (4. jaksossa)

Kurssilla tutustutaan Raspberry Pi -tietokoneen ja Python-ohjelmoinnin avulla Google Assistant -tekoälyyn, ja kuinka Googlen puheohjauksella voidaan ohjata erilaisia laitteita, kuten valoja ja elektroniikan eri komponentteja netin yli. Kurssilla on mahdollisuus rakentaa autonominen auto, joka ohjaa itseään tekoälyn avulla. Kurssilla tutustutaan siihen, miten esineitä voi kytkeä internetiin ja ohjata verkon yli. Kurssilla voi toteuttaa IoT-sovelluksen, jossa on käyttötarkoitukseen sopiva datan keräys sensoreilla, ja datan siirto ja analysointi esimerkiksi pilvipalvelussa. Kurssilla tehdään myös yhteistyötä Aalto-yliopiston ja yritysten kanssa. Mahdollisuus osallistua robotiikka-kilpailuun. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TECH04 Peliohjelmointi Unity-ympäristössä

Kurssilla tutustutaan peliohjelmoinnin peruskäsitteisiin Unity-ympäristössä. Kurssi suoritetaan työpajoissa parityöskentelynä tekemällä Unityn tutoriaaleja, jotka opettavat Unity-ympäristön käyttöä ja pelisuunnitteluun liittyviä peruskäsitteitä. Työpajat ovat ohjattuja. Ei vaadi esitietoja pelisuunnittelusta. Ohjelmointitaustasta on hyötyä.

TO2/OP03 Teknologia ja yrittäjyys tutuksi -vierailukurssi (2.-5. jaksossa)

Kurssilla tutustutaan monialaisesti teknologian alan yritystoimintaan ja tutkimukseen ja opiskeluun Aalto yliopistossa. Vierailukohteiksi valitaan tutkimusyksiköitä ja yrityksiä, joiden aloina on mm. tekoäly ja robotiikka, peliala, terveysteknologia ja avaruusteknologia. Vierailuja ja tapahtumia järjestetään hajautetusti 2. - 5.jakson aikana yhteensä noin 10 kpl. Kurssisuoritusmerkintä edellyttää 10 osallistumista ja henkilökohtaista kurssipäiväkirjaa, jossa kuvataan vierailuilla koettua. Kurssiin liittyy yksi tutustumispäivä teknologia-alan yrityksessä.

Ilmoittautuminen linkistä:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfpQ9SLCbA0U0xwJIGm9nUJrZJ66mYbkZADqI23JIEsFB8LXw/viewform?usp=sf_link

Kurssilla toteutetaan myös yhteisöllinen projekti virtuaalitodellisuutta hyödyntäen. Kurssin puitteissa on mahdollista myös toimia alakoulun 6.luokkalaisten ohjaajana Espoon Yrityskylässä (vk 9 / 2019). Toiminnasta saa työtodistuksen esim. kesätyön hakua varten. Kurssi on Olarin ja Pohjois-Tapiolan lukion opiskelijoiden yhteinen, yhteisten vierailujen lisäksi kurssilla on muutama lähitapaaminen. Ensimmäinen tapaaminen TI 4.12 klo 15.00 Olarin lukiossa, Olarinniityntie 4, ala-aula.

TECH05 Hack with Espoo – eettinen hakkerointi

Kurssin tavoitteena on opiskella eettisen hakkeroinnin periaatteita. Kurssilla luodaan katsaus tietoturvestauksen ja hakkeroinnin tulevaisuuteen. Kurssin aikana opiskelija tutustuu yleisimpiin haavoittuvuuksiin sekä oppii käyttämään yleisiä tietoturvestauksessa käytettäviä työkaluja. Kurssi sopii sinulle, jos olet kiinnostunut tietoliikenteen turvallisuuden perusteista, ja haluaisit tietää enemmän esimerkiksi internetin verkkopalveluiden toiminnasta ja tietoturvasta. Kurssille voi ilmoittautua kuka tahansa, mutta ilmoittautumisen jälkeen kurssin valinneet vastaavat lähtötasokyselyyn, jolla kartoitetaan opiskelijoiden taitotaso. Kurssilla paikkoja on rajoitetusti.

Kurssi jakautuu kolmeen kokonaisuuteen:

1. Lähiopetuksen asiantuntijaluennot:

- Tietoturvaluisuus isossa organisaatiossa nyt ja tulevaisuudessa, Tietoturvapääällikkö Matti Parviainen, Espoo
- Mitä on eettinen hakkerointi? Tietoturvaohjaaja Leo Niemelä, Lähitapiola
- Tietoturvaluisuus työnä, tietoturva-alan tulevaisuus, Toimitusohjaaja Mika Holmberg, Second Nature Security.
- Kyberrikollisuus ilmiönä, kyberrikollisen profiili ja motiivit, Erityisasiantuntija Antti Kurittu, Kyberturvaluisuuskeskus

2. Työpajatyöskentelyä yritysyhteistyössä [2NS-tietoturvayhtiön](#) kanssa

- Teemoja: Hakkerointityökalut, eettinen hakkerointi, raportointikulttuuri

3. Omatoiminen työskentely ja hakkerointihaaste yhteistyössä 2NS-yrityksen kanssa.

- Toteutetaan Espoon ja 2NS yhteistyönä
- Hakkerointikohteena on Espoon kehitysvaiheen tietojärjestelmä.
- Arviointia toteutetaan saaduilla raporteilla (kohteeseen upotetaan eri tasoisia haavoittuvuuksia).
- Kohteesta voi löytyä myös oikeita haavoittuvuuksia, joita hyödynnetään kaupungin palvelun kehityksessä.
- Oikeiden ja merkittävien haavoittuvuuksien löytämisestä on mahdollista palkita esim stipendillä.

23 TAITEIDEN VÄLISET KURSSIT

TA01 Monitaiteellinen musiikkiproduktio (VS)

Kurssi tarjoaa opiskelijalle tilaisuuksia kehittää musiikillista ja muuta taiteellista luovaa ajatteluaan ja ilmaisutaitojaan taiteidenvälisessä työskentelyssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Tavoitteena on, että kurssin aikana opiskelija suunnittelee ja toteuttaa ryhmässä tai itsenäisesti taiteelliseen ilmaisuun liittyvän kokonaisuuden. Kokonaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelija soveltaa ja yhdistää aiemmin hankkimaansa kulttuurista, musiikillista ja muuta taiteellista osaamista. Oppimisprosessin aikana opiskelija arvioi työskentelyään ja oppii toimimaan kokonaisuuden kannalta mielekkäällä tavalla. Kokonaisuuden toteutuksessa voi käyttää myös kehittyvän teknologian tarjoamia taiteellisen ilmaisun keinoja.

TA02 Nykyaiteen keinoin (VS)

Kurssilla tutkitaan kulttuurisia ilmiöitä soveltamalla eri taiteenalojen ilmaisukeinoja. Kurssilla tarkastellaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Taidetta käytetään osallistumisen ja vaikuttamisen muotona. Kurssilla toteutetaan monitaiteellisia teoksia, produktioita ja esityksiä erilaisiin ympäristöihin. Kurssin teema hahmotellaan yhdessä kurssilaisten kanssa. Kurssilla tuotetaan uutta tietoa nykyaiteelle tyypillisin keinoin ja tuodaan se muiden saataville ja koettavaksi. Pohjavaatimuksena kurssille osallistumiseen on suoritettu KU1-kurssi (Kuvat ja kulttuurit). Osa kurssityöskentelystä tapahtuu opituntien ulkopuolella.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TA03 Taidetta kaikilla aisteilla (VS)

Kurssilla opitaan tuntemaan ja arvioimaan eri taiteenalojen ajankohtaisia toimintatapoja ja ilmiöitä. Otaniemen lukiossa kurssi toteutetaan musiikin ja kuvataiteen yhteisenä kurssina. Kurssilla hyödynnetään runsaasti pääkaupunkiseudun ajankohtaisia konsertteja, näyttelyitä ja muita tapahtumia, joiden pohjalta työskennellään yhdistäen eri taidemuotoja. Samalla tutustutaan keskeisiin ”uuden ajan” taideilmiöihin impressionismista eteenpäin meillä ja muualla.

Kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

TA04 Kulttuurin kenttäkurssi ”Taide on Tour!” (K, intensiivi-/matkakurssi, KU+MU)

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat eurooppalaiseen taiteeseen kuvataiteen, arkkitehtuurin ja musiikin näkökulmista. Tavoitteena on syventää aikaisempia kuvataiteen ja musiikin opintoja perehtymällä kulttuurillisesti merkittävän kaupunkikohteen taide-elämään. Kurssi toteutetaan intensiiviopetuksena opintomatalla (esim. Berliini, Barcelona, Wien... kohde päätetään yhdessä kurssilaisten kanssa) sekä tekemällä tehtäviä (oppimispäiväkirja, blogi tms.) matkan ulkopuolisena aikana. Kurssi on maksullinen ja sen opiskelijat valitaan hakemusten perusteella.

Kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

TA05 Taidepassi (K, itsenäinen, jatkoa TA3-kurssille)

Kurssin tavoitteena on tutustua omatoimisesti ja omista kiinnostuksen kohteista käsin ajankohtaiseen kulttuuritarjontaan ja dokumentoida ja prosessoida näissä tapahtumissa saatuja

kokemuksia kuvallis-kirjalliseen oppimispäiväkirjaan, blogiin tms. Yksittäisistä eri alojen ja taidemuotojen tapahtumista rakentuu omaa taidesuhdetta syventävä opintopolku. Pohjakurssiksi tälle kurssille vaaditaan TA3 Taidetta kaikilla aisteilla -kurssin suorittaminen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Tarvittaessa kulttuuripassikurssin suorittamiseksi voidaan esittää myös muuta näyttöä taideopettajien kanssa sovitulla tavalla. Pääsylippu- ym. kustannukset opiskelija kustantaa itse.

24 LUKIODIPLOMIT

MULD6 Musiikin valtakunnallinen lukiodiplomi (VS, katso. 5.19 Musiikki)

KULD2 Kuvataiteen valtakunnallinen lukiodiplomi (VS, katso 5.20 Kuvataide))

TELD8 Teatterin valtakunnallinen lukiodiplomi (VS)

MELD5 Median valtakunnallinen lukiodiplomi (VS)